

केही ती अवैधानिक कार्यहरू जसलाई अधिकांश मानिसहरूले ग्रहणीय ठानेका छन्

[नेपाली - Nepali - نیپالی]

लेखक

मुहम्मद सालेह अल् मुन्जिद

۴۱۸

अनुवादक

अतीकुर्रहमान मु.इदरीस खान मक्की

محرمات استهان بها كثير من الناس

محمد صالح المنجد

٤٣٩

ترجمة:

عتيق الرحمن محمد إدريس خان مكي

مراجعة:

محمد إدريس سلفي

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

﴿أَدْعُ إِلٰى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحَكْمَةِ وَالْمُوعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِّلْهُمْ بِإِلٰقِ هَـٰرِي

۱۲۵ ﴿النَّحْل﴾ أَحْسَنٌ

अर्थः (हे पैगम्बर !) मानिसहरूलाई बुद्धिमत्ता र असल उपदेशले
आफ्नो पालनकर्ताको बाटोतिर बोलाउनुस् र सधै राम्रो तरिकाले
तिनीहरूसित कुरा र प्रतिउत्तर गर्नुस्।

۴۰۲

सर्वाधिकार अनुवादकमा सुरक्षित छ ।

۴۰۲

प्रथम प्रकाशन साल सन् २०१५ ई. सं.
निःशुल्क वितरणको लागि मात्र

۴۰۲

पुस्तक पाइने ठेगाना :-

- इस्लामिक गाइडेन्स सेन्टर कपिलवस्तु नगरपालिका
व.नं. ९ महुवा तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)
सम्पर्क नं. ००९७९८९९४३७५८
सउदी नं. 00966-0501372254
- इस्लामिक गाइडेन्स सेन्टर रबवा अल् रियाज
सउदी अरबीया

प्रस्तावना

 विस्मिल्लाहिरहमानिरहीम

समस्त प्रकारका प्रशंसाहरू अल्लाहकै लागि छन् जसले यस संसारलाई उत्पन्न गच्यो, र यसमा बसोबास गर्नुको लागि नानाथरीका प्राणीहरूलाई अविष्कृत गच्यो, र जसले हाम्रो हृदयलाई आफ्नो सत्मार्गतर्फ लगाइदियो, र आफ्नो श्रद्धा एवं प्रेम र आदरबाट परिपूर्ण गरिदियो । र म गवाही दिन्छु कि त्यस अल्लाह बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन, त्यो एकलै छ, त्यसको कोही सहभागी छैन, यस्तो पूज्य जसको पूजा प्रत्येक हृदय प्रेम श्रद्धा र आदरको साथ गर्छ, र जसतर्फ समस्त प्राणीहरू आशान्वित र भयभीत भई शरण लिन्छन् । र म गवाही दिन्छु कि मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम अल्लाहका भक्त एवं सन्देष्टा र मित्र हुनुको साथै मनोनीत दूत र त्यसको प्रकाशना (वह्य) को धरोहरी पनि हुन् । जहाँलाई अल्लाहले सन्देष्टाहरूको आगमनकक्को अन्तराल पश्चात पठायो, ताकि समस्त मानवजातिलाई वासना र हवस पूजाबाट बचाएर धरती आकाशको स्रष्टासित संलग्न गरुन् । यसर्थ मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम समस्त मानवजातिका नायक थिए, र उहाँको निमन्त्रण समस्त सृष्टिको लागि दया र मार्गदर्शन थियो, र समस्त संसारको लागि शुभसमाचार हुनुको साथै समस्त शोषित र अपमानितहरूको लागि स्वतन्त्रता पनि थियो । तसर्थ अल्लाहको अत्यधिक शान्ति र दया अवतरित होस् मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि, र उहाँका घरपरिवार र समस्त साथीहरूमाथि र ती सबैहरूमाथि जुन प्रलयसम्म उहाँको पद्धतिमा हिंड्ने छन् ।

तपाईंलाई थाहै होला कि हाम्रो देश नेपाल ऐउटा गैर मुस्लिम राष्ट्र हो, जहाँ मुसलमानहरू अति अल्पसंख्यामा छन्, त अल्पसंख्यक हुनुको कारण अरु धर्महरूमा भएको केही अनुष्ठानहरूलाई कुनै महत्व नदिई त्यसलाई इस्लामीय दर्नेशन बमोजिम हराम बुझेर पनि त्यसलाई तुच्छ ठानेर गरिहाल्छन् । त यस्तै मानिसहरूको लागि मैले यो पुस्तकको अनुवाद गरेको छु जसमा लेखक ज्यूले यस्ता समस्त कुराहरूमाथि

پرکاش پارکا چن جس لالا ایں ادیکانش مانیسہارو تुچھ ٹانے ر گاہے
آئکا چن، جبکی تیو ایسلاام مانا نیپیدیت ہونچھ ر تیسا کو پریانا م
بیانک ہونسکھ । میرے اللہ اسیت پراہننا چھ کی اللہ اف نو
دیا لے ملائیں میرے لکھیما سफل پارون سا ای پاٹکوارگیت پنی سادار
انوراہ گردھو کی یسا لے خاما کنے ٹوٹی بھٹی امہ نیمکو ٹے گاناما
تیسا ٹوٹیتھ ہا مرو ڈیانا کرہن گرا ای دی امہ تپا ایکو آبھاری ہونے چھ ।

ر ملائیں آشا چھ کی میرے یو سانو پریاس بات جنس معدا یار لائیں
لابھ پونے چھ ر اللہ میرے یسا سانو پریاس دیا ر ہا مرو سما جلائیں
اویڈیانیک کاری بات پیتھ گرنے چھ । اللہ اسیت وینتی چھ کی اللہ
میرے یسا پریاس لالا کبھل گری ملائیں ر میرے گر پریوا رکا سمسٹ
سد سی ہو رکا ایں سو رگ پردا ن گر ن، ر میرے سو رگی آما ر باجے لائیں
کھاما دان دیریں سو رگما ٹھیک سیان پردا ن گر ن । (آمین)

انواع ادک

اتیکرہ حمایت مہماد ہدیہ خان مکہ
کپیل و سٹو نگار پالیکا وارڈ نं. ۹ مہوہ
تولیہ حمایت کپیل و سٹو (نپال)

email- atiqkhannp1982@yahoo.com

س سپرک نं. ۰۰۹۷۹۶۱۹۸۳۷۷۵۶

س اڈی موبائل ن. ۰۰۹۶۶-۰۵۰۱۳۷۲۲۵۴

عثیق الرحمن محمد ادريس خان مکی

الجوال
۰۳۴۴۷۷۶۷۷۷

भूमिका

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ، نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ
شَرِّ أَنفُسِنَا، وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مِنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضْلِلُ لَهُ، وَمِنْ
يُضْلِلُ فَلَا هَادِي لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

समस्त प्रकारका प्रशंसाहरू अल्लाहकै लागि छन् हामी त्यसैको प्रशंसा गर्दछौं र त्यसैसित सहायता चाहन्दछौं र त्यसैसित क्षमायाचना गर्दछौं, र त्यसैबाट अआफ्ना मनको बुराई र आफ्नो कुकर्मबाट शण चाहन्दछौं, जसलाई त्यो पथप्रदर्शित गरिदेओस् त्यसलाई कोही पथभ्रमित गर्न सक्दैन, र जसलाई त्यो दिग्भान्त गरिदेओस् त्यसलाई कोही पथप्रदर्शन गर्न सक्दैन, र म साक्ष्य दिन्छु कि त्यस अल्लाह बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन त्यो एकलै छ त्यसको कोही सहभागी छैन, र म साक्ष्य दिन्छु कि मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम त्यसका भक्त एवं सन्देष्टा हुन्।

तत्पश्चातः महान अल्लाहले केही अनिवार्य कार्यहरू निर्धारित गरेको छ जसलाई त्याग्नु जायज छैन, र केही सीमाहरू निर्धारित गरेको छ जसको उल्लंघन जायज छैन, र केही कुराहरूलाई वर्जित गरेको छ जसलाई ग्राह्य गर्नु जायज छैन ।

रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ:

"مَا أَحَلَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ فَهُوَ حَلَلٌ، وَمَا حَرَمَ فِيهِ حَرَامٌ وَمَا
سَكَتَ عَنْهُ فَهُوَ عَافِيَةٌ فَاقْبَلُوا مِنَ اللَّهِ الْعَافِيَةَ، فَإِنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُنْ نَسِيَا
ثُمَّ تَلَّا هَذِهِ الْآيَةُ [وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيَا]" [رواه الحاكم 375/2]

وحسن الألباني في غالية المرام ص: 14

अर्थ : जसलाई अल्लाहले आफ्नो किताबमा (ग्रन्थमा) हलाल (ग्राह्य) भनेको छ, त्यो हलाल छ, र जसलाई हराम (निषेधित) गरेको छ, त्यो हराम छ, र जसमाथि चुप लाग्यो त्यसमा तिमीलाई छूट र स्वतन्त्रता प्रदान गरेको छ, यसर्थ अल्लाहको छूटलाई कबूल गर,

کینکی اलلہاہلے بیرسےر چوپ لاغوکو ہوئن، انی ٹھاں سلسلہاہو
اللے ہو سلسلہ ملے یہ شلوکو پاٹن گرنے بھیو: [وما كان ربك نسيما] ارث (تیسرا پریپالک بیرسےنے والہ ڈھن) । (یہ شہدیس لاراہیم لے ۲/۳۷۵
ما ہر ہفت گرے کا ڈھن، ر گا یہ تول مرامکو پے۔ ن ۱۸ ما اللہاہ
اللہانیلے یہ شہدیس لاراہیم بیشوا سانی یہ ارثا ت (ہسنا) بھنے کا ڈھن)

ر ہر ام کو راہ رکھ نے اللہاہلے نیدھاریت گرے کا سیماہ رکھ ہن،
جس توکی اللہاہکو بناہی ڈھن:

وَمَن يَعْدَ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ ﴿الطلاق: ۱﴾

ارث : ر جو اللہاہکا سیماہ رکھ بندھا آگاہی و دنے ڈھن، یہ سلے
آفوما ثی نے اتھا چار گرنے ڈھن । (سورت عتیلہ ۹)

ر اللہاہلے تی مانی سہ رکھ لاراہیم دو خدا یا تناکو چتائیں دیا کو ڈھن
جس نے یہ سلے نیدھاریت گرے کا سیماہ رکھ کو علیل بندھن گاروس، ر یہ سلے
و رجیت گرے کا کو راہ رکھ لاراہیم گھنی یہ ٹانو س । اللہاہکو فرمائی ڈھن:

وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ، يُدْخِلُهُ نَارًا ﴿النساء: ۱۴﴾

خَلِيلًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِمٌ ﴿النساء: ۱۴﴾

ارث : ر جس سلے اللہاہ ر یہ سلے ر سوول (سلسلہاہو الے ہے
و سلسلہ) کو آجنا علیل بندھن گرنے ڈھن ر یہ سب ات نیدھاریت سیما کو
اگر کم گرد ڈھن، یہ سلے اللہاہلے نکمہ ہالنے ڈھن، جس ماما کی جس
سڈیں رہنے ڈھن ر یہ سلے ایسے یہ یہ اپما ن جنک سجا یہ ہو । (سورت عتیلہ ۹)

ر نیچے دیت کو راہ رکھ سیت باؤ چن نے اتھا کو اکشیک ڈھن، کینکی ر سوول
سلسلہاہو الے ہے و سلسلہ مکو کث ن ڈھن:

"ما نهیتک عنہ فاجتبوه وما أمرتک به فافعلوا منه ما

استطعتم" [رواہ مسلم: کتاب الفضائل حدیث رقم ۱۳۰ ط۔ عبد

[الباقي]

ارث: جس لاراہیم ملے نیچے دیت گریدیں یہ سب ات آف نو کشم تا نوسار
باؤ، ر جس کو آدیش گرے یہ سلے ایسے آف نو کشم تا نوسار گدی گر । (

यसलाई इमाम मुस्लिमले किताबुल् फजाइलमा हदीस नं. १३० अन्तर्गत वर्णन गरेका छन्, अब्दुल बाकीद्वारा प्रकाशित संकलन)

र यो दर्शन गरिएको छ कि केही हवस पूजकहरू र कम्जोर हृदयका मानिसहरू र थोरै ज्ञान भएका मानिसहरू जब श्रृङ्खलाबद्ध अर्थात् एकपछि आर्को हराम गर्ने निर्देशनलाई सुन्दछन् त कोधित भएर भन्छन्: प्रत्येक कुरा हराम नै छ ! तिमीहरूले समस्त कुराहरूलाई हराम गरेर नै छाडेका छौ, तिमीहरूले त हाम्रो जीवनलाई नर्क बनाइदिएका छौ, र हाम्रा दिन रातलाई दुखदायी र हाम्रा छातीहरूलाई संकुचित गरेर छाड्यौ, र तिमीहरूसित हराम र निषेधित शब्द बाहेक अरु केही छैन । धर्म त सरल छ, र समस्त कुराहरू विस्तृत छन्, र अल्लाह पनि दयावन र क्षमादानी छ ।

त यस्ताखालका मानिसहरूको कुरोको प्रतिउत्तरमा हामी भन्दछौं !

نِسْنَدِهِ مَهَانَ الْأَلْلَاهُ جَهَنَّمَ هُكُومَ رَجْحَ تَرْسِيْتَ كَوْهِيْ سَوْدَبَوْحَ قَرْنَوْبَالَا छैन त्यो सर्वज्ञानी र तत्वदर्शी छ, यसर्थ त्यो जसलाई चाहन्छ, निषेधित गर्दछ र जसलाई चाहन्छ, ग्रहणीय गरिदिन्दछ । र अल्लाहको भक्तिका आधारहरूमध्ये यो पनि हो कि हामी अल्लाहको हुकुमलाई मानेर त्यस अगाडि नतमस्तक भइहालौं ।

र अल्लाले दिएका निर्देशनहरू त्यसको ज्ञान र तत्वदर्शिताद्वारा प्रचलित गरिएका छन्, र त्यसको निसाफ व्यर्थ छैन नत त्यो खेल नै हो, जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ وَتَمَتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ ﴾

العليم ﴿ ١١٥﴾ الأنعام: ۱۱۵

अर्थ : र तिम्रो पालनकर्ताको कुरा सत्यता र न्यायको दृष्टिले पूर्ण छ, त्यसको आदेश कसैले परिवर्तन गर्न सक्दैन र ऊ सबै सुन्दछ, र जान्दछ । (सूरतुल् अन्नआम ११५)

र महान अल्लाहले ती आधार र कानून एवं विधिहरूलाई वर्णन गरेको छ जुन हलाल र हराम कुराहरूको कसौटी हो, जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَيُحِلُّ لَهُمُ الْطَّيْبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَثَ ﴾ الأعراف:

١٥٧

अर्थ : र स्वच्छ कुरालाई हलाल (स्वीकार्य) बताउँछन् र अपवित्र कुरालाई हराम (वर्जित) बताउँछन् । (सूरतुल् अब्राफ १५७)

तसर्थ राम्रो र पवित्र कुराहरू हलाल छन्, र अपवित्र र अस्वच्छ एवं घृणित कुराहरू निषेधित र हराम छन् । र हराम र हलाल गर्ने कार्य मात्र अल्लाहको हो, यसर्थ जुन मानिस हलाल हराम गर्ने कार्यलाई आफूसित संलग्न गरोस् वा कसै अरुको लागि जायज मानोस् त यस्तो मानिस काफिर र नास्तिक भयो, र त्यसले ठूलो कुफ्र गन्यो जसद्वारा त्यो धर्मबाट निष्कासित भयो । अल्लाहको फर्मान छः

﴿ أَمْ لَهُمْ شَرَكُوا شَرْعُوا لَهُم مِنَ الْدِينِ مَا لَمْ يَأْذِنْ بِهِ اللَّهُ ﴾

﴿ الشورى: ٢١﴾

अर्थ : के उनीहरूले यस्तो अल्लाहको साभेदार बनाएका छन् जसले उनीहरूको लागि यस्तो धर्म निर्धारित गरिदिएका छन्, जसबारे अल्लाहले आदेश दिएन ? (सूरतुश्शूरा २१)

फेरि यो कुरो पनि छ कि कुनै व्यक्तिको लागि वैध छैन कि हलाल र हरामको बारेमा कुरा गरोस् त्यस मान्छे बाहेक जुन कुरआन र हदीसको विद् होस्, किनकि जुन मान्छे बिना ज्ञान हलाललाई हराम र हरामलाई हलाल गर्द्द त्यसको लागि सख्त चेतावनी दिइएको छ, जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ الْسِنَّةُ كُمُ الْكَذِبُ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ ﴾

﴿ ١١٦ ﴾ ﴿ لِئَفَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبُ إِنَّ الَّذِينَ يَفَرُّونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴾

﴿ النحل: ١١٦﴾

अर्थ : आफ्नो मुखबाट कुनै भुठ कुरा नगर कि यो (हलाल) पवित्र छ र यो त्याज्य छ ताकि अल्लाहमाथि भूठा कुराको सम्बन्ध

जो इनथाल, समझी राख जुन मानिसहरू अल्लाहमाथि भूठा कुराको सम्बन्ध गाँस्दछन्, उनीहरू सफल हुने छैनन् । (सूरतुन्नहल ۹۹۶)

र प्रत्यक्षरूपले हराम कुराहरूलाई कुरआन र हदीसमा वर्णन गरिएको छ, जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿ قُلْ تَعَالَوْا أَتُنَحِّمْ مَاحَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَا تُشَرِّكُوا بِهِ
شَرِيكًا وَبِالْوَلَدَيْنِ إِحْسَنَا وَلَا تَقْنِلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِيمَانِكُمْ تَحْنَنُ
نَرْفُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ
وَلَا تَقْنِلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَنَعُكُمْ بِهِ لَعْنَكُمْ ﴾

١٥١ ﴿١٥﴾ **الأنعام:** **تَعَقِّلُونَ**

अर्थ : (हे नवी) भन्नुस् कि (हे मानिसहरू !) आऊ म तिमीहरूलाई ती कुरा सुनाउँछु जसको (विरोध गर्न) तिम्रो पालनकर्ताले तिम्रो लागि रोक लगाएको छ, ती यी हुन् कि कुनै कुरालाई अल्लाहसँग नदाँज्ञु (साभेदार नबाउन) र आमा-बुवासँग राम्रो व्यवहार गर्नु र दरिद्राताको भयले आफ्नो सन्तानहरूलाई नमार्नु । (किनभने) तिमीलाई र उनलाई हामीले नै जीविका प्रदान गर्दछौं, र हरेक प्रकारको निर्लज्ज कुराको नजिक नजानु, चाहे त्यो खुल्ला रूपमा होस् वा गोप्य रूपमा । र जुन प्राणीको ज्यान मार्न अल्लाहले रोक लगाएको छ, उसको ज्यान नलिनु । तर यस नियमको पालनमा हक-ईन्साफको निमित्त गरिएका बाहेक । यी कुराहरू को पालनको लागि अल्लाहले तिमीलाई सचेत गरेको छ, कि तिमी समझ । (सूरतुल् अन्नाम ۹۵۹)

र यस्तै सुन्नत (हदीस) मा पनि धेरै हराम कुराहरूलाई वर्णन गरिएको छ, जसरी रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यो कथनः

"إِنَّ اللَّهَ حَرَمَ بَيْعَ الْخَمْرِ وَالْمَيْتَةِ وَالْخِنْزِيرِ وَالْأَصْنَامِ." [رواه]

أبو داود 3486 وهو في صحيح أبي داود [977]

अर्थ : अल्लाहले मदिरा, मृतक, सुँगुर, र मूर्तिको विक्रीलाई हराम गरेको छ । (यसलाई अबू दाऊदले हदीस नं. ३४८६ मा वर्णन गर्नु भएको छ, र यो सहीह अबू दाऊदको हदीस नं. ९७७ मा पनि वर्णित छ ।)

र यस्तै रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यो कथनः

"إِنَّ اللَّهَ إِذَا حَرَمَ شَيْئًا حَرَمَ ثُمَّنَهُ" [رواه الدارقطني ٣/٧] و هو

حَدِيثٌ صَحِيفٌ

अर्थ : जब अल्लाहले कुनै वस्तुलाई हराम गरिदिन्छ त त्यसलाई विक्री गरेर प्राप्त गरिएको पैसालाई पनि हराम गरिदिन्छ । (यसलाई दारकुत्तीले ३/७ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सही छ ।)

र कदाचित कहिलेकाहिँ केही श्लोकहरूद्वारा केही विशेष थरीहरूलाई निषेधित गरिन्छ जसरी अल्लाहको यो कथनमा छः

﴿ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْبَيْتُهُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْحَنِزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِعِبَرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُرْدِيَّةُ وَالظَّيْحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَرْتُمْ وَمَا دُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَن تَسْتَقِسِمُوا بِالْأَرْزَامِ ذَلِكُمْ فِسْقُ الْيَوْمِ يَبْسُطُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن دِينِكُمْ فَلَا نَخْشُوْهُمْ وَأَخْشَوْنَا الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتْ لَكُمُ الْإِسْلَامُ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْصَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَافِفٍ لِإِلَّا نِعْمَةٌ فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴾ ٢٠ ﴾ المائدة: ٢٠﴾

अर्थ : तिम्रो लागि मृतक जनावर र रगत र सुँगुरको मासु र जुन कुरामा अल्लाह वाहेक अरु कसैको नाम पुकारिएको छ र जुन जनावरलाई घाँटी अठ्याएर मारिन्छ र जुन कुनै चोट लागेबाट मर्छ र जुन कुनै अग्लो ठाउँबाट लडेर मर्छ र जुन कसैको सिंगाको प्रहारबाट मर्दछ, यी सबै हराम (वर्जित) छन् र ती जनावरहरू पनि जसलाई कुनै हिंसक पशुले चिथोरेर मारेको हुन्छ तर जसलाई तिमीले (मर्नुभन्दा

अगाडि) जब्ह (बैध) गरिहाल्छौ, भने ती जनावरहरू वर्जित हुैदैनन् । र त्यस्ता जनावर पनि हराम छन् जसलाई कुै स्थानमा (बलि बेदीमा) जब्ह गरिएको हुन्छ र तीर चलाई भाग्यको खेल खेलेर मारिएको मासु पनि त्याज्य छ । यी सबै नराम्रा काम हुन् । आज काफिरहरू तिम्रो धर्मबाट निराश भइसकेका छन्, खबरदार तिनीहरूसित न डर र मसित मात्र डर मान्ने गर । आज हामीले तिम्रो निम्ति तिम्रो धर्मलाई पूर्ण गरिसकेका छौं र तिम्रालागि आफ्ना कृपाहरू पूरा गरिसकेका छौं र तिम्रो लागि इस्लाम धर्म रोज्यौ, तर यदि कुै व्यक्ति भोखले बाध्य भएर गुनाह तिर प्रवृत्त नभई खाइहाल्छ भने अल्लाह क्षमादाता र दयालु छ । (सूरतुल माइदः ३)

र जुन महिलाहरूसित विवाह गर्नु निषेधित छ, त्यसलाई अल्लाहले यसरी वर्णन गरेको छ:

﴿ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَّدُكُمْ وَبَنَائُكُمْ وَأَخْوَاتُكُمْ
وَعَمَّتُكُمْ وَخَلَقْتُكُمْ وَبَنَاثُ الْأَجَنَّ وَبَنَاثُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَّدُكُمْ
الَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخْوَاتُكُمْ مِنْ أَرْضَعَةٍ وَأُمَّهَّدُتْ نِسَاءٍ كُمْ
وَرَبِّيْبٍ كُمْ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَاءٍ كُمْ الَّتِي دَخَلْتُمْ
بِهِنَّ إِنَّ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
وَحَلَّئِلُ أَبْنَاءٍ كُمْ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَبِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ
الْأَخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴾ ۲۳

النساء: ۲۳

अर्थ : तिम्रो लागि तिम्रा आमाहरू र छोरीहरू र दिदीबहिनीहरू र तिम्रा फूफूहरू र तिम्रा सानी आमा, ठूली आमाहरू र भतीजीहरू र भान्जीहरू र तिम्रा ती आमाहरू जसले कि तिमीलाई दूध ख्वाएका छिन्, र (रेजाई) दिदीबहिनीहरू र तिम्रा सासूहरू र तिमीले तिम्रो गोदमा

लालन पालन गरेको छोरीहरू जुन संभोग गरेको महिलाबाट जन्मेका छिन् तिम्रो लागि वर्जित छिन् । हो यदि तिमीले तिनीहरूसँग (केटीको आमासँग) यौन सम्बन्ध गरेका छैनौ भने तिमीलाई कुनै गुनाह छैन, र तिम्रा साख्खै छोराहरूका स्वास्नीहरू पनि र दुई दिदी बहिनीहरूलाई एकैसाथ विहे गर्नु पनि त्याज्य छ । तर विगतमा जे भयो भइसक्यो । निःसन्देह अल्लाह क्षमा गर्नेवाला र दयावान छ । (सूरतुन्निसा ۲۳)

र यस्तै श्रम कार्य र लाभ एवं नाफाहरूको बारेमा अल्लाहको फर्मान छः

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الْرِّبَوْا لَا يَقُولُونَ إِلَّا كَمَا يَقُولُ الَّذِي يَتَخَبَّطُ
الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَاتُلُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الْرِّبَوْا وَأَحَلَّ اللَّهَ
الْبَيْعَ وَحَرَمَ الْرِّبَوْا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِّنْ رَّبِّهِ فَانْهَى فَلَهُ، مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ
إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَلِيلُونَ ﴾ ۱۷۵ ﴾

البقرة: ۲۷۵

अर्थ : जुन मानिसहरू व्याज खान्छन् तिनी (चिहानहरूबाट) यस प्रकारले (भ्रमित भई) उठ्ने छन् जस्तो कि शैतानले छोएको पागल होस् । यो यस कारणले कि तिनीहरूले भन्ने गर्दथे कि व्यापार गर्नु पनि त यस्तै छ, जस्तो कि व्याज (लिनु) । तर व्यापारलाई अल्लाहले हलाल बनाएको छ, र व्याजलाई हराम । जुन मानिसले आफ्नो छेउ अल्लाहको निर्देशन पुगे पछि (व्याज लिन) त्याग दियो भने जेजति भइसकेको छ, त्यसको माफी पाउने छ । र त्यसको निर्णय अल्लाहले गर्ने छ । र यदि फेरि (व्याज) लिन थाल्यो भने, त्यस्ता मानिसहरू नर्कीय हुनेछन्, र सधै नर्कमा रहने छन् । (सूरतुल बकर: ۲۷۵)

फेरि पवित्र अल्लाह आफ्नो भक्तहरूमाथि अति दयावान छ, यसलेगर्दा त्यसले यति कुराहरूलाई हलाल गरिदिएको छ, जसको आंकलन गर्नु असम्भव छ, यसै कारण हलाललाई विस्तारले वर्णन गरेको छैन किनकि हलाल कुराहरू थुप्रै छन्, यसर्थ मात्र हराम कुराहरूलाई विस्तारले वर्णन गरेको छ, किनकि हराम कुराहरू सीमित

छन् ताकि हामी हराम कुराहरूको ज्ञान ग्रहण गरी त्यसको निकट पनि नजाओँ । जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿وَقَدْ فَصَلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا أَضْطُرْزْتُمْ إِلَيْهِ﴾ الأنعام: ١١٩

अर्थ : जबकि तिम्रो लागि वर्जित गरिएका सबै कुराहरू एक एक गरी वर्णन गरिसकिएको छ । तर त्यस अवस्था बाहेक जब कि ती कुरा खानको निमित्त बाध्य भइहाल्छौ । (सूरतुल् अन्‌आम ११९)

र रहयो कुरो जायज र ग्राह्य कुराहरूको त यदि त्यो कुरो लाभदायक छ भने त्यसलाई समग्रमा ग्राह्य गरिदिएको छ । अल्लाहको फर्मान छः

﴿يَأَيُّهَا النَّاسُ كُلُّمَا فِي الْأَرْضِ حَلَّلَ طَيْبًا وَلَا تَنْهَى عَنْ خُطُوبَتِ

﴿الشَّيْطَنِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ البقرة: ١٦٨

अर्थ : मानिसहरू ! जति कुराहरू धर्तीमा हलाल छन् ती खानु र पिउनु र शैतानको पद चिन्हहरूमा नहिंडनु । त्यो तिम्रो खुल्लम-खुल्ला शत्रु हो । (सूरतुल् बकर: १६८)

त यो त्यसको दयाको प्रतीक नै हो कि समस्त कुराहरूलाई हलाल गरिदिएको छ ती कुराहरू बाहेक जसको निषेधित हुनुमा कुनै प्रमाण होस् । त यो हामीमाथि अल्लाहको असीम कृपाको उदाहरण हो, यसर्थ हामीमाथि यो अनिवार्य छ कि हामी त्यसको आज्ञाको पालना गरौं, र त्यसको प्रशंसा र कृतज्ञता प्रकट गर्दै रहौं ।

तर केही यस्ता मानिसहरू पनि छन् जुन हरामलाई विस्तृत तरिकाले वर्णित गरिएको हेरेर यस्ता निर्देशनहरूबाट दुखी भइहाल्छन्, र यो उनीहरूको दुर्वल र अपूर्ण आस्था र विधानप्रति अनभिज्ञताको कारण हुन्छ । के उनीहरू यो चाहन्छन् कि उनीहरूमाथि हलाल कुराका समस्त थरीहरूलाई गन्ती गराइयोस्, अनि तिनीहरू यो भन्छन् कि धर्म त पक्कै सरल छ ? र के उनीहरू यो चाहन्छन् कि समस्त पवित्र कुराहरूलाई विस्तारले वर्णन गरियोस्, अनि भन्छन् कि इस्लाम हाम्रो जीवनलाई दुखित गर्दैन ?

के उनीहरू चाहन्छन् कि यसरी भनियोस् कि ऊँट, गाई, बाखा, खरायो, हिरण, बनगाई, कुखुरा, हाँस, र शुतुरमुर्गको पवित्र माँस हलाल छ, अर्थात जब्ह गरिएको माँस हलाल छ ? र टिड्डी र माछाको मृतक पनि हलाल छ ?

र समस्त साग सब्जी फलफूल र मटरसेम जुन लाभदायक छ, समस्त हलाल छ ? र समस्त प्रकारको पानी, दूध, मह, तेल .... आदि, र नुन, चट्टनी, अचार, मसलाहरू हलाल छन् ?

र फलाम, दाउरो, बालुवा, ढुँगा, पलास्टिक, शीशा, धातु .... आदि हलाल छन् ।

र जनावरको सवारी, कार, मोटर साइकल, ट्रेन, जहाज, पानी जहाजको सवारी हलाल छ ।

र इयर कन्डीशन, फ्रिज, फर्मा, र समस्त चिकित्सा र इन्जीनियरिंग सम्बन्धि कुराहरू, र गणित, वायु, थीर्तिज, निर्माण सम्बन्धि कुराहरूको प्रयोग हलाल छ ? र पानी, तेल, पेट्रोल, धातु निकाल्नु जायज छ ?

र गुणस्तर, स्वच्छता, प्रकाशन र कम्प्युटर सम्बन्धि कुराहरूको प्रयोग हलाल छ ?

र काटन, सूती, उनी कपडा, रेशमी कपडा, बाल, खाल, चर्म, नाइलोन, पोलिस्टरको कपडा हलाल छ ?

र विवाह, व्यापार, व्यवसाय, ट्रान्सफ्रिंग, बटाई, शिल्प, कला, आर्ट, सिकर्मीहेतु हलाल कार्य, र मर्म्मत गर्ने कार्य, र गोठालाको काम .... आदि हलाल छन् ?

त हे बुद्धि र दृष्टि रमझेहरू के हामी हलाल कुरा र कार्यहरूलाई सीमारहित गर्न सक्दछौं यदि त्यसलाई विस्तारले वर्णन गर्न खोजौं वा त्यसलाई सीमारहित गर्न खोजौं ? त यी मानिसहरूलाई के भएको छ कि कुरालाई बुझ्दैनन् !!!

र रह्यो उनीहरूको यो कुरो कि धर्ममा सरलता छ । त यो सत्य कुरो हो, तर यिनीहरूले यस कुराद्वारा अवैधलाई ग्रहणीय गर्न खोजेका छन् । यसर्थ सरलता र सुगमताको अर्थ यस धर्म इस्लाममा मान्छेहरूको हवस र विचारधारा बमोजिम छैन, बरु ती निर्देशनहरू बमोजिम छ, जसलाई यो धर्म ल्याएको छ । यसर्थ यो धर्म सरल छ, यस

वाक्यद्वारा अनुचित कुराहरूलाई ग्रहणीय गर्नु, र त्यसलाई धर्मले बताएको निर्देशन अनुसार मान्नु बीच ठूलो फर्क छ ।

र निःसन्देह धर्ममा सरलता र सुगमता छ, धर्मले दिएको छुटलाई ग्रहण गर्नुमा जसरी नमाजलाई कसर र जम्मा गरेर पढ्नु, यात्रामा व्रत नबस्नु, मोजामाथि नगरबासीले २४ घंटा मसह गरेर नमाज पढ्नु, र यात्रुले ७२ घंटा मसह गरेर नमाज पढ्नु, र कुनै हानि नोक्सानीको भयले तयम्मुम गरे नमाज पढ्नु विरामीको लागि, यस्तै रोग र वर्षाको कारण दुई नमाजलाई एकैचोटि पढ्नु, र जस युवतीसित विवाह गर्ने इच्छा छ त्यसलाई हेर्नु, र शपथको कफ्फारह दिदा दाष मुक्त गर्नु र खाना खुवाउनु र व्रत बस्नुमध्ये कुनै एकलाई चयन गर्नु, र बाधित अवस्थामा मृतकको मासुलाई पनि खानु.... र यस बाहेक अरु वैधानिक छूट ग्रहण गर्नुमा यस धर्ममा सुगमता र सरलता छ ।

तसर्थ मुसलमान मान्छेलाई यो थाहा हुनुपर्छ, कि हराम कुरालाई निषेधित गर्नुमा कुनै नकुनै तत्वदर्शिता नीहित छ, जसरी कि निषेधित कुराद्वारा अल्लाह भक्तको परीक्षा पनि गर्दछ कि के कस्तो तरिकाले भक्त त्यसका निर्देशनहरूको पालना गर्दछ ? त यसेद्वारा स्वर्गीय र नर्कीयमा विभाजन गरिन्छ । तसर्थ नर्कीयहरू हवसपूर्तिमा मस्त रहे जसद्वारा नर्कलाई घेरिएको छ, र स्वर्गीयहरू अप्रिय र हराम कुराहरूमा धैर्यता देखाए जसद्वारा स्वर्गलाई घेरिएको छ । र यदि यो परीक्षा नभएको भए पाप र पुण्यबीच अन्तर थाहा हुँदैन्थ्यो, यसर्थ आस्थावानहरू दुःख र कष्टमा पनि संतोष गरेर अल्लाहको प्रतिफलको आशा राख्दछन्, अनि त्यस कष्ट र दुःखको पीडा कम भइहाल्दछ । र कपटी र अनास्थावानहरू कष्टलाई कष्ट र दुःखको दृष्टिले हेर्छन् त उनीहरूको पीडामा अभैं वृद्धि भइहाल्दछ, र अल्लाहको अनुपालन गर्नु गाहो भइहाल्दछ ।

र हरामलाई छाडेर आज्ञापालक मान्छे मिठासको आभास गर्दछ, र जसले पनि अल्लाहको प्रसन्नता पाउने उद्देश्यले कुनै निषेधित कुरालाई छाडदछ, त अल्लाह त्यसलाई यसभन्दा उत्तम कुरा प्रदान गर्दछ, अनि त्यो आफ्नो हृदयमा आस्थाको स्वादलाई महसूस गर्दछ ।

ર યસ લેખમા પાઠકવર્ગ કેહી યસ્તા નિષેધિત કુરાહરૂકો વર્ણન પાઉંછન् જસલાઈ ઇસ્લામલે વર્જિત ગરેકો છે, ર જસકો હરામ હુનુમાથિ કુરાન ર હદીસહરુ પ્રમાણીકરણ ગરેકા છેન્ । (ર યસ વિષયમા વિભિન્ન વિદ્હરૂલે વિભિન્ન પુસ્તકહરૂ લેખેકા છેન્ જસરી અલ્ કબાઇર, ર યસ્તૈ યસ વિષયમા અતિ રામ્રો લેખ છે તમ્બીહુલ ગાફેલીન અન્ અભ્રાલિલ જાહેલીન લેખક: ઇબ્ને નુહાસ અદ્મશકી) ર યી તી નિષેધિત કુરાહરૂ હુન્ જસલાઈ અધિકાંશ મુસલમાનહરૂલે ગ્રહણીય બનાઇસકેકા છેન્, ર મૈલે યસલાઈ માત્ર સ્પષ્ટીકરણ ગર્ને ઉદ્દેશ્યલે ર ઉપદેશ ગર્ને ઉદ્દેશ્યલે વર્ણન ગરેકો છું । ર મ અલ્લાહસિત યાચના ગર્દછુ કિ અલ્લાહ મલાઈ ર મેરો મુસલમાન ભાઇહરૂલાઈ પથપ્રદર્શન ગરુન્, ર આફનો સીમાહરૂકો અતિક્રમણ ગર્નુબાટ ર નિષેધિત કુરાહરૂબાટ બચાઉન્, ર સમસ્ત પ્રકારકા દુષ્કર્મબાટ બચાએર સુકર્મ ગર્ને સૌભાગ્ય પ્રદાન ગરુન્ । ર ત્યો પરમ પૂજ્ય નૈ દયા ગર્નેવાલા ર ભક્તિ પ્રદાન ગર્નેવાલા છે ।

अल्लाहको साथमा सहभागी ठहराउनु (बहुदेववाद)

यो हराम कार्यहरूमध्ये सबैभन्दा ठूलो निषेधित कार्य हो, जस्तोकि अबि बक्रहको हादीसमा वर्णित छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

اَلَا اَنْبِئُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكَبَائِرِ (ثَلَاثَة) قَالُوا فَلَنَا بِلِيْ يَا رَسُولَ اللَّهِ
قَالَ : اِلِإِشْرَاكُ بِاللَّهِ .." متفق عليه، البخاري / رقم 2511

अर्थ : के तिमीहरूलाई सबैभन्दा ठूलो पापको बारेमा नवताऊँ, (र यस वाक्यलाई रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले तीनचोटि भन्नु भयो) त सहाबाहरूले भनेः किन होइन हे अल्लाहका रसूल त्यसबारे अवश्य बताउनुस्, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः त्यो हो अल्लाहको साथमा कसैलाई सहभागी बनाउनु .... । (बुखारी, मुस्लिम, बुखारी हादीस नं. २५११)

र अल्लाह यसलाई अर्थात शिर्क (बहुदेववाद) लाई विशेष रूपले बिना तौबा क्षमा गर्दैनन्, तर यस बाहेक जति पनि पापहरू छन् त्यसलाई आफूले चाहेमा क्षमादान दिन्छन् । जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَعْفُرُ أَن يُشْرِكَ بِهِ، وَيَعْفُرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ﴾

النساء: ٤٨

अर्थ : निःसन्देह अल्लाह आफ्नो साभेदार बनाउनेलाई क्षमा गर्ने छैन र त्यस बाहेक अन्य जसलाई चाहन्छ माफ गरिदिन्छ । (सूरतुन्निसा ४८)

र शिर्क (बहुदेववाद) यस्तो पनि हुन्छ जुन मान्छेलाई धर्मबाट निष्कासित गरिदिन्छ र यदि शिर्क गर्दा गर्दै कसैको मृत्यु भयो त त्यो मान्छे सदैवको लागि नर्कमा जाने छ ।

मुस्लिम समाजमा फैलिएको शिर्क (बहुदेववाद) को चित्रण

□ चिहानको पूजा गर्नु, र यो आस्था राख्नु कि चिहानमा पूरिएका मृतक वलीहरू आवश्यकताहरूलाई पूर्ण गर्द्धन्, र याचनालाई स्वीकार गर्दछन्, र कष्टलाई हटाउँछन् । र उनीहरूसित सहायता र मदतको गुहार गर्नु, जबकि अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ وَقَضَى رَبُّكَ أَلَا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنَّا إِمَّا يَبْلُغُنَّ عِنْدَكُمْ الْكِبَرُ أَهْدُهُمَا أَوْ كَلَّا هُمَا فَلَا تَنْقُلْ لَهُمَا أُفْرِيٌّ وَلَا نَهْرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴾ ﴿٢٣﴾

अर्थ : र तिम्रो पालनकर्ताले स्पष्ट आदेश गरेको छ कि ऊ बाहेक तिमी कसैको पूजा नगर र आमा-बाबुको साथमा नम्र व्यवहार गर्दै गर यदि तिनीहरूमध्ये एउटा वा दुवै तिम्रो अगाडि वृद्ध अवस्थामा पुग्छन् भने तिनीहरूलाई तिरस्कृत नगर्नु नहप्काउनु अपितु तिनीहरूसँग सम्मानपूर्वक मर्यादित ढंगले कुराकानी गर्नु । (सूरतुल इसा २३)

र मृतक सन्देष्टा अथवा वली वा अरु कसैलाई गुहार्नु, र उनीलाई शिफारिसी (मध्यस्थ) बनाउनु, वा कष्ट हटाउनुको लागि पुकार्नु पनि शिर्क हो, अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ أَمَّنْ يُحِبُّ الْمُضْطَرَ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْسِفُ الْسُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَئِلَهٌ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا نَذَرَ كَرُونَ ﴾ ﴿٦٢﴾

अर्थ : कसले व्यग्रको गुहार सुन्दछ, जब त्यसले उसलाई गुहार्दछ, र व्यथा हटाइदिन्छ, र तिमीलाई धरतीमा शासक बनाउँदछ? के अल्लाहको साथमा अरु कोही पूजनीय छ? (होइन) तिमीहरूले धेरै कम नसीहत र शिक्षा हासिल गर्दछौ । (सूरतुन्नम्ल ६२)

र केही मान्छेहरूको यो बानी हुन्छ कि उठ्दा बस्दा, जाग्दा सुत्दा प्रत्येक समय आफ्नो गुरुको नाम अथवा कुनै वली.... आदिको नामको जाप गर्दछन्, र कुनै पनि कष्ट र विपत्ति परेमा उनीलाई नै गुहार्दछन्, अर्थात केही भन्दछन् हे मुहम्मद, त केही भन्दछन् हे अली, त आर्को भन्दछ हे हसन! त कोही भन्दछ हे बदवी, त केही भन्दछ हे जीलानी, त कोही

शाजलीलाई गुहार्छ त कोही राफेआलाई, त केही सयिदह जैनबलाई गुहार्छन् त केही इदरीसलाई, ते कतिपय अलबानलाई गुहार्छन् । तर अल्लाहको फर्मान छः

﴿ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ ﴾

﴿ فَلَيْسَتْجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ ﴾ ۱۹۴ ﴿ الاعراف: ۱۹۴ ﴾

अर्थ : वास्तवमा तिमीले अल्लाहलाई छाडि जसलाई पुकारदछौ, तिनीहरू तिमी जस्तै बन्दा (उपासक) हुन् । तसर्थ तिमी साँचो हौ भने तिमीले तिनीहरूलाई पुकार ताकि तिनीहरूले तिमीले चाहेको कुरा पुरा गरि देऊन् । (सूरतुल् अब्राहा० ۹۹)

र केही चिहानका पूजारीहरू चिहानको परिक्रमा पनि गर्छन्, र त्यसलाई श्रद्धाले स्पर्श गर्छन् चुम्दछन्, र त्यस चिहानको माटोलाई अनुहारमा मल्दछन्, र त्यस चिहानलाई ढोग पनि गर्दछन्, र त्यस चिहान निकट त्रिसित भएर त्यसलाई नतमस्तक भएर पूजा गर्छन्, र त्यससित आफ्नो आवश्यकता पूर्तिको याचना गर्छन्, र रोगीको रोगलाई निको पार्ने आग्रह गर्छन्, वा संतान माँगदछन्, वा त्यससित कष्ट हटाउने पुकार गर्छन् । र कतिपय त चिहानमा माटोले पूरिएको मानिसलाई पुकार्दै भन्दछन्: हे हाम्रो स्वामी हामी कति टाढाबाट तिम्रो पासमा आएका छौं मलाई खाली हात नफर्काउनु होला । तर अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَمَنْ أَضَلُّ مِنْ مَنْ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمٍ ﴾

﴿ الْقِيَمَةُ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴾ ۵ ﴿ الأحقاف: ۵ ﴾

अर्थ : त्यस व्यक्ति भन्दा बढी पथभ्रष्ट को होला ? जसले अल्लाहलाई छाडि यस्तोलाई पुकारदछन् जसले क्यामतको दिनसम्म उनीहरूको प्रार्थनालाई स्वीकार गर्न सक्दैन, बरु उनीहरूको पुकारबाट एकदमः अज्ञान छन् । (सूरतुल् अहकाफ ۵)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"من مات وهو يدعوا من دون الله ندا دخل النار" رواه
البخاري الفتح ١٧٦/٨

अर्थ : जुन मान्छेको मृत्यु यस्तो अवस्थामा भयो कि त्यो अल्लाह बाहेक कसै अरुलाई पूज्य मानेर पुकार्दथ्यो त त्यो नर्कमा जानेछ । (यसलाई बुखारीले वर्णन गर्नु भएको छ, हेन्सु संक्षिप्तहरू ८/१७६)

र केही मानिसहरू त आफ्नो टाउकोलाई पनि कुनै चिहान निकट वा कुनै वलीको चिहान निकट खौराउँछन् । र केही मान्छेहरू त यो आस्था पनि राख्दछन् कि वलीहरू यस संसारका प्रचालक हुन्, र उनी हानि र लाभमाथि सामर्थ्यवान हुनेछन् । तर अल्लाहको फर्मान छः

﴿وَإِن يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَ لِفَضْلِهِ، يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

يونس: ١٠٧

अर्थ : र यदि अल्लाहले तिमीलाई कुनै कष्ट पुऱ्याउँछ भने उस बाहेक त्यसलाई कसैले हटाउन सक्दैन, र यदि उसले तिम्रो भलो गर्न चाहन्छ भने उसको कृपालाई कसैले रोक्न सक्दैन, उसले आफ्ना भक्तहरूमध्ये जसलाई चाहन्छ, फाइदा पुऱ्याउँछ, र ऊ बडो क्षमतादाता अत्यन्त दयालु छ । (सूरतु यूनुस ٩٠٧)

र यस्तै शिर्कमध्ये अल्लाह बाहेक कसै अरुको लागि भाकल राख्नु पनि हो, जस्तोकि कतिपय मानिसहरू चिहानमाथि च्यादर चढाउनु र दिपक जलाउनुको भाकल मान्दछन् ।

□ र यस्तै शिर्कमध्ये अल्लाह बाहेक कसैको लागि बलि गर्नु पनि हो, अल्लाहको फर्मान छः

﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحِرْ﴾ الكوثر: ٢

अर्थ : आफ्नो प्रतिपालकको लागि नमाज पढ र बलि गर्नेगर । (सूरतुल कौसर ٢)

अर्थात मात्र अल्लाहको लागि र त्यसको नाम पुकारेर बलि गर । र नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ :

”عَنِ اللَّهِ مِنْ ذِبْحٍ لِغَيْرِ اللَّهِ“ رواه الإمام مسلم رحمه الله في

صحيحه رقم ١٩٧٨ ط. عبد الباقي

अर्थ : **त्यसमाथि अल्लाहको धिक्कार छ, जसले अल्लाह बाहेक कसै अरुको लागि बलि गन्यो ।** (यसलाई इमाम मुस्लिमले हदीस नं. १९८७ मा वर्णन गरेका छन्, अब्दुल बाकीको संकलन)

र कहिले काहिँ बलि गर्ने कार्यमा दुई अवैधानिक कार्य शम्मिलित भइहाल्दछन् जसरी अल्लाह बाहेकको लागि बलि गर्नु र अल्लाह बाहेकको नाम लिएर बलि गर्नु त यी दुवै तरिकामध्ये कुनै तरिकाले गरिएको बलिबाट मासु खानु निषेधित छ ।

र वर्तमान युगमा एउटा अनभिज्ञकालको अवैधानिक रीति पनि देखिन्छ, र त्यो हो भूत प्रेतको लागि बलि गर्नु, अर्थात जब मानिस कुनै घर पुल र इनार ... आदिको निर्माण गर्दै त त्यस निकट भूत प्रेत र जिन्नातको डरले बलि गर्दै कि त्यो त्यसलाई हानि नपूऱ्याओस् । (हेर्नुस् तफ्सीरुल् अजीजुल हमीद इफ्ताले प्रकाशित गरेको संकलन पे. १५८)

□ र ठूलो शिर्कको उदाहरणहरूमध्ये जुनकि वर्तमानकालमा अति प्रचलित छ, र त्यो हो अल्लाहले हलाल गरेको कुरालाई हराम गर्नु, वा हराम गरेको कुरोलाई हलाल गर्नु, र यो आस्था राख्नु कि अल्लाह बाहेक अरु केसैलाई पनि हलाल र हराम गर्ने अधिकार प्राप्त छ । र शिर्क अक्बर (ठूलो बहुदबवाद) मध्ये यो पनि हो कि अनभिज्ञकालका नियम र कानून बमोजिम निर्णय र फैसला गरियोस, र यो आस्था राख्नु पनि कि यस्तो गर्नु जायज छ । र अल्लाहले यस ठूलो नास्तिकतालाई यसरी वर्णन गरेको छ :

﴿ أَنْخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَكَتَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ ﴾

وَالْمَسِيحَ أَبْنَى مَرْيَمَ وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَّهًا

وَحْدَاللَّهُ إِلَّا هُوَ سُبْحَنَهُ، كَمَا يُشَرِّكُونَ ﴿٢١﴾

التوبه: ۳۱

अर्थ : यिनीहरूले अल्लाहलाई छाडी आफ्ना पादरी र सन्तहरू र मरियमको छोरा मसीहलाई आफ्ना पालनहार बनाए, जबकि यिनीहरूलाई मात्र एक एकलै अल्लाहकै उपासनाको आदेश दिइएको थियो, जस वाहेक कोही सत्य पूजनीय छैन । ऊ उसको साभेदार ठहराउने कार्यबाट मुक्त छ । (सूरतुत्तौबा ۳۱)

र जब यस श्लोकको पाठन रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको साथी अदी बिन हातिमले सुने त उनको भनाई छ कि मैले भनें: उनीहरू अर्थात किताबवालाहरू तिनीहरूलाई अर्थात आफ्ना धर्म गुरुहरूलाई पूज्दैन्ये ? त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्ने भयो:

"أَجَلْ وَلَكُنْ يَطْلُونَ لَهُمْ مَا حَرَمَ اللَّهُ فَيَسْتَخْلُونَهُ وَيَحْرُمُونَ عَلَيْهِمْ
مَا أَحَلَ اللَّهُ فِي حِرْمَةٍ فَتَلَكَ عَبَادَتِهِمْ لَهُمْ" رواه البيهقي السنن

الكبرى 10/116 وهو عند الترمذى برقم 3095 وحسنه الألبانى

في غالية المرام ص: 19

अर्थ : हो, तिमीले सत्य भन्यौ, तर उनीहरूका विद्हरू उनीहरूको लागि अल्लाहले हराम गरेका कुराहरूलाई हलाल गर्थे, अनि उनीहरू तिनले हलाल गरेको कुरालाई ग्राह्य गरिहाल्ये, र जब उनीहरू (विद्हरू) अल्लाहले हलाल गरेको कुरालाई हराम गर्थे त त्यसलाई उनीहरू पनि आफूमाथि हराम गरिहाल्ये, त यस्तो गर्नु नै उनीहरूको अर्थात विद्हरूको पूजा गर्नु हो । (यस हदीसलाई बैहकीले सुननुल् कुबराको ۹۰/۹۹۶ मा वर्णन गरेका छन्, र तिमिर्जीले हदीसनं ۳۰۹۵ मा वर्णन गरेका छन्, र अल्बानीले गायतुल् मरामको पे. ۹۹ मा यस हदीसलाई विश्वासनीय भनेका छन्)

र अल्लाहले बहुदेववादी र शिर्क गर्नेहरूको विशेषता यसरी वर्णन गरेको छः

﴿ وَلَا يُحِّرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ ﴾
التوبه: ٢٩

अर्थ : अनि अल्लाह र उसको रसूलले अवैध ठहराएका कुरालाई अवैध ठहराउदैनन् र नत सत्य धर्मको अनुपालन गर्दछन् .. । (सूरतुत्तौबा २९)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको फर्मान छः

﴿ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَلَلَّا قُلْ إِنَّ اللَّهَ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفَرُّوْكَ ﴾ ٥٩: يونس

अर्थ : तपाईं भन्नुस् कि हेर, अल्लाहले तिम्रो निमित जुन जीविका प्रदान गरेको थियो, तिमीले ती मध्ये केहीलाई त्याज्य ठहरायौ र केहीलाई ग्रहणीय, तिनीहरूसित सोध्नुस्, के अल्लाहले तिमीलाई यसको आदेश दिएको थियो वा तिमी अल्लाहमाथि भूठो दोष लगाइराखेका छौ ? (सूरतु यूनुस ५९)

शिर्कका थरीहरूमध्ये वर्तमानमा प्रचलित जादू पाखण्ड र ज्योतिषीय गतिविधिहरू पनि हुन्:

त रह्यो कुरो जादूको त यो नास्तिकता हो, र ती सातवटा ठूला पापहरूमध्ये एक हो जुन विनाशकारी हुन्छन् । र यो नत लाभ पुर्याउन सक्छ नत हानि, र त्यसको तालिम लिनेहरूको बारेमा अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَيَنْعَمُونَ مَا يَصْرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ﴾ ١٠٢: البقرة

अर्थ : र यिनीहरूले यस्ता (मन्त्र) सिक्दथे जसले तिनलाई हानि पुर्याओस् र लाभ पुर्याउन नसकोस् । (सूरतुल् बकर: १०२)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَنَّ ﴾ ٦٩: طه

अर्थ : र जादूगारहरू जहाँबाट पनि आउनेछन् सफल हुनेछैनन् । (सूरतुल् बकर: ६९)

र जुन मान्छे जादूगरको कुरालाई सत्य मानी त्यसको अनुशारण गर्छ, त्यो मान्छे काफिर भयो । अल्लाहको फर्मान छः

﴿وَاتَّبَعُوا مَا تَنَلُوا أَشِيَاطِينَ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَنَ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَنُ وَلِكُنَّ أَشِيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا
أُنزِلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ بِإِبْرَاهِيمَ هَرُوتَ وَمَرْوَتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى
يَقُولَا إِنَّمَا نَخْنُ فِتَنَةٌ فَلَا تَكْفُرُ ﴾ البقرة: ١٠٢

अर्थ : र त्यस चीजको पछि लागे जसलाई सुलैमानको राज्यकालमा शैतानहरूले पढने गर्दथे । तर सुलैमानले बिल्कुलै कुफ्र गरेनन् बरु शैतानहरूले नै कुफ्र गर्दथे, तिनीहरूले मानिसहरूलाई जादू सिकाउँदथे जुन “बाबुल” शहरमा दुई जना फरिशता (अर्थात) हारूत र मारूतमाथि उत्तरेको थियो । ती दुवैले पनि कसैलाई तबसम्म केही सिकाउन्नथे जबसम्म यो भन्दैन्ये कि हामी त एउटा परीक्षणमा छौं, तिमी कुफ्रमा न लाग । (सूरतुल् बकर: १०२)

र जादूगरको दण्ड हो त्यसको वध गर्नु, र त्यसको कमाई हराम र अपवित्र छ, र अनभिज्ञ र दुर्वल आस्थावाला र कुटिल हृदय राख्ने मान्छेहरू नै जादूगरकहाँ जान्छन् त्यसित यस्तो जादू गराउने उद्देश्यले जसद्वारा कसैसित प्रतिशोध लिन्छन् । र केही यस्ता मान्छेहरू पनि हुन्छन् जुन जादूगरकहाँ गए पश्चात अवैधानिक कार्य गर्न थाल्छन् जादूसित प्रभावित भएर । र कतिपय जादूतर्फ श्रण लिन्छन् जबकि आवश्यक यो छ कि अल्लाहको श्रण लिइयोस्, र त्यसको वाँणीद्वारा स्वस्थताको अभिलाषी होस् जस्तोकि मुअव्वेजातद्वारा ।

र रहयो कुरा ज्योतिषी र पाखण्डी अन्तरयामी हुने दावी गर्नेहरूको त यी दुवै काफिर हुन् अदृश्यका कुराहरूको ज्ञाता हुने दावीको कारण, किनकि अदृश्य र लुकेको कुराहरूको ज्ञान अल्लाह बाहेक कसैलाई छैन । र यस्ता खालका मानिसहरू यसलाई धन एकत्रित गर्ने माध्यम बनाएर सर्वसाधारणलाई धोका दिन्छन्, र उनीहरूलाई ठगदछन् । र यसलाई विभिन्न तरिकाले कार्यन्वयनमा ल्याउँछन् जसरी बालुवामा धर्को

बनाएर, हत्केली हेरेर, वा प्यालालाई हेरेर वा गेंदलाई हेरेर, वा शिशालाई हेरेर .... आदि । र यिनीहरूले यदि संयोगले एक पटक सत्य बोल्दछन् त ९९ पटक भूठ बोल्दछन्, तर अचेतहरू मात्र त्यसै एक कुरालाई याद राख्दछन् जुन त्यस भुट्ठाले सत्य भनेको थियो, अनि त्यसको पासमा गएर आफ्नो भविष्यको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्न खोज्दछन्, र आफ्नो दुःख र खुशीको बारेमा ज्ञान प्राप्त गर्न खोज्दछन् । र व्यापार व्यवसाय र विवाहको शुभ अशुभ हुनेबोरे सोध्छन्, र यस जस्ता अरु आवश्यकता र समस्याहरूमा उनीहरू समक्ष गई उनीहरूले भनेका कुराहरूमा विश्वास गर्दछन् । त यस्ता खालका मानिसहरूको हुक्म यो हो: जुन मान्छेहरू यस्ताखालका मानिसहरूको पासमा गएर त्यसले भनेको कुरोलाई सत्य मान्छन् भने यस्ता मान्छेहरू काफिर भए, र यसको प्रमाण रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यो कथन हो:

"من أتى كاهاً أو عرافاً فصدقه بما يقول فقد كفر بما أنزل
على محمد" رواه الإمام أحمد 429 وهو في صحيح الجامع

5939

अर्थ : जुन व्यक्ति ज्योतिषी वा पाखण्डीको पासमा गयो, र त्यसले भनेको कुरोलाई सत्य ठान्यो त त्यसले मुहम्मदमाथि अवतरित गरिएको कुराको इन्कार गच्यो । (अर्थात् काफिर भयो) (यस हदीसलाई इमाम अहमदले २/४२९ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ५९३९ मा पनि वर्णित छ)

तर यदि जुन मान्छे त्यस अन्तरयामी हुने मान्छेको पास गएको छ, र त्यसको अदृश्यको ज्ञानी हुने कुराको दावीलाई सत्य मान्दैन बरु मात्र त्यसको परीक्षण गर्ने उद्देश्यले गएको थियो भने यस्तो मान्छे काफिर त हुदैन बरु त्यसको ४० दिनको नमाज कबूल हुदैन । र यसको प्रमाण रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यो कथन हो:

"من أتى عرافاً سأله عن شئ لم تقبل له صلاة أربعين ليلة"

صحيح مسلم 1751/4

अर्थ : जुन व्यक्ति ज्योतिषीको पासमा आयो र त्यससित कुनै कुराबारे प्रश्न गच्छो त त्यसको ४० रात्रीको नमाज स्वीकार्य हुँदैन । (सहीह मुस्लिम ४/१७५१)

र यसको साथै त्यसमाथि ती चालिस दिनमा नमाज पढनु अनिवार्य नै रहन्छ, र त्यसमाथि तौबा र प्रयाशिच्चत गर्नु पनि अनिवार्य नै रहन्छ ।

□ यो सिद्धान्त र आस्था राख्नु कि घटनाहरू घटित हुनुमा र समय चक्र एवं मानिसहरूको जीवन चक्रमाथि नक्षत्र र ग्रहहरूको कुनै प्रकारको प्रभाव हुन्छ :

عَنْ زِيدِ بْنِ خَالِدِ الْجَهْنَمِيِّ قَالَ: صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَاةُ الصَّبَحِ بِالْحَدِيبَيْةِ – عَلَى أَثْرِ سَمَاءٍ كَانَتْ مِنَ الْلَّيْلَةِ – فَلَمَّا انْصَرَفَ أَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ قَالَ: "هَلْ تَدْرُونَ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ؟" قَالُوا: إِنَّمَا وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: "أَصْبَحَ مِنْ عِبَادِي مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ، فَأَمَا مَنْ قَالَ مَطْرَنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ فَذَلِكَ مُؤْمِنٌ بِي وَكَافِرٌ بِالْكَوْكَبِ". وَأَمَا مَنْ قَالَ بَنُوَءَ كَذَا وَكَذَا فَذَلِكَ كَافِرٌ بِي وَمُؤْمِنٌ بِالْكَوْكَبِ" رواه البخاري أنظر فتح الباري 2/ 333 .

जैद बिन खालिद अल् जुहनीको वर्णन छ कि हुँदैबीया (एउटा स्थानको नाम) मा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले हामीहरूलाई त्यस रात्री पश्चातको फज्रको नमाज पढाउनु भयो जस रात्रीमा वर्षा भएको थियो, त जब उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले नमाज सम्पन्न गरे, त सबै समक्ष आए र भनेः के तिमीहरूलाई थाहा छ कि तिम्रो प्रतिपालकले के भन्यो, त सबैले भने कि अल्लाह र अल्लाहका रसूल अधिक ज्ञानी छन्, त उहाँले भन्नु भयो कि अल्लाहले भन्योः मेरा मक्तहरूमध्ये केही काफिर भएर र केही आस्थावान भएर बिहान गरे, त जसले यो भन्यो कि: अल्लाहको दया र कृपाले वर्षा भएको छ, त त्यसको ममाथि आस्था छ र त्यसले नक्षत्रको प्रभावको इन्कार गच्छो, र जसले यो भन्यो कि: नक्षत्रको प्रभावलेगर्दा यो वर्षा भएको छ, त त्यसले मेरो इन्कार गच्छो र नक्षत्रमाथि आस्था राख्यो । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी २/३३३)

ર યસૈ મધ્યેબાટ પત્રપત્રિકાહરૂમા ભએકો નક્ષત્ર ર બુર્જહરૂ ર રાશીફલમાથિ આસ્થા રાખ્નુ ર ત્યસસિત સંલગ્ન હુનુ પનિ હો । ત જસલે પનિ યો આસ્થા રાખ્યો કિ તારા ગ્રહ નક્ષત્રહરૂ પ્રભાવ પાર્છ્નું ત યસ્તો આસ્થા રાખ્ને માન્છે કાફિર ભયો બહુદેવવાદી ભયો । ર યદિ માન્છેલે સન્તુષ્ટિકો લાગિ માત્ર પત્રિકામા હેચ્યો તૈ પનિ ત્યો પાપકો ભાગીદાર ભયો, કિનકિ શિર્કદ્વારા સન્તુષ્ટિ પ્રાપ્ત ગર્નુ પનિ જાયજ છૈન, કિનકિ યસૈદ્વારા શૈતાન માન્છેકો હૃદયમા યસ્તા યસ્તા કુરા હાલિદિન્છ જુન શિર્કસમ્મ પુચ્યાઉને માધ્યમ ભઇહાલ્દછનું ।

□ ર શિર્કમધ્યે યો પનિ હો કિ માન્છે કુનૈ યસ્તો કુરામા ભલાઈ નીહિત હુને વિશ્વાસ રાખોસું જસમા અલ્લાહલે ત્યો ભલાઈ ર ઉપલબ્ધી રાખેકો છૈન જસ્તોકિ કેહી માનિસહરૂ તથ્વીજ, ધર્કો, કંગન.... આદિકો બારેમા આસ્થા રાખ્યાછનું, ર ત્યસલાઈ હાતમા વા ઘાંટીમા લગાઉંછનું યસ વિશ્વાસકો સાથ કિ યો કુદૃષ્ટિલાઈ હટાઇદિન્છ । ર યસ્તો ગર્ને કુરા ઉનીહરૂલાઈ જાદૂગાર ર જ્યોતિષી એવં પાખણ્ડીહરૂ ભન્છનું, અનિ ઉની આફ્નો શરીરમા વા આફ્નો બચ્ચાકો શરીરમા વા આફ્નો ઘર અથવા ગાડીમા ત્યસલાઈ ભુન્ડિયાઉંછનું, ર યસ્તૈ વિભિન્ન પ્રકારકા ઔઠીહરૂ પનિ લગાઉંછનું તાકિ યો ઉનીહરૂબાટ કષ્ટલાઈ હટાઓસું । ત યસ્તાખાલકા સમસ્ત ક્રિયાકલાપ ર ગતિવિધિહરૂ નિસંકોચ અલ્લાહમાથિ ભરોસા ગર્નુકો વિરુદ્ધ છનું, ર યસબાટ કષ્ટમા અભિવૃદ્ધિ બાહેક અરુ કુનૈ લાભ મિલ્દૈન, ર યી સમસ્ત કુરાહરૂ અવૈધાનિક ર હરામ કુરાહરૂદ્વારા ચિકિત્સા ગર્નુકો સીમા અન્તર્ગત આઉંછ ।

ર દુઆ તથ્વીજ લગાઉનું પ્રત્યક્ષ શિર્ક હો, કિનકિ યસૈદ્વારા અલ્લાહ બાહેક શૈતાન પિચાસ ... આદિસિત સહાયતા માઁગિન્છ । તસર્થ કતિપય પાખણ્ડીહરૂ યસ્તા યસ્તા ધર્કો બનાઉંછનું જસકો અર્થ બુઝિન્ન, ત કતિપય ઉલ્ટો સુલ્ટો ધર્કો માત્ર બનાઉંછનું, ત કતિપય કુરાનિકા શલોકહરૂલાઈ આર્કો તરિકાલે લેખદ્વારા જસ્તો લેખ્નુ જાયજ છૈન, ત કતિપય કુરાનિકા શલોકહરૂલાઈ અપવિત્ર કુરાહરૂદ્વારા લેખદ્વારા જસરી રજસ્વલાકો રગતલે, ત યી સમસ્ત ક્રિયાકલાપહરૂ હરામ છનું । જસ્તોકિ રસૂલ સલ્લાહો અલૈહે બસલ્લમકો ફર્માન છું:

"من علق تميمة فقد أشرك" رواه أحمد ١٥٦ / ٤ وهو في

السلسلة الصحيحة رقم .٤٩٢

अर्थ : जसले तअवीज भुण्डयायो त्यसले कुफ (नास्तिकता) गच्छो ।
(यस हदीसलाई इमाम अहमदले ४/१५६ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस अल्बानीको सिलसिलतुस्सहीहामा हदीस नं. ४९२ मा पनि वर्णित छ ।)

तसर्थ यदि यस्तो गर्ने मान्छे यो विश्वास राख्दछ कि यी समस्त कुराहरू आफै हानि अथवा लाभ पुऱ्याउँछन् त त्यसले शिर्के अक्बर (ठूलो शिर्क) गच्छो । र यदि त्यसको यो आस्था छ, कि यो आफै हानि अथवा लाभ पुऱ्याउदैन तर हानि लाभको माध्यम अवश्य हो, त यस्तो आस्था राख्ने मान्छेले शिर्के अस्गर (सानो शिर्क) अवश्य गच्छो, किनकि अल्लाहले यसलाई हानि र लाभको माध्यम बनाएकै छैन । र शिर्के अस्गर माध्यमहरूमा सर्वोत्तम तरिकाले पाइन्छ ।

□ पूजा गर्नुमा आडम्बर गर्नु :

सुक्रमका शर्तहरूमध्ये प्रमुख शर्त यो पनि हो कि सुकार्य आडम्बरबाट मुक्त होस्, र सुन्नत अनुकूल पनि होस्, त जसले कुनै कार्य आडम्बरको नीयतले गच्छो त्यसले शिर्क गच्छो, र त्यसको यो कार्य अस्वीकृत र व्यर्थ भयो, जसरी कि मान्छे मानिसहरूलाई देखाउनको लागि नमाज पढोस् । अल्लाहको फर्मान छ:

﴿إِنَّ الْمُتَفَقِّينَ يُخَذِّلُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِّعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ﴾

قَامُوا كُسَالَىٰ يُرْأَءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذَكُّرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ النساء:

١٤٢

अर्थ : मुनाफिक (कपटीहरू) अल्लाहलाई भुक्याउन खोज्दछन् तर उसले तिनीहरूलाई यस भुक्यानको बदला दिनेछ । र जब नमाज पढन उभिन्छन् त्यतिखेर अल्छी भई उभिन्छन् अरुलाई देखाउनको लागि मात्र गर्दछन्, र अल्लाहलाई नाममात्रका लागि स्मरण गर्दछन् । (सूरतुन्निसा ١٤٢)

यस्तै जसले कुनै पनि सुकार्य यस कारण गरोस् कि त्यो प्रसिद्ध भएर ख्याति प्राप्त गरोस्, र त्यसको सुचर्चा मानिसहरू बीच होस्, त यस्तो मान्छेले पनि शिर्क गन्यो, र यस्तो गर्ने मान्छेको लागि दुखद यातनाको चेतावनी हदीसहरूमा आएको छ, जस्तोकि इब्ने अब्बासले वर्णन गरेको हदीसमा छः

من سمع سمع الله به ومن راءى الله به " رواه مسلم

.2289/4

अर्थ : जसले आडम्बर गन्यो त्यसलाई अल्लाह देखाइदिन्छ, र जसले चर्चित हुने उद्देश्यले कार्य गन्यो त्यसलाई अल्लाह चर्चित गरिदिन्छ। (यस हदीसलाई मुस्लिमले ٤/٢٢٨٩ मा वर्णन गरेका छन्)

र जसले कुनै सुकर्य अल्लाहको निकटता र प्रसन्नता पाउने उद्देश्यको साथै मान्छेहरूको निकटता वा उनीहरूको प्रशंसा पाउनुको लागि वा उनीलाई देखाउनुको लागि गन्यो भने त्यसको यो सुकार्य व्यर्थ भयो, जस्तोकि यस हदीसे कुदसीमा वर्णित छ कि अल्लाह भन्छः

"أَنَا أَغْنِيُ الشَّرْكَاءِ عَنِ الشَّرْكِ، مَنْ عَمِلَ أَشْرَكَ فِيهِ

معي غيري تركته وشركه" رواه مسلم رقم 2985

अर्थ : म सहभागी ठहराउनेहरूको सहभागिताबाट मुक्त छु, जसले कुनै कार्यमा पनि मेरोसाथ कसैलाई सहभागी ठहरायो, त म त्यसलाई र त्यसको सहभागितायुक्त कार्यलाई खेर फालिदिन्छु। (यसलाई मुस्लिमले हदीस नं. २९८५ मा वर्णन गरेका छन्)

र जसले आरम्भदेखि नै मात्र अल्लाहको लागि सुकार्य गर्नुको आरम्भ गन्यो तर पछि आएर त्यसमा आडम्बरको पनि मिश्रण गन्यो, त यदि त्यस आडम्बरलाई अप्रिय ठानेर त्यसलाई आफ्नो हृदयबाट भिक्केर फालिदिन्छ, भने त्यसको त्यो सुकार्य दुरुस्त भयो । तर यदि त्यसलाई भिक्केन बरु त्यस्तै राख्यो भने अधिकांश विद्हरूको भनाई अनुसार त्यसको यो कार्य नष्ट र व्यर्थ भयो ।

अपशकुन लिनु : र अपशकुनको बारेमा नै अल्लाहको यो फर्मान छ :

﴿فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا نَّا هَذِهِ وَإِنْ تُصْبِحُهُمْ سَيِّئَةً يَطَّيِّرُوْا﴾

بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعْهُ ﴿الأعراف: ١٣١﴾

अर्थ : तसर्थ जब तिनीहरूलाई सुख प्राप्त हुन्थ्यो त भन्ये कि हामी यसका हकदार हौं र कष्ट आइपर्दा मूसा (अलैहिस्सलाम) र उनका साथीहरूलाई अलच्छन् भन्ये । (सूरतुल् अःराफ १३१)

र अरब बासीहरू जब कुनै कार्य गर्ने इच्छा गर्थे जसरी यात्रा गर्ने ... आदि इच्छा गर्थे, त एउटा चरा लिएर त्यसलाई छाडिदिन्थे, अनि यदि तयो चरा दाहिनेतर्फ उद्धयो भने त्यसलाई शुभ मानेर त्यस कार्यलाई गर्थे, र यदि देर्वेतर्फ उद्धयो भने अशुभ र अपशकुन मानेर त्यसकार्यलाई गर्नुबाट पन्छिहाल्ये । र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यस्ताखालका समस्त गतिविधिहरूको वास्तविकता र हुकुम यसरी वर्णन गरेका छन्:

" الطيره شرك " رواه الإمام أحمد 389 / 1 وهو في صحيح

.3955 الجامع

अर्थ : अपशकुन लिनु शिर्क हो । (यस हदीसलाई अहमदले १/३८९ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ३९५५ मा पनि वर्णित छ)

र यस कुकर्ममा यो धारणा पनि शम्मिलित छ जुन एकेश्वरवादको विरुद्ध पनि छ र त्यो धारणा हो: केही महिनाहरूलाई अशुभ मान्नु जसरी सफर महिनालाई अशुभ मानेर त्यसमा विवाह नगर्नु, वा यो धारणा राख्नु कि प्रत्येक सप्ताहको बुद्धवारको दिन अपशकुन हुन्छ, वा कुनै अंक जसरी १३ को अंकलाई अशुभ मान्नु, वा कुनै नाम अथवा विशेषतालाई अपशकुन र अशुभ मान्नु, जसरी कि कोही आफ्नो दोकान खोलको लागि जाँदैथियो अनि बाटोमा कुनै अन्धोलाई वा कानालाई हेच्यो, अनि त्यसलाई अपशकुन मानि त्यहींबाट फर्केर घर आओस् ... आदि ।

त यसखालका समस्त क्रियाकलाप र गतिविधिहरू हराम र अवैध छन्, र यस्ता प्रकारका गतिविधिहरू गर्ने मानिसहरबाट रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले निस्पृहता जनाएका छन्। र इम्रान बिन हुसैन रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

**"ليس من تطير ولا تطير له ولا تكهن ولا تكهن له
(وأظنه قال:) أو سحر أو سحر له" رواه الطبراني في الكبير**

. 5435 انظر صحيح الجامع 162 / 18

अर्थ : हामीमध्येको त्यो हुनैसक्वैन जुन अपशकुन मानोस् वा त्यसको लागि अपशकुन गरियोस्, वा ज्योतिषीय कार्य गरोस (पाखण्ड गरोस्) वा त्यसको लागि ज्योतिषीय गतिविधिहरू गरियोस्, र सहावीको भनाई छ कि मलाई लाग्दछ कि उहाँले यो पनि भन्नु भयो कि: जुन जादू गरोस् वा त्यसको लागि जादू गरियोस्। (तब्रानीले यस हदीससलाई कबीरको १८/१६२ मा वर्णन गरेका छन्, र हेर्नुस् सहीहुल जामेअ हदीस नं. ५४३५)

र जसले पनि यस प्रकारको कुनै पनि कार्य गरोस् त त्यसको कफ्फारह (क्षतिपूर्ति) त्यो कुरो हो जसलाई अब्दुल्लाह बिन उमरले निम्नको हदीसमा वर्णन गरेका छन् उहाँको भनाई छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

**"من رددتِه الطيرة من حاجة فقد أشرك قالوا يا رسول الله ما
كفارة ذلك قال أن يقول أحدهم: "اللهم لا خير إلا خيرك ولا طير
إلا طيرك ولا إله غيرك" رواه الإمام أحمد 220/2 السلسلة**

. 1065 الصحىحة

अर्थ : जस व्यक्तिलाई अपशकुनले कुनै कार्य गर्नुबाट रोकिदेओस् त त्यसले शिर्क गयो, त सहाबाहरूले भने: हे अल्लाहको रसूल यसको कफ्फारह के हो ? त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: कि मान्द्ये यो भनोस् कि: हे अल्लाह तिम्रो भलाई बाहेक कतै भलाई छैन, र तिम्रो शकुन बाहेक कुनै शकुन छैन, र तिमी बाहेक कुनै पूजनीय छैन।

(यस हदीसलाई इमाम अहमदले २/२२० मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सिलसिलतुस्सहीहाको हदीस नं. १०६५ मा पनि छ)

र अपशकुन मान्छेको बानीबेहोराले गर्दा कसैमा कम त कसैमा अधिक हुन्छ, त यसको सर्वोत्कृष्ट उपचार हो: अल्लाहमाथि पूर्णतया भरोसा राख्नु, जस्तोकि इब्ने मसऊदको कथन छ:

"**وَمَا مِنْ إِلَّا وَيَقُولُ فِي نَفْسِهِ شَيْءٌ مِّنْ ذَلِكَ** (أي: إِلَّا وَيَقُولُ فِي نَفْسِهِ شَيْءٌ مِّنْ ذَلِكَ) ولكن الله

يَذْهَبُ بِالْتَّوْكِيلِ " رواه أبو داود رقم 3910 وهو في السلسلة

.430 **الصحيحة**

अर्थ : हामीमध्ये यस्तो कोही पनि छैन जसमा अलिकति पनि अपशकुन नहोस्, तर यसलाई अल्लाहमाथि भरोसा गर्ने कर्मले नप्ट गरिदिन्छ । (यस हदीसलाई अबू दाऊदले हदीस नं. ३९१० मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सिलसिलतुस्सहीहाको हदीस नं. ४३० मा पनि वर्णित छ)

□ अल्लाह बाहेकको शपथ लिन्: अल्लाह आफ्नो सृष्टिमध्ये जसको चाहन्छ शपथ लिन्छ, तर सृष्टिको लागि यो जायज छैन कि अल्लाह बाहेक कसैको शपथ खाओस्, जसरी कि अधिकांश मानिसहरू अल्लाह बाहेकको कसम खाँदै रहन्छन् । र शपथ लिनुमा जसको शपथ लिइन्छ, त्यसको महानतालाई दर्शित गर्दै, यसर्थ अल्लाह बाहेक कसैको शपथ लिनु उचित छैन, जस्तोकि इब्ने उमरको हदीसमा छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"**أَلَا إِنَّ اللَّهَ يَنْهَاكُمْ أَنْ تَحْلِفُوا بِآيَاتِكُمْ مِّنْ كَانَ حَالَفًا فِلِيفَ**

بِاللَّهِ أَوْ لِيَصْمِتَ " رواه البخاري انظر الفتح ١١/٥٣٠

अर्थ : खबरदार ! निःसन्देह अल्लाह तिमीहरूलाई तिमीहरूका बुवा बाजेहरूको शपथ लिनुबाट मनाही गरेको छ, यसर्थ जसलाई शपथ लिनु आवश्यक छ, भने अल्लाहको शपथ लेओस् वा चुप लागेर बसोस् । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतुल बारी ११/५३०)

र इब्ने उमरको आर्को हदीसमा छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"من حلف بغير الله فقد أشرك" رواه الإمام أحمد 125/2

انظر صحيح الجامع 6204.

अर्थ : जसले अल्लाह बाहेकको शपथ खायो त्यसले शिर्क गयो । (यस हदीसलाई इमाम अहमदले २/१२५ मा वर्णन गरेका छन्, र हेन्रुस् सहीहुल् जामेअ् हदीस नं. ६२०४)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहै वसल्लमले भन्नु भयोः

"من حلف بالأمانة فليس منا" رواه أبو داود 3253 وهو في

السلسلة الصحيحة رقم 94.

अर्थ : जसले अमानत (धरोहरता) को कसम खायो त्यो हामीमध्येको होइन । (यस हदीसलाई अबू दाऊदले हदीस नं. ३२५३ मा वर्णन गर्नु भएको छ, र यो हदीस सिलसिलतुस्सहीको हदीस नं. ९४ मा पनि वर्णित छ)

यसर्थ नत कअबाको शपथ लिनु जायज छ नत नासो धरोहरता र सहायताको, नत कसैको सम्मान र प्रतापको शपथ लिनु जायज छ, नत कुनै नवी अथवा वलीको प्रतापको शपथ, नत बाबु बाजेको शपथ जायज छ, नत आमाहरूको, नत सन्तानहरूको टाउकोको शपथ जायज छ, नत अरु कसैको । त यी समस्त कसमहरू हराम छन् त जुन व्यक्ति यसमा परोस् त यसको कफ्फारह हो लाइलाहा इल्लल्लाह भन्नु, जस्तोकि हदीसमा वर्णित छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहै वसल्लमले भन्नु भयोः

"من حلف في حلفه باللات والعزى فليقل لا إله إلا الله.."

"رواہ البخاری فتح 11/536"

अर्थ : जुन मान्छेले शपथ खायो अनि आफ्नो शपथमा भन्यो लात र उज्जाको शपथ (अरबका दुई मूर्तिहरूको नाम हो), त त्यसलाई चाहियो कि लाइलाहा इल्लल्लाह भनोस् । (यस हदीसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, फतुहुल बारी ११/५३६)

र यसै सन्दर्भमा केही वर्जित र बहुदेववादीय शब्दहरू पनि छन्। जसलाई मुसलमानहरू भन्दै रहन्छन् जसरी : म अल्लाह र तिम्रो श्रण चाहन्छु । म अल्लाह र तिमीमाथि भरोसा गरें । यो अल्लाह र तिम्रोत्पर्फबाट हो । मेरो सहायक अल्लाह र तपाईं हुनुहुन्छ । मेरो लागि धरतीमा तपाईं हुनुहुन्छ र आकाशमा अल्लाह । यदि अल्लाह र फलाना नभएको भए ... । हाय समयको विनाश.... र ती समस्त वाक्यहरू जसद्वारा समय र कालचक्रलाई गाली गरिन्छ जसरीः यो अशुभ घडी हो, समय गद्दार छ ... आदि । र यो यस कारण हराम छ किनकि समय र कालचक्र हामी भै एउटा सृष्टि हो, यसर्थ त्यसलाई गाली गरेमा अल्लाहलाई गाली गरे सरह छ किनकि अल्लाहले नै त्यस समयलाई चक्रित र गतिशील गरेको छ । र यस्तै ती समस्त नामहरू जसद्वारा अल्लाह बाहेकको पूजनीयता र भक्तिलाई बोध गर्दै जसरीः अब्दुल मसीअ, अब्दुन्नबी, अब्दुर्रसूल, अब्दुल हुसैन ... आदि ।

र यस्तै वर्तमानका केही नवीन र आधुनिक वाक्यहरू पनि जुन एकेश्वरवाद विरुद्ध छन् जसमध्ये केही निम्न हुन्: “इश्तेराकियतुल् इस्लाम”, अर्थात इस्लामको समानता, र “इस्लामको गणतन्त्र”, र “सम्प्रदायको चाहना अल्लाहको चाहना हो”, र “धर्म अल्लाहको र देश सबैको”, “सम्प्रदायको नाममा”, र प्रतिकारको नाममा .... आदि ।

र यस्तै वर्जित शब्दहरूमध्ये राजाहरूको लागि महाराजा (राजाहरूको राजा) जस्ता शब्द र वाक्यहरू पनि हुन्, जसरी कुनै मानवको लागि न्यायकर्ताहरूको न्यायकर्ता वाक्य प्रयोग गर्नु, र यस्तै कसैको लागि (सैयद) स्वामी शब्द प्रयोग गर्नु, वा जुन शब्द यस अर्थलाई बोध गरोस् त्यसलाई कुनै मानवको लागि प्रयोग गर्नु, र यी शब्द र वाक्यहरू चहे अरबी भाषामा प्रयोग गरियोस् वा कुनै अरु भाषामा सबैको हुकुम एकनास छ ।

यस्तै यदि शब्दको प्रयोग जुन पछुतो, आकांक्षा, र अफशोचको अर्थलाई बोध गर्दै र शैतानको कौतुहलताको मार्गलाई खोल्दछ, जसरी यो भन्नु कि: हे अल्लाह यदि तिमी चाह त मलाई क्षमा गरिदेउ । (र यदि यसबारे अधिक जानकारी चाहिन्छ, भने हेर्नुसः मुअ्जमुल मनाहिल् लफजीया लेखकः बकर अबू जैद) ।

कपटी र कुकर्मीहरूसित परिचय प्राप्त गर्नुको लागि वा उनीलाई आफ्नो परिचय दिनुको लागि उनीसित मिलेर बस्नु

कतिपय मानिसहरू जानिबुझिकन् पापी कुकर्मी र दोषी अपराधीहरूसँग बस्छन्, र उनीहरूसित व्यवहार बढाउँछन्, बरु कहिलेकाहिँ यस्ता मान्छेहरूसँग बस्छन् जुन अल्लाहको धर्ममाथि टिप्पणी गर्न, र त्यसका निर्देशन र विधान एवं मित्रहरूको उपहास गर्न् । त यी यस्ता कार्यहरू हुन् जुन निःसन्देह वर्जित छन्, र यी आस्थालाई अपूर्ण कलंकित र विकारयुक्त गरिदिन्छन्, जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छ:

﴿فَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي هَـٰءِ اِيَّنَا فَاعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَلَمَّا يُنِسِّنَكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الْذِكْرَى مَعَ الْقَوْمِ﴾

الظَّالِمِينَ ﴿٦﴾ الأنعام: ٦٨

अर्थ : र जब तपाईंले यस्ता मानिसहरूलाई देख्नुहुन्छ, जो हाम्रा आयतहरूको बारेमा अनर्गल बक्वास गरिराखेका छन् भने तिनीहरूबाट अलग भइहाल्नुस, यहाँसम्म कि तिनीहरू अरु कुरामा व्यस्त भइहालुन् । र यदि शैतानले यो कुरा तपाईंलाई विर्साइदिन्छ, भने याद भए पछि अपराधीहरूको साथमा नवस्नुस् । (सूरतुल् अन्नाम ६८)

यसर्थ यस्ताखालका मान्छेहरूको संगत अखिलयार गर्नु हराम छ, चाहे यी मान्छेहरू निकट्तम आफन्ती किन नहोउन्, र उनीहरूको व्यवहार राम्रो र स्वर मिठो किन नहोस्, ती मान्छेहरू बाहेक जसलाई त्यो सुमार्गतर्फ आमन्त्रित गर्ने इच्छा राख्दछ, वा तिनीहरूको यस अवैध कार्यको विरोध गर्ने मनसाय होस्, वा उनीलाई चेतना दिने अभिप्रयाय होस् । तर त्यसका गतिविधिमाथि राजी हुनु र त्यसमा चुप लागेर त्यससँग बस्नु जायज छैन । अल्लाहको फर्मान छ:

﴿فَإِن تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَى عَنِ الْقَوْمِ الْفَسِيقِينَ﴾

التوبه: ۹۶ ﴿۹۶﴾

अर्थ : यदि तपाईं उनीसँग खुशी भए पनि अल्लाह कदापि यस्ता “फासिक” अवज्ञाकारी मान्छेहरूसँग खुशी हुँदैन । (सूरतुतौबा ۹۶)

نماज‌مما شانیت اشدا لالا ارڈ تیار ن

چو ریہ رکھ رکھ دیے سارے تک پٹ اپ را دھ ر دو ش نما ج باتاٹ چو ری گرن ہو،
رسو ل سال لالا ہو ا لائے و سال لام کو فرمائی چ:

"أَسْوَأُ النَّاسَ سَرْقَةُ الَّذِي يَسْرِقُ مِنْ صَلَاتِهِ قَالَوا يَا رَسُولَ اللَّهِ: وَكَيْفَ يَسْرِقُ مِنْ صَلَاتِهِ قَالَ: لَا يَتَمَرَّدُ عَلَيْهَا وَلَا سَجُودُهَا"
رواه الإمام أحمد ٣١٥ و هو في صحيح الجامع . ٩٩٧

ار्थ : چو رہ رکھ دیے سارے بند نما ج باتاٹ چو ری گرن ہو جوں آف نو
نما ج باتاٹ چو ری گر او س، ت ساہا باتا لے بھنے: ہے ا لالا ہا کا رسو ل ! مان چے
آف نو نما ج باتاٹ کساري چو ری گر چ؟ ت یہاں سال لالا ہو ا لائے و سال لام
و سال لام لے بھن یو بھو: یو یوساری کی تیو آف نو نما ج کو رکو ار
ڈو گلا ارڈ پورن تاریکا لے گدین । (یوس هدیہ سال لالا ارڈ ایمام اہم دلے
۵/۳۹۰ ما ورنا گرے کا چن، ر یو هدیہ س ساہی ہل جامی امما پنی
و رنیت چ هدیہ س نام ۹۹۷)

اب چاہے مان چے آف نو پیدھ یو لالا ارڈ رکو ار اथوا ڈو گ گارڈا را پری
ن بھو کا او س، وا تیس باتاٹ ٹو ٹو را پری سو بھو ن پا راوی س، وا ڈو ی ڈو گ
بیچ بسدا شانیت کو سا ث ن بسو او س ... آدی । ت یو سبیل ارڈ تیار ن
یوس کو چو ری مما نے آئ چ । ر یوس ماما ادھی کان ش نما جی ہرک لیپت
دے خی ن چن، برع یوس تو کونے مسیح د ہو دین کی جس ماما یوس کو یادا ہر ران
ن میلو او س ।

ر شانیت نما ج کو آدھا رہ رکھ دیے ا ٹو ٹا آدھا ر ہو، جس لالا ارڈ
ن گاریک ن نما ج پورن ہو دین । ر شانیت لالا ارڈ تیار ن اتی یاتک کو رو ہو
کینکی رسو ل سال لالا ہو ا لائے و سال لام کو فرمائی چ:

"لَا تَجزِي صَلَاةَ الرَّجُلِ حَتَّى يَقِيمَ ظَهِيرَهُ فِي الرَّكُوعِ
وَالسَّجُودِ" رواه أبو داود ١٥٣٣ و هو في صحيح الجامع . ٧٢٢٤

ار्थ : مان چے کو نما ج ت بسا مم اپورن نے رہن چ، ج بسا مم تیو
آف نو پیدھ یو لالا ارڈ رکو ار ڈو گ گارڈا را پری سو بھو ر برا برا ن پا راوی س ।
(یوس هدیہ سال لالا ارڈ اب ڈو ڈا ڈا دلے ١/۵۲۳ ما ورنا گرے کا چن، ر یو
ساہی ہل جامی امما کو هدیہ س نام ٧٢٢٤ ما پنی و رنیت چ)

ر یاسما کوئی سندہہ چین کی یو امامیت ر نارامیو کا رہا ہے
جس لارا گرے ما مانچے لارا گرینچ । ر اب ہو ابدیلہ اعلیٰ
اش اریڈارا ورنیت چ کی:

"صلی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم بأشحابہ ثم جلس في طائفة منهم فدخل رجل فقام يصلي فجعل يركع وينقر في سجوده فقال النبي صلی اللہ علیہ وسلم: "أترون هذا؟ من مات على هذا مات على غير ملة محمد ينقر صلاتہ كما ينقر الغراب الدم، إنما مثل الذي يركع وينقر في سجوده كالجائع لا يأكل إلا التمرة والتمرتين فماذا تغنيان عنه" رواه ابن خزيمة في صحيحه

332 / وانظر صفة صلاة النبي للألباني 132

ار� : رسوول سلطانیہ اعلیٰہ وساللہ علیہ وسلم ملے آپ نو ساٹھیہ رکھنے ساںگ نما ج پڑنے بھیو، انی کہیں جانا کو ساٹھ بسنے بھیو، انی ایٹا مانچے مسٹیج دمما پرویش گئیو ر نما ج پڑنے ثالثیو، انی تیس لے رکو ۲۰۰ ر ڈوگ کا گالے چارا خانے ایک سخنا ہے گرنے ثالثیو، ت نبی سلطانیہ اعلیٰہ وساللہ علیہ وسلم ملے بھننے بھیو: کے تیمیہ رکھ یاس لارا گرینچ ہیری رہے کا چی؟ جو نیں ویکی پنی یاسے جس تو نما ج پڑیو انی تیس کو موتی تیس سے ما بھیو بھنے نے تیو مہم مدارکو دھرم مارے کینکی تیو نما ج مارا یاس ری چوچ ماری رہے کو چ جس ری کا گ رگ تما ثی چوچ ماری، ت یاس کو عداہ ران تیس بھوکو مانچے ہے چوچ جو نیں اک وا دیکھ جوڑ مارے خانچ جو نیں تیس لارا گرینچ کوئی لام پوچھا ڈینے । (یاس لارا گرینچ ہنچے خو جے مالے آپ نو ساٹھیہ ۱/۳۳۲ انٹرگت ورنن گرے کا چنے، ر ہرنے سے سیف تھ سلاتین نبی لیل البانی پے ۱۳۹)

وعن زید بن وهب قال رأى حذيفة رجلا لا يتم الركوع
والسجود قال: "ما صليت ولو مت على غير الفطرة التي
فطر الله محمدا صلی اللہ علیہ وسلم" رواه البخاري انظر الفتح

.274/2

ر جائے بین وہب کو ورنن چ کی ہو جے فا لے ایٹا مانچے لارا گرینچ ہرنے
بھیو جو نیں رکو ۲۰۰ ر ڈوگ لارا گرینچ پورن رکھ لے گری رہے کو خیہن ت ہاں لے بھننے

भयो: तिमीले नमाज पढेनौं, र यदि तिम्रो मृत्यु यस्तै अवस्थामा भयो भने तिमी रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम जुन धर्ममाथि कार्यरत थिए त्यस धर्म बाहेक कुनै अन्यधर्ममा मर्नेछौ । (यस हदीसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन् हेन्रुस् फतहुल् बारी २/२७४)

र जुन मान्छे नमाजमा शान्तिलाई भंग गर्दछ र शान्ति श्रद्धालाई अपनाउदैन, त यस्तो मान्छेको लागि आवश्यक छ कि जब त्यसलाई यसको ज्ञान भयो त जुन अनिवार्य नमाजको समय होस् त्यसलाई पुनः पढोस्, र जुन नमाजहरू वित्तिसकेका छन् त्यसको बारेमा अल्लाहसित क्षमायाचना गरोस् । र त्यसमाथि विगतका नमाजहरूलाई पुनः पढनु अनिवार्य छैन जस्तोकि यसमाथि त्यो हदीस प्रमाणीकरण गर्दछ जसमा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेका थिए फेरि गएर नमाज पढ, किनकि तिमीले नमाज पढेनौं ।

नमाजमा अनावश्यक हिलडुल गर्नु

त अनावश्यक हिलडुल गर्नुको रोग अधिकांश नमाजीहरूलाई लागेको हुन्छ, र जुन मानिसहरू पनि यस्तो गरिरहेका छन् उनी सबै अल्लाहको यस फर्मानको अनुपालन गरिरहेका छैनन् :

وَقُومُوا لِلّهِ قَنِيتِينَ ﴿٢٣٨﴾
البقرة: ٢٣٨

अर्थ : र अल्लाहको अगाडि श्रद्धा आदरको साथ उभिने गर । (सूरतुल् बकरः २३८)

नत अल्लाहको यस कथनलाई नै बुझ्दछन् :

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ۚ ۱ ۚ أَلَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَشِعُونَ ﴿١﴾

المؤمنون: ١ - ٢

अर्थ : निःसन्देह ईमानवालाहरू सफल भइहाले, जसले आफ्नो नमाजमा विनम्रता अपनाउँछन् । (सूरतुल् मुमिनून १,२)

र जब रसुल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित ढोगको अवस्थामा ढोग गर्ने ठाउँमा भएको माटोलाई बराबर गर्नुको बारेमा सोधियो त उहाँले भन्नु भयो:

" لا تمسح وأنت تصلي فإن كنتم لا بد فاعلا فواحدة تسوية الحصى " رواه أبو داود ١/٥٨١ و هو في صحيح الجامع . ٧٤٥٢

अर्थ : नमाजको अवस्थामा त्यसलाई नगर, र यदि त्यस्तो गर्नु आवश्यक नै होस् भने एकचोटि ससाना दुङ्गलाई हटाउन सक्दछौ । (अबू दाऊद ١/५८١, र यो हदीस सहीहुल् जामेअमा पनि छ हेर्नुस् हदीस नं. ٧٤٥٢)

र विद्हरूको भनाई छ कि नमाजमा अनावश्यक हिलडुल गर्नु नमाजलाई भंग गरिदिन्छ । त कसरी मान्द्येहरू आफ्नो नमाजमा अल्लाहको अगाडि उभेर पनि कोही आफ्नो घडीलाई हेर्छ त कोही आफ्नो लुगा दुरुस्त गर्छ, त कोही आफ्नो औलालाई नाकमा हाल्दछ, त कोही दायाँ बायाँ र आकाशतर्फ हेर्छ, र त्यो डर मान्दैन कि त्यसलाई अन्यो नबनाइयोस् वा शैतान त्यसको नमाजबाट आफ्नो अंश नचरोस् ।

जानिबुझिकन् नमाजमा मुक्तदीले इमामभन्दा जल्दबाजी र हतार गर्नु

मानव प्रकृतिक तौरले जल्दबाज हुन्छ जस्तोकि अल्लाहको फर्मान
छः

وَكَانَ الْإِنْسَنُ عَجُولًا ﴿١١﴾ الإسراء: ١١

अर्थ : र मानिस छद्दैछ हतार गर्ने प्राणी । (सूरतुल् इस्रा ११)

र नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः

"الثاني من الله والعجلة من الشيطان" رواه البيهقي في السنن

الكبرى ١٠٤ و هو في السلسلة ١٧٩٥

अर्थ : भद्रता अल्लाहको तर्फबाट र हतार शैतानको तर्फबाट हुन्छ ।

(यसलाई वैहकीले सुननुल् कुब्राको १०/१०४ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सिलसिलतुस्सहीहामा पनि छ हदीस नं. १७९५)

र अधिकांश नमाजहरूमा मान्छे आफू दायाँ बायाँ भएका मान्छेहरूलाई वा स्वयम् आफैलाई हेर्छ कि कहिलेकाहिँ इमामभन्दा अगाडि नै रुकूअ् अथवा ढोग गरिहाल्छ, र यस्तै तक्बीरहरूमा पनि, यहाँसम्म कि सलाम फेर्नुमा पनि इमामभन्दा हतार गरिहाल्छ । र यस्तो गर्नुलाई मान्छेहरू कुनै दोष मान्दैनन्, तर यस्तो गर्ने मान्छेहरूलाई रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले सख्त चेतावनी दिएका छन्, जस्तोकि उहाँको फर्मान छः

"أَمَا يَخْشِي الَّذِي يَرْفَعُ رَأْسَهُ قَبْلَ الْإِمَامِ أَنْ يَحْوِلَ اللَّهُ رَأْسَهُ

رأس حمار" رواه مسلم . ٣٢٠-٣٢١

अर्थ : के त्यो मान्छे यस कुराबाट डर मान्दैन जुन इमामभन्दा अगाडि नै आफ्नो टाउको उठाइहाल्छ कि त्यसको टाउकोलाई अल्लाह गद्हाको टाउकोमा परिणत गरिदिउन् । (यस हदीसलाई मुस्लिमले १/३२०-३२१ मा वर्णन गरेका छन्)

र जब कुरो यस्तो छ कि नमाजीलाई यो आदेश छ कि नमाजको लागि शान्ति सद्भाव र विनम्रताको साथ आओस्, त नमाजभित्रका

आनिवार्य क्रियाकलापको के हुकुम हुन्छ आफै विचार गर्नुस् ? र कतिपय मानिसहरू इमामभन्दा अधि र पछि गर्दैगर्द्धन् त यस्ता मानिसहरूका यी क्रियाकलापहरूको लागि विद्हरूले एउटा विधि बनाएका छन् कि जब इमाम तक्बीर भनेर दुङ्गयाओस् तब मुक्तदी (इमामको पछाडि नमाज पढ्ने व्यक्ति) हिलडुल गर्नु आरम्भ गरोस्, अर्थात जब अल्लाहु अक्बरको “र” इमाम भनिसकोस् त मुक्तदी गतिशील होस्, त यसभन्दा नत हतार गरोस् नत विलम्ब नै गरोस्, र यस्तो गर्नाले यस समस्याको समाधान भइहाल्दछ ।

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका साथीहरू उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमभन्दा हतार गर्ने कुरामा अति सावधानी अपनाउँये । हजरत बराअू बिन आजिबको वर्णन छ कि:

”إِنَّهُمْ كَانُوا يَصْلُونَ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرَّكْوَعِ لَمْ أَرْ أَحَدًا يَحْنِي ظَهَرَهُ حَتَّى يَضْعُفَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَبَهَتِهُ عَلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَخْرُجُ مِنْ وَرَاءِهِ سَجَدًا“ رواه مسلم رقم 474 ط. عبد البافي.

अर्थ : उनीहरू (सहावाहरू) रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको पछाडि नमाज पढ्थे त जब रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम रकूअ्बाट उठ्थे त हामीमध्ये कोही रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको पिठ्युँलाई भुकाउने क्रमलाई हेन्सक्वैन्थ्यो यहाँसम्म कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम ढोगमा आफ्नो निधारलाई धरतीमा राखिदैन्थ्ये, अनि उनी पश्चात सबै ढोग गर्थे । (यस हदीसलाई मुस्लिमले वर्णन गरेका छन् हदीस नं. ४७४, अब्दुल बाकीको संकलन)

र जब रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम अलि वृद्ध अवस्थामा पुगे र उहाँको गतिमा त्यति तीव्रता रहेन त उहाँले भन्नु भयो:

”يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا قَدْ بَدَنْتُ فَلَا تَسْبُقُونِي بِالرَّكْوَعِ وَالسُّجُودِ...“

رواه البهقي 2/93 وحسنه في إرواء الغليل 2/290

अर्थ : हे मानिसहरू ! मेरो शरीर मोटो भइहालेको छ तसर्थ मभन्दा अगावै रकूअू र ढोग नगर्नुहोला ... । (यसलाई बैहकीले २/९३ मा

वर्णन गरेका छन्, र इरवाउल् गलीलको २/२९० मा यसलाई सही भनिएको छ ।

र इमाममाथि यो अनिवार्य छ कि त्यो तक्बीर भन्दा सुन्नत बमोजिम कार्य गरोस् जस्तोकि यसको व्याख्या अबू हुरैरहको हदीसमा यसरी वर्णित छ ।

"كان رسول الله صلى الله عليه وسلم إذا قام إلى الصلاة يكبر حين يقوم ثم يكبر حين يركع.. ثم يكبر حين يهوي ثم يكبر حين يرفع رأسه ثم يكبر حين يسجد ثم يكبر حين يرفع رأسه ثم يفعل ذلك في الصلاة كلها حتى يقضيها ويكبر حين يقوم من الثنين بعد الجلوس" رواه البخاري رقم 756 ط. البغـا

अर्थ : जब रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम नमाजको लागि उभ्ये त उभे वित्तिकै तक्बीर भन्ये, र रुकूअगर्दा पनि तक्बीर भन्ये, अनि रुकूअबाट उठदा पनि तक्बीर भन्ये, अनि ढोगगर्दा पनि तक्बीर भन्ये, र ढोगबाट उठदा पनि तक्बीर भन्ये, र यस्तै आफ्नो पूर्ण नमाजमा गर्थे यहाँसम्म कि नमाजलाई सम्पन्न गरिहाल्ये, र यस्तै दोस्रो रक्अतको बैठक पश्चात जब उभ्ये तब पनि तक्बीर भन्ये । (यसलाई बुखारीले हदीस नं. ७५६ मा वर्णन गरेका छन्, अल् बगाको संकलन)

त जब इमाम आफ्नो गतिको साथ तक्बीर भन्छ र मुक्तदीहरू त्यसमा त्यसको अनुशरण गर्नुमा प्रतिबद्धता देखाउँछन् त सबैको सामूहिक नमाज शुद्ध भइहाल्छ ।

मस्जिदमा प्याज लहसुन .. आदि जसमा दुर्गन्ध हुन्छ त्यसलाई प्रयोग गरेर आउनुको हुकुम अल्लाहको फर्मान छः

يَبْنَىٰ إِذَا حُدُوا زَيْتَنُكُمْ عِنْدَكُلِّ مَسْجِدٍ ﴿٣١﴾
الأعراف: ٣١

अर्थः हे आदमको सन्ताति प्रत्येक नमाजको बेला तिमीहरू राम्रो सँग लुगा लगाउने गर । (श्रृंगार गरेर आउने गर) (सूरतुल् अथराफ ३१)

र हजरत जाविर रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः

" من أكل ثوماً أو بصلًا فليعتزل مسجدنا وليقعد في بيته " رواه البخاري انظر الفتح 339/2، وفي رواية

لمسلم " من أكل البصل والثوم والكراث فلا يقرب مسجدنا فإن الملائكة تتأذى مما يتأذى منه بنو آدم " رواه مسلم رواه 395/1.

अर्थः जसले लहसुन अथवा प्याज खाएको होस् त्यो हामीबाट दूर रहोस् वा भनेः हाम्रो मस्जिदबाट टाढा रहोस्, र आफ्नो घरमै बसिराखोस् । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन् हेर्नुस् फतहुल् बारी २/३३९)

र मुस्लिममा आर्को हदीस छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः जसले मुला प्याज र लहसुन खाएको होस् त्यो हाम्रो मस्जिद निकट नआओस् किनकि स्वर्गदूत (फरिश्ता) हरूलाई पनि त्यसैबाट कष्ट पुगदछ, जसबाट मानवहरूलाई कष्ट पुगदछ । (यसलाई मुस्लिमले १/३९५ मा वर्णन गरेका छन्)

र उमर बिन खत्ताब रजिअल्लाहो अन्होले खुत्बा दिदै भन्नु भयोः

" ثُمَّ إِنَّكُمْ لِيَهَا النَّاسُ تَأْكِلُونَ شَجَرَتَيْنِ لَا أَرَاهُمَا إِلَّا خَبِيْثَتَيْنِ : هَذَا الْبَصْلُ وَالثُّومُ لَقَدْ رَأَيْتَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا

وَجَدَ رِيْهُمَا مِنَ الرَّجُلِ فِي الْمَسْجَدِ أَمْرًا بِهِ فَأَخْرَجَ إِلَى الْبَقِيعِ فَمِنْ أَكْلِهَا فَلِيَمْتَهِمَا طَبْخًا" رَوَاهُ مُسْلِمٌ ٣٩٦

अर्थ : तिमी है मानिसहरू ! दुईटा यस्ता रुख (बनस्पति) खान्छौ जसलाई म घृणित ठान्दछु जुन होः प्याज र लहसुन, र मैले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई हेरको छु कि जब उनी कुनै व्यक्तिबाट मस्जिदमा यी दुवैका दुर्गन्ध पाए त त्यसलाई मस्जिदबाट निस्कने आदेश गरे, अनि त्यो बकीअतिर गयो, यसर्थ जसलाई यसलाई खानु नै छ, त्यो यसलाई पकाएर खाओस् । (मुस्लिमले यस हदीसलाई १ / ३९६ मा वर्णन गरेका छन् ।)

र यसै हुकुममा ती मानिसहरू पनि छन् जुन परिश्रम गरे पश्चात स्वच्छ, नभइकन् मस्जिदमा प्रवेश गर्द्धन्, अनि उनीहरूको शरीरबाट बास र दुर्गन्ध आउँछ । र यस्ता खालका मान्छेहरूमध्ये ती मानिसहरू अति घृणित छन् जुन धम्रपान गरेर मस्जिदमा प्रवेश गर्द्धन्, अनि नमाज पढने अल्लाहका भक्तहरू र फरिश्ताहरूलाई दुःख र कष्ट दिन्छन् ।

व्यभिचार

जब इस्लामीय विधानको मूल उद्देश्यमध्ये इज्जत र मानमर्यादा एवं सम्मान र वशंको रक्षा पनि हो, त यसै कारण इस्लामले व्यभिचारलाई वर्जित गरिदिएको छ, जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَلَا نَقْرِئُوا الْرِّجَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَيِّلًا ﴾ (٣٦) الإسراء:

٣٦

अर्थ : खबरदार व्यभिचारतिर कदापि नलाग, किनभने त्यो ठूलो निर्लज्जता र धेरै नराम्रो बाटो हो । (सूरतुल् इस्मा ३२)

बरु इस्लामीय विधानले ती समस्त माध्यमहरूलाई बन्द गरिदिएको छ, जसको माध्यमले यससम्म पुन सकिन्छ, यसर्थ पर्दा गर्ने आदेश गच्छो, र दृष्टिलाई तल राख्ने आदेश गच्छो, र अपरिचित युवतीहरूसंग एकान्तमा जानुबाट रोक्यो..... आदि ।

र इस्लाममा विवाहित व्यभीचारीको लागि निकृष्टतम दण्ड तोकिको छ, र त्यो हो ढुङ्गाले हानि हानि बध गर्ने दण्ड, ताकि त्यो आफ्नो दोषको परिपूर्ण मजा चाखोस्, र त्यसको शरीरका समस्त अंगहरू उस्तै दण्डको स्वाद चाखुन् जसरी व्यभिचारबाट स्वाद चाखेका थिए । र अविवाहित व्यभिचारीलाई इस्लामले तोकेको सबैबन्दा अधिकतम कोरा हानिन्छ, र त्यसको संख्या हो १०० कोरा, त्यस अवहेलनाको साथै जुन त्यसलाई एक वर्षको लागि देश निकाला गरे पश्चात सबै मानिसहरूद्वारा मिल्छ ।

र व्यभिचारीहरूको लागि वर्जितीय जीवनमा (मृत्यु पश्चातको जीवनमा) एउटा आगोको भठ्ठी (तन्तूर) हुन्छ जसको माथिल्लो भाग संकुचित हुन्छ, र तल्लो भाग फराकिलो हुन्छ, जसमा आगो सल्काइन्छ, अनि यी व्यभिचारीहरू त्यसमा नंगन अवस्थामा कानै च्यात्ते स्वरमा चिचाउने छन्, र जबसम्म त्यस आगोलाई निमाइदैन त्यस्तै चिचाइरहने छन्, र यस्तै दण्ड उनीहरूलाई प्रलय घणित नहुन्जेल दिइन्छ ।

र यो अति घृणित र लज्जित गर्ने कुरो हो कि कुनै वृद्ध मानिस जुनकि चिहानको मुहानसम्म पसगिसकेको छ, त्यो पनि व्यभिचार गरोस्, र व्यभिचारलाई निरन्तरताले गरिरहोस् । हजरत अबू हुरैरह

रजिअल्लाहो अन्हो वर्णन गर्नुहुन्छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो कि:

"**ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَا يُنَظِّرُ إِلَيْهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ**: شيخ زان وملك كذاب وعائل مستكر" رواه مسلم . 102/103

अर्थ : तीन प्रकारका मानिसहरू यस्ता छन् जिनसित प्रलयको दिन अल्लाह नत कुरा गर्दछन् नत तिनीहरूलाई दोषमुक्त गर्दछन् नत तिनीहरूतर्फ दयादृष्टि हाल्छन्, र तिनीहरूको लागि निकृप्ततम् यातना हुनेछ, र ती हुन्: वृद्ध व्यभिचारी, भुट्ठा समाट, र अभिमानी भिक्षुक। (यसलाई मुस्लिमले १/१०२,१०३ मा वर्णन गरेका छन्)

र व्यभिचारबाट कमाएको धन पनि हराम छ, र त्यो व्यभिचारिनी जुन आफ्नो (गुप्तांगलाई विक्री गर्नुमा (देहव्यापारमा) प्रयत्नशील रहन्छे, त्यसको याचनालाई अल्लाह स्वीकार्दैन त्यस समयमा पनि जब रात्रीको तेस्रो पहरमा याचना कबूल गर्ने ढोका खोलिन्छ। यस अर्थलाई स्पष्ट गर्ने हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. २९७१ मा छ। यसर्थ भुकमरी गरिबी आदि कुनै अवस्था पनि कुनै यस्तो वैधानिक कारण होइन कि त्यसको कारण अल्लाहले निर्धारित गरेका सीमाहरूको अतिक्रमण गरियोस्। र विगतमा भनिन्थ्यो कि एउटी स्वतन्त्र महिला भोकै मरिहालोस् तर आफ्नो स्तनको दूध विक्री नगरोस् अर्थात कसैको बच्चालाई परिश्रमिक लिएर दूध नखुवाओस्, त आफै विचार गर्नुस् कि व्यभिचार गरेर कमाइ गर्नुको के अवस्था हुन्छ !!!

तर वर्तमानकालमा व्यभिचारतिर आकर्षित गर्ने ढोगाहरूलाई खोलियो, र शैतानले स्वयम्‌को क्षलले र आफ्ना मित्रहरूको माध्यमले समस्त दोषी पापी र वासना पूजारीहरूको लागि यसको मार्ग सुसाध्य गरिदियो, जसलेगर्दा निर्लज्जता र निवस्त्रता सामान्य कुरो भयो, र दृष्टिलाई त्यस्तै चकचकाउँदा छाडियो, र महिला पुरुष एकआर्कासँग समागम भए, र अश्लील पत्रिका र चलचित्रहरू प्रचलित भए, र दोषी व्यभिचारीहरूका देशहरूतिर भ्रमण गर्न थालियो, र व्यभिचार बलात्कार एवं दुराचार र दुष्कर्मको बजार तातियो, र इज्जत सम्मानमाथि

अतिक्रमण गर्न थालियो, र हरामी शिशुहरूको अभिवृद्धि भयो र गर्भमै शिशुलाई मार्न थालियो । तसर्थ हे अल्लाह हामी याचना गर्दछौं कि हामीलाई आफ्नो कृपा र दयाबाट अश्लीलता र कुकर्मबाट सुरक्षा प्रदान गर, र हामी याचना गर्दछौं कि हाम्रा हृदयहरूलाई यस कुकर्मबाट पवित्र गरिदेऊ, र हाम्रा गुप्तांगहरूलाई यसबाट सुरक्षित गरिदेऊ, र हामी एवं कुकर्मीहरू बीच आवरण हालिदेऊ जुन हामीलाई त्यसबाट टाढा गरिदेओस् ।

अल्लेवात (गुदामैथुन)

लूत अलैहिस्सलामका समुदायका मानिसहरूको जुन जघन्य अपराध थियो त्यो हो पुरुषहरूसित आफ्नो वासनापूर्ति गर्नु पुरुषहरूसित सहवास गर्नु, जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَحْشَةَ مَا
 سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَلَمِينَ ﴾ ﴿٢٨﴾
 الْرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي كَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ ﴾
العنکبوت: ٢٩ - ٢٨

अर्थ : र “लूत” (अलैहिस्सलाम) को पनि वर्णन गर जब उनले आफ्नो समुदायसित भने: कि तिमीले त्यस्तो व्यभिचार गर्दछौ, जुन तिमीभन्दा पहिला सम्पूर्ण संसारमा कसैले पनि गरेको थिएन। के तिमी (आनन्द प्राप्तिको लागि) पुरुषहरूसँग व्यभिचार गर्दछौ र बाटाहरूलाई बन्द गर्दछौ, र आफ्नो आम सभाहरूमा दुष्कर्म गर्दछौ ? (सूरतुल् अन्कबूत २८,२९)

र यस दोषको घृणता र जघन्यता एवं हानिकारकताको कारण यसलाई गर्नेहरू चार प्रकारका यातनाद्वारा समातिए अर्थात दण्डित गरिए जुन चारौं यातना विगतका अरु कुनै समूह र जातिमाथि एकत्रित गरिएन, अर्थात कुनै अरु समूहमाथि एकैचोटि यी चारौं यातना अवतरित गरएको थिएन। र ती चारवटै यातना हुन्: उनीहरूको आँखालाई नष्ट गरियो, र पृथ्वीलाई उनीहरूमाथि पल्टाइयो, र उनीहरूमाथि नामांकित गरिएको ढुंगाको वर्षा गरियो, र उनीमाथि विशाल हुरी तुफान पठाइयो ।

र यस जघन्य अपराधको दण्ड इस्लामीय विधानमा दुवैलाई अर्थात यस कुकर्मलाई गर्ने र गराउने दुवैलाई तरवारले घाँटी छिनालेर बध गर्नु हो, यदि दुवैले राजी खुशी यस कुकर्मलाई गरेका छन् । हजरत इब्ने अब्बास मरफूअन् (तयस हदीसलाई भनिन्छ जसको सनद रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसम्म पुगोस्) वर्णन गर्द्धन् कि:

" من وجدتموه يعمل عمل قوم لوط فاقتلوها الفاعل والمفعول به
رواه الإمام أحمد 300/1 وهو في صحيح الجامع 6565 ."

अर्थ : जसलाई तिमी गुदामैथुन गर्दा हेर त त्यो कुकर्म गर्ने र गराउने दुवैलाई बध गरिदेउ । (यस हदीसलाई इमाम अहमदले आफ्नो मुसनदको १/३०० मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ६५६५ मा पनि वर्णित छ)

र वर्तमानकालमा जति पनि घातक सरुवा रोगहरू विस्तृत भएका छन् जुनकि हाम्रा पूर्वजहरूका युगहरूमा थिएनन् ती समस्त यस्तै खालका कुकर्महरूको कारण नै विस्तृत भएका छन्, जसरी एड्स मर्सवाइरस.... आदि जुन मान्छेको ज्यान लिएर नै छाड्छन् । त यस्तो जघन्य अपराधको जुन दण्ड इस्लाले निर्धारित गरेको छ त्यो तत्वदर्शितापूर्ण छ ताकि यस्ता खालका कुकर्महरूद्वारा यस्ता घातक रोगहरू हाम्रो समाजहरूमा उत्पन्न र सृजित नहोस् ।

बिना कुनै वैधानिक कारण स्वास्नीले आफ्नो लाग्नेसंग सम्भोग गर्नुबाट इन्कार गर्नु

हजरत अबू हुरैरहरजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"إذا دعا الرجل امرأته إلى فراشه فأبْتَفَتْهُ عضبان

عليها لعنتها الملائكة حتى تصبح " رواه البخاري انظر الفتح

.314/6

अर्थ : जब लोग्नेमान्छे आफ्नो श्रीमतीलाई (सहवासको लागि) ओच्च्यानतिर बोलाओस् अनि त्यसले (श्रीमतीले) इन्कार गरिदेओस्, अनि त्यसको लोग्ने त्यससित क्रोधित भएर रात्री व्यतीत गरोस्, त स्वर्गादूतहरू त्यस महिलामाथि प्रातःकाल नहुन्जेल धिक्कार पठाउदै रहन्छन्। (बुखारीले यस हदीसलाई वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल बारी ६/३१४)

र अवस्था यस्तो छ कि अधिकांश महिलाहरू जब उनीहरूको लोग्ने बीच कुनै सानातिना कुरा वा झग्डा भइहाल्छ त लोग्नेलाई सम्भोगबाट वंचित गरेर दण्डित गर्दछन्, अनि यसैको कारण अरु समस्याहरू उत्पन्न हुन्छन्, जसरी लोग्ने हराम तरिकाले आफ्नो वासनाको भोक पूर्ण गर्नुतिर लनगदछ वा कहिलेकाहिँ लोग्नेमान्छे आर्को विवाह गर्नुतर्फ प्रवृत्त भइहाल्छ। यसर्थ स्वास्नीलाई चाहियो कि आफ्नो लोग्नेको आज्ञापालन गर्नुमा शीघ्रता देखाओस् किनकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ:

"إذا دعا الرجل امرأته إلى فراشه فلتجب وإن كانت على
ظهر قتب " انظر زوائد البزار 2/181 وهو في صحيح الجامع

अर्थ : जब लोगनेमान्छे आफ्नो स्वास्नीलाई ओछ्यानतर्फ बोलाओस् त त्यसलाई आवश्यक छ कि त्यसको आज्ञापालन गरोस् चाहे ऊँटमाथि (कुतुब) हौदजमा किन नबसेको होस् । (हेनुस् जावाइदुल् बज्जार २/१८१, र यो हदीस सहीहुल जामेअमा पनि वर्णित छ, हदीस नं. ५४७)

र हदीसमा वर्णित कुतुब शब्दको अर्थ हो: त्यो काठी वा हौदज जसलाई ऊँटमाथि सवारी गर्नुको लागि राखिन्छ ।

तर लेग्नेमान्छेलाई पनि उचित यो छ कि यदि स्वास्नी विरामी होस् वा गर्भवती होस् वा अरु कुनै कारण होस् त त्यसको ख्याल र ध्यान राखोस् ताकि दुवै बीच मतभेद र बिछोड नहोस् ।

अकारण महिलाको आफ्नो श्रीमानसित पारपाचुके (तलाक) माँगनु

कुनै सानोतिनो कुरा वा भगडा भए बित्तिकै अधिकांश महिलाहरू आफ्नो श्रीमानसित (पारपाचुके) तलाकको माँग गरिहाल्छन्, वा जब लोगनेले तिनको माँग अनुसार रूपैयाँ दिदैन त तलाक माँगिहाल्छन्। तर बतिपय महिलाहरूलाई यस्तो गर्नुको लागि तिनीहरूकी महिला सखी संगातीहरू वा त्यसकी निकटम आफन्ती महिलाहरू नै प्रेरणित गर्दछन्। अनि त्यो महिला तिनीहरूको फकाइमा आएर आफ्नो स्वामीलाई हाँक दिदै भन्छः यदि तिमी सत्यमा पुरुष हौ भने मलाई तलाक दिइहाल ...., र यस जस्ता अरु कुराहरू आफ्नो श्रीमानसित भन्छः जुन त्यसलाई पारपाचुके दिनुमा उत्साहित गरिदिन्छ। र यो त सबैलाई थाहा नै छ कि तलाकद्वारा परिवारमाथि नकारात्मक प्रभाव पर्दै, र यसद्वारा पूर्ण परिवार छिन बिन भइहाल्छ, र बच्चाहरू बेघर भइहाल्छन्, र महिला आफ्नो यस कुकर्ममाथि पछुतो पनि गर्दै तर पछुतो तब गर्दै जब पछुतोबाट कुनै लाभ पुगनसक्दैन।

र यसै कारण इस्लामले यस्तो कुकर्म गर्नुबाट मनाही गरेको छ, र यसलाई हराम गर्नुमा इस्लामको तत्वदर्शिता प्रदर्शित हुन्छ। सौबान रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"أيما امرأة سألت زوجها الطلاق من غير ما بأس فحرام عليها رائحة الجنة" رواه أحمد 277 و هو في صحيح الجامع

.2703

अर्थ : जुन महिलाले पनि अकारण आफ्नो श्रीमानबाट पारपाचुकेको माँग गर्दै त त्यसमाथि स्वर्गको सुगन्ध पनि हराम छ। (यस हदीसलाई अहमदले ५ / २७७ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. २७०३ मा पनि वर्णित छ)

र यस्तै उक्बा बिन आमिरले पनि मरफूअन् वर्णन गरेका छन् कि:

"إن المختلعتات والمنتزعات هن المنافقات" رواه الطبراني

في الكبير ٣٣٩ وهو في صحيح الجامع ١٩٣٤.

अर्थ : निःसन्देह खुला लिनेवाली (सम्बन्धविच्छेद गराउनेवाली) र तलाकको माँग गर्नेवालीहरू नै वास्तवमा कपटीनीहरू हुन् । (यसलाई तब्रानीले कबीरको १७/३३९ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. १९३४ मा पनि वर्णित छ)

तर यदि कुनै वैधानिक कारण होस् जसरी लोगने नमाज पढ्दैन वा धुम्रपान गर्दै, वा महिलालाई हराम कार्य गर्नुमा बाधित गर्दै, वा त्यसमाथि अत्याचार गर्दै, वा त्यसको वैधानिक हक अधिकार पूर्ण गर्दैन, र त्यसलाई उपदेश लाभ दिइरहेको छैन, त यस्तो अवस्थामा महिला तलाकको माँग गर्नसक्छे, र यस्तो अवस्थामा तलाकको माँग गर्नु त्यसको लागि जायज कुरो हो ताकि आफूलाई र आफ्नो धर्मलाई सुरक्षित राखोस् ।

जेहार

जेहारको अर्थ हो कि: मान्छे, आफ्नो स्वास्नीसित यो भनोस् कि तिमी मेरो लागि मेरो आमा वा मेरो बहिनी भैं छौं । र यो अनभिज्ञकालका कुराहरूमध्येको हो जसलाई इस्लामले घृणित ठानेर अमान्य घोषित गरेको छ, र यस्तो भन्नुबाट रोकेको छ किनकि यसद्वारा महिलामाथि अत्याचार गरिन्छ । र यसको बारेमा अल्लाहको फर्मान छ :

﴿أَلَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْكُمْ مَنِ نِسَاءٍ هُنَّ أَمْهَتُهُمْ إِنْ أَمْهَتُهُمْ
إِلَّا أَنَّهُنَّ لَدَنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوا
﴾

۲ ﴿۱﴾ المجادلة:

अर्थ : तिमीहरू मध्ये जसले आफ्ना स्त्रीहरूसंग ज़िहार गरिहाल्छन् (अर्थात् उनीहरूलाई आमा भनिहाल्छन्) तिनीहरू उनीहरूका वास्तविक आमा भइहाल्दैनन् । उनीहरूका आमा त ती नै हुन् जसका पेटबाट उनीहरू जन्मेका छन् । निश्चय नै उनीहरू एउटा अनुचित र असत्य कुरा भन्दछन् (र) अल्लाह बडो दया गर्नेवाला र क्षमाशील छ । (सूरतुल् मुजादल: २)

त इस्लामीय विधानले यसलाई “कत्ले खता” अनजानमा बध गरेको कर्म सरह र रमजान महिनाको दिनमा सम्भोग गर्ने दोष सरह ठानेको छ । त जेहार गर्ने मान्छेको लागि पनि उपरोक्तका अपराधका लागि तोकिएको दण्डलाई नै यसको दण्ड तोकेको छ, जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छ:

﴿وَالَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنِ نِسَاءِهِمْ هُمْ يَعُودُونَ لِمَا فَالُوا فَتَحِّرِرُ رَقْبَةٍ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَتَمَاسَّا ذَلِكُمْ تُوعِظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ حَمِيدٌ ﴿۲﴾
فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَّابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فِإِطَاعَمُ سِتِّينَ

ِمِسْكِنًا ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكُفَّارِ عَذَابٌ

المجادلة: ٣ - ٤

अर्थ : जसले आफ्नो स्त्रीहरूलाई आमा भनिहाल्दछन्, अनि आफ्नो भनाईतर पश्चाताप गर्छन् भने उनीहरू पुनः सहवास गर्नुभन्दा पहिला एउटा दास मुक्त गर्नु अनिवार्य छ । यसबाट तिमीलाई उपदेश गरिन्छ, र तिमीले जे गर्दछौं, अल्लाहलाई सबै थाहा छ । हो, जसलाई दास प्राप्त हुँदैन, त्यसले सहवास भन्दा पहिला निरन्तर दुई महिनासम्म व्रत बसोस् र जसलाई यसको पनि सामर्थ्य छैन त, त्यसले साठी (ग्रिब) पराश्रितहरूलाई भोजन गराओस् । यो यसकारण हो ताकि तिमी अल्लाह र उसको रसूलको आज्ञाकारी बन । यी अल्लाहद्वारा निर्धारित सीमाहरू हुन् र नमान्तेहरूको निमित्त कष्टदायक यातना छ । (सूरतुल् मुजादल: ३,४)

रजस्वलाको अवस्थामा महिलासित सहवास गर्नु
अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيطِ قُلْ هُوَ أَذَى فَاعْتَزِلُوا الْتِسَاءَ فِي ﴾

الْمَحِيطِ وَلَا نَقْرُبُهُنَّ حَتَّى يَطَهِرُنَّ فَإِذَا تَطَهَّرُنَّ فَأُنْوَهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمْرَكُمْ

اللهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْتَّوَّبِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢﴾ البقرة: ٢٢

अर्थ : तपाईंसित रजस्वला बारे सोच्छन् । भनिदिनु कि त्यो अपवित्र (रक्त) हो । तसर्थ रजस्वलाको समयमा स्वास्नीबाट अलग रहनु र जबसम्म तिनीहरू पवित्र हुदैनन्, तिनको नजिक (सम्भोगका लागी) नजानु । हो, जब तिनी पवित्र हुन्छन्, तब तिमी उनको नजिक जाउ जुन ठाउँबाट अल्लाहले तिमीलाई जाने आदेश गरेको छ । निःसन्देह अल्लाह क्षमायाचना गर्नेलाई र पवित्र रहनेलाई प्रेम गर्दछ । (सूरतुल् बकर: २२२)

त मान्छेको लागि यो जायज छैन कि आफ्नो स्वास्नीसित सम्भोग गरेस् यहाँसम्म कि त्यो रजस्वलाबाट पवित्र भएर स्नान गरेर सफासुग्धर भइहालोस्, जस्तो कि अल्लाहको फर्मान छः

﴿ فَإِذَا تَطَهَّرُنَّ فَأُنْوَهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمْرَكُمْ ﴾ البقرة: ٢٢

अर्थ : हो, जब तिनी पवित्र भइहालिछन्, तब तिमी उनको नजिक जाउ जुन ठाउँबाट अल्लाहले तिमीलाई जाने आदेश गरेको छ । (सूरतुल् बकर: २२२)

र यस दोषको गम्भीरता र जघन्यतामाथि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यो कथन पनि प्रमाणीकरण गर्दछः

"من أتى حائضاً أو امرأةً في ذبرها أو كاهناً فقد كفر بما
أنزل على محمد" رواه الترمذى عن أبي هريرة 243 و هو في

صحيح الجامع 5918

अर्थ : जुन व्यक्ति रजस्वलामा भएकी महिलासित सम्भोग गयो, वा महिलाको पछिल्लो गुप्ताङ्गमा (गुदामा) सम्भोग गयो, वा ज्योतिषीको पासमा गयो त्यसले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि अवतरित गरिएको कुराको इन्कार गयो । (यसलाई इमाम तिर्मजीले अबू हुरैरहको माध्यमले १/२४३ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सहीहुल जामेअङ्को हदीस नं. ५९१८ मा पनि वर्णित छ)

त जसले यो अपराध अर्थात रजस्वलाको अवस्थामा अनभिज्ञताले गर्दा सम्भोग गरिहाल्यो त त्यसमाथि कुनै दण्ड जरिवाना छैन, तर जसले यसको जानकारी हुँदा हुँदै यस्तो गरेको छ भने त्यसमाथि कफ्फारह (जरिवाना) छ केही ती विद्हरूको दृष्टिमा जिनको दृष्टिमा कफ्फारहको हदीस सही छ, र त्यो जरिवाना हो एक दिनार वा आधा दिनार (सुनको रूपैयाँ) दान गर्नु छ । र केही विद्हरूको दृष्टिमा यदि त्यसले सम्भोग रजस्वलाको आरम्भिक समयमा गरेको छ भने त्यसमाथि एक दिनार जरिवानाको रूपमा कफ्फारह छ, र यदि सम्भोग रजस्वलाका अन्तिम दिनहरूमा गरेको छ जब रगत कम भइहाल्दू त आधा दिनार जरिवानाको रूपमा कफ्फारह दिनुपर्छ ।

र एक दिनार आजको आधुनिक यन्त्रहरूको हिसाबले ४.२५ ग्राम सुन हुन्छ, त मान्छे चाहे यति सुन दान गरोस् वा त्यसको मूल्यलाई रूपैयाँमा आंकलन गरेर दान गरोस् ।

महिलाको गुदामा सम्भोग गर्नु

केही यस्ता विलक्षणीहरू जिनका आस्था सुदृढ र परिपक्व हुँदैनन् तिनीहरू आफ्नो आस्थाको कमीलेगार्दा महिलाहरूको गुदामा सम्भोग गर्छन् । र यस्तो गर्नु जघन्य अपराध हो, किनकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यस्तो गर्ने मानिसहरूलाई धिक्कारेका छन् । हजरत अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"ملعون من اتى امرأة في دبرها" رواه الإمام أحمد 479/2

وهو في صحيح الجامع 5865

अर्थ : त्यो व्यक्ति धिकूत छ जुन महिलाको गुदामा सम्भोग गरोस् । (यसलाई इमाम अहमदले २/४७९ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअमा पनि हदीस नं. ५८६५ मा वर्णित छ)

बरु रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त यहाँसम्म भन्नु भएको छ कि:

"من اتى حائضا أو امرأة في دبرها أو كاهنا فقد كفر بما أنزل على محمد" رواه الترمذى عن أبي هريرة 1/243 وهو في

صحيح الجامع 5918

अर्थ : जुन व्यक्ति रजस्वलामा भएकी महिलासित सम्भोग गयो, वा महिलाको पछिल्लो गुप्ताङ्गमा (गुदामा) सम्भोग गयो, वा ज्योतिषीको पासमा गयो त्यसले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि अवतरित गरिएको कुराको इन्कार गयो । (यसलाई इमाम तिर्मिजीले अबू हुरैरहको माध्यमले १/२४३ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ५९१८ मा पनि वर्णित छ)

तर केही राम्रो स्वभावकी महिलाहरू यस्तो गर्नुबाट इन्कार गरिहाल्छन् जसको कारण लोग्ने त्यसलाई तलाक दिने धम्की पनि दिन्छ । र कतिपय लोग्नेहरू यसको बारेमा आफ्नो स्वास्नीलाई धोका दिन्छन् यो भनेर कि यस्तो गर्नु हलाल र जायज छ, अनि त्यो स्त्री

यसको बारेमा विद्हरूसित सोधैन त्यसको जायज भन्ने कथनले र लज्जालेगर्दा, र त्यो अर्थात लोगनमान्छे यस कुकर्मको जायज हुनुको प्रमाणमा अल्लाहको यो कथन पनि प्रस्तुत गर्दछ :

﴿نَسَأُلَّمْ حَرَثٌ لَكُمْ فَأُتُوا حَرَثُكُمْ أَئِ شَيْءٌ ﴾ البقرة: ٢٢٣

अर्थ : तिम्रा स्वास्नीहरू तिम्रा खेती हुन्, तसर्थ आफ्ना खेतीमा जुन तरिकाले चाहन्छौं, जाऊ । (सूरतुल् बकर: २२३)

र यो थाहै छ, कि हर्दीस कुरआनको व्याख्या हो हर्दीस नै कुरआनको परिपूर्ण व्याख्या गर्दछ, त हर्दीसमा यो वर्णित छ, र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यो प्रष्ट पार्नु भएको छ, कि मान्छे स्वास्नीसित त्यसको अगाडि पछाडि जताबाट चाहोस् सम्भोग गरोस् तर सम्भोग त्यसको योनीमा अर्थात अधिल्लो गुप्ताङ्गमा नै हुनुपर्छ जहाँबाट बच्चा जन्मन्छ । र यो कुरो पनि थाहै छ, कि बच्चा महिलाको अगाडिको गुप्ताङ्ग (योनी) द्वारा नै जन्मन्छ, नकि पछाडिको गुप्ताङ्ग (गुदा) द्वारा जसद्वारा दिशा गरिन्छ ।

र यस अपराधको प्रमुख कारणहरूमध्ये अनभिज्ञकालका सामाजिक रीति रिवाज र अन्य केही तथ्यहरू हुन्, यस्तै सेक्सी र अश्लील चलचित्रहरूलाई हेर्नु पनि हो जसमा यस्ता कुकर्महरूतर्फ प्रेरित गरिन्छ । र यो कुकर्म जसरी प्रचलित भए पनि यो महा पापहरूमध्ये एक हो । र यो हराम कार्य हो यद्यपि यसलाई गर्नुमा दुवै अर्थात लोगने र स्वास्नी दुवै सहमत किन नहोउन् ।

स्वास्नीहरू बीच समानता र निसाफको व्यवहार नगर्नु

अल्लाहले आफ्नो पवित्र ग्रन्थ कुरआनमा यो उपदेश गरेको छ कि हामी आफ्नो स्वास्नीहरू बीच न्याय निसाफको व्यवहार गराँ जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَلَنْ تَسْتَطِعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا
تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلٍ فَتَدْرُوهَا كَالْمَعْلَقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوهَا وَتَتَّقُوا
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴾ ١٢٩ النساء:

अर्थ : तिमीबाट यो सम्भव छैन कि आफ्ना सबै स्वास्नीहरूसित चाहाँदा चाहाँदै पनि समान रूपले न्याय गर्न सक, तसर्थ एउटैतिर ढल्केर अर्कोलाई अधकल्चोमा नछोडने गर र यदि तिमी सुधार गर्दछौं र आत्मसंयमी बन्दछौं भने अल्लाह निश्चय नै ठूलो क्षमादाता र दयावान छ। (सूरतुन्निसा ۱۲۹)

यसर्थ उनी बीच न्याय गर्नु अभीष्ट छ, र न्याय यो हो उनीहरू बीच समान र बराबर रात्री व्यतीत गरोस्, र सबैलाई न्यायोचित तरिकाले एकनास खर्च र लुगाफाँट एवं बासस्थान देओस्। र नयायको अर्थ यो होइन कि समस्तलाई एकनास प्रेम गरोस् किनकि यस्तो गर्नु त्यसको वशमा छैन। र कतिपय मानिस यस्ता पनि हुन्छन् कि जब उनीहरूसित अधिक स्वास्नीहरू भइहालिञ्चन् त त्यो एउटीलाई प्राथमिकता दिएर अरुलाई बेवास्ता गरिदिन्छ, अनि अरुलाई छाडेर त्यसै उएटीसँग रात्री व्यतीत गर्दै, र त्यसैमाथि मात्र खर्च पनि गर्दै, वा अरुभन्दा अधिक खर्च गर्दै। त यस्तो गर्नु सरासर हराम छ, र यस्तो गर्ने मान्छे प्रलयको दिन यस्तो अवस्थामा आउनेछ, कि त्यसको शरीरको एक भाग भुकेको हुन्छ, जस्तोकि यसबारे रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको कथनको चित्रण हजरत अबू हुरैरहले यस हदीसमा यसरी गरेका छन्:

" من كانت له أمرتان فمال إلى إحداهما جاء يوم القيمة
وشقه مائل " رواه أبو داود 601/2 وهو في صحيح الجامع

. ٦٤٩١

अर्थ : जससित दुई स्वास्नीहरू थिइन् अनि त्यो दुवैमध्ये एकतर्फ मात्र प्रवृत्त भयो (भुक्यो), त त्यो प्रलयको दिन यस्तो अवस्थामा आउनेछ कि त्यसको शरीरको एक भाग भुकेको हुन्छ । (यस हदीसलाई अबू दाऊदले २/६०१ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअङ्को हदीस नं. ६४९१ मा पनि वर्णित छ)

अपरिचित महिलासँग एकान्तमा जानु

शैतान मान्छेहरूलाई हराम (वर्जित) कार्यतर्फ प्रोत्साहित गर्द्ध, र यसको लागि नानाथरीका जाल र षडयन्त्र रच्दैरहन्छ, यसै कारण अल्लाहले हामीहरूलाई शैतानको क्षलबाट सावधान गरेको छ । अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَبَرَّغُوا بِخُطُوطِ الشَّيْطَنِ وَمَن يَتَبَرَّغْ خُطُوطَ الشَّيْطَنِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ مَا زَكَرَ مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ سَيِّعُ عِلْمُهُ ﴾ ۱۱﴾

۲۱

अर्थ : मोमिनहरू हो ! शैतानका पाइलाहरूमा (बाटोमा) नहिउनु र जुन व्यक्ति शैतानको पाइला अनुशरण गर्दछ भने उसले त निर्लज्जताका कुराहरू र नराम्रा कामहरू नै बताउनेछ । र यदि तिमीमाथि अल्लाहको अनुग्रह र उसको दया नभएको भए तिमी मध्ये कसैले पनि पवित्रतालाई प्राप्त गर्न सक्दैनथ्यो, तर अल्लाह जसलाई पवित्र गर्न चाहन्छ गरिदिन्छ र अल्लाह सुन्नेवाला र जान्नेवाला छ । (सूरतुन्नूर ۲۹)

र शैतान आदमका सन्तानहरूको रगतमा पनि दुगुरन्छ, र शैतानको षडयन्त्रमध्ये जसद्वारा शैतान मान्छेलाई व्यभिचारमा लिप्त गरिदिन्छ अपरिचित महिलासँग एकान्तमा लैजानु पनि हो, त यसै कारण इस्लामले यस बाटोलाई बन्द गरिदिएको छ, यसलाई वर्जित गरेर । रसूल सल्लल्लाहो अलैहै वसल्लमको फर्मान छ:

" لَا يَخْلُونَ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلَّا كَانَ ثَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ " رواه

الترمذى 474 انظر مشكاة المصايب 3118

अर्थ : कुनै व्यक्ति कुनै महिलासँग एकान्तमा हुँदैन तर शैतान उनी दुवैको तेसो हुन्छ । अर्थात जब मान्छे कुनै महिलासित एकान्तमा मिल्दछ त शैतान तिनीलाई व्यभिचारमा प्रेरित गर्नुको लागि उपस्थित

भइहाल्छ । (यस हदीसलाई इमाम तिर्मजीले ३/४७४ मा वर्णन गरेका छन्, र हेन्सः मिशकातुल् मसाबीह ३११)

र इब्ने उमर रजिअल्लाहो अन्हुमाको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"لا يدخل رجل بعد يومي هذا على مغيبة إلا ومعه رجل أو"

اثنان " رواه مسلم ١٧١١/٤

अर्थ : कुनै पनि मान्छे आज पश्चात कुनै यस्तो महिलाको घरमा प्रवेश नगरोस् जसको स्वामी उपस्थित छैन यस अवस्था बाहेक कि त्यसको साथमा कुनै आर्को मान्छे वा दुई मान्छेहरू होउन् । (मुस्लिम ४/१७१)

यसर्थ कुनै मान्छेको लागि यो जायज छैन कि कुनै अपरिचित महिला जसरी भाइको स्वास्नी वा नोकरानी ... आदिसँग कुनै घर वा कोठा वा गाडिमा एकान्तमा जाओस् । र यस्तै कुनै महिला कुनै डाक्टर चिकित्सकसँग एकान्तमा नजाओस् । तर अधिकांश मानिसहरू यसकुरामा सुस्ती गर्दैन् याता आफूमाथि दृढ विश्वास भएको कारण, वा आर्को मानिसमाथि ओवर कान्फिडेन्स हुनुको कारण, तर यो कुरा नै व्यभिचारमा पर्ने प्रमुख कारण भइहाल्छ, अथवा व्यभिचारको आरम्भक कुराहरू गर्नुको कारण । त यसको कारण अर्थात व्यभिचारको कारण वंश मिश्रित भइहाल्छ, र हरामी बच्चाहरूको अभिवृद्धि हुन्छ ।

अपरिचित महिलासित मुसाफहा गर्नु

त यस कुरामा अर्थात महिलासित हात मिलाउने कुरामा केही समाजहरूका रीति रिवाजहरूले सीमा उल्लंघन गर्दैन्, र अल्लाहले निर्धारित गरेका सीमाहरूको अतिक्रमण गर्दैन्, र आफ्ना कुरीति र अन्यविश्वासको कारण यस्तो गर्दैन् । र यदि तपाईं उनीहरूलाई सत्मार्गको दर्शन गराउनुहुन्छ, र उनी समक्ष प्रमाण पेश गर्नुहुन्छ भने तपाईलाई उनी नानाथरीका अनैतिक उपाधिहरूद्वारा नामाकरण गर्दैन्, र नातालाई तोड्ने र सम्बन्धलाई विच्छेद गर्नुको आक्षेप लगाउँछन्..... आदि । यसर्थ हाम्रो समाजमा काकाको छोरी, खालाको छोरी, मामाको छोरी, स्वास्नीको बहिनी .... आदिसित हात मिलाउनु पानी खानुभन्दा सरल भइसकेको छ । तर यदि यस्तो कुकर्म गर्नेहरू इस्लामीय निर्देशनहरूलाई राम्ररी हेरेको भए यस्तो गर्ने थिएनन् । रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ:

"لأن يطعن في رأس أحدكم بمحيط من حديد خير له من أن يمس امرأة لا تحل له" رواه الطبراني 212/20 وهو في صحيح

الجامع 4921

अर्थ : कुनै अपरिचित महिला जुन तिम्रो लागि हलाल छैन त्यसलाई स्पर्श गर्नुभन्दा उत्तम तिम्रो लागि यो छ कि तिम्रो टाउकोमा फलामको हथौडाले प्रहार गरियोस् । (यसलाई तब्रानीले ۲۰/۲۱۲ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ۴۹۲۱ म पनि वर्णित छ)

र यसमा कुनै सन्देह छैन कि यो हातको व्यभिचार हो, जस्तोकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ:

"العينان تزنيان واليدان تزنيان والرجلان تزنيان والفرج يزني" رواه الإمام أحمد 4126 وهو في صحيح الجامع

अर्थ : दुवै आँखा व्यभिचार गर्दैन्, र दुवै हात व्यभिचार गर्दैन्, र दुवै पाइला व्यभिचार गर्दैन्, र गुप्ताङ्ग व्यभिचार गर्दैन् । (यसलाई

इमाम अहमदले १/४९२ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ४९२६ मा पनि वर्णित छ)

र के कोही मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमभन्दा स्वच्छ हृदयको हुन्सक्ष ? तै पनि उहाँले भन्तु भयो कि:

"إِنِّي لَا أَصْفَحُ النِّسَاءَ" رواه الإمام أحمد 357/6 وهو في

صحيح الجامع 2509

अर्थ : **म महिलासित मुसाफहा गर्दैन ।** (यसलाई इमाम अहमदले ६/३५७, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. २५०९ मा पनि वर्णित छ)

र आर्को ठाउँमा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छ :
"إِنِّي لَا أَمْسِ أَيْدِي النِّسَاءَ" رواه الطبراني في الكبير
 354/24 و هو في صحيح الجامع 7054 و انظر الإصابة 342/4
 ط. دار الكتاب العربي.

अर्थ : **म महिलाहरूको हातलाई स्पर्श गर्दैन ।** (यस हदीसलाई तब्रानीले कबीरमको २४/३४२ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ७०५४ मा पनि वर्णित छ, र हेनुस् अल् इसाबा ४/३५४ मा दारुल् कुतुकुल् अरबीया प्रकाशन केन्द्रवाट प्रकाशित संस्करण)

र हजरत आइशा रजिअल्लाहो अन्हाको वर्णन छ, कि:

"وَلَا إِنَّمَا مَسَتْ يَدُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَدُ امْرَأَةٍ
قط غير أنه يباعهن بالكلام" [رواه مسلم 1489/3]

अर्थ : अल्लाहको शपथ रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको हातले कहिले पनि कुनै महिलालाई स्पर्श गरेन बरु उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम महिलाहरूसित कुराद्वारा संकलप (बैअत) लिन्ये । (मुस्लिम ३/१४८९)

त ती मानिसहरूलाई चाहियो कि अल्लाहसित डर मानुन् जुन आफ्नो सदाचारी सचरित्र स्वास्तीहरूलाई तलाक दिने धम्की दिन्छन् जब उनी तिनका भाइहरूसित मुसाफहा गर्दैनन् ।

र यो पनि ज्ञात रहोस् कि महिलासित कुनै आवरण हालेर वा कपडा लगाएर मुसाफहा गर्नु उस्तै हराम छ, जसरी बिना आवरण हराम छ ।

महिलाले घरबाट निस्कदा सुगन्धको प्रयोग गर्नु र त्यस्तै सुगन्ध लगाएर मान्छेहरूको निकटबाट गुज्नु

सुगन्ध लगाएर निस्कनु र पुरुषहरूलाई आफूतिर आकर्षित गर्नु हाम्रो यस वर्तमानकालमा अति प्रचलित भइसकेको छ, जबकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यसबाट सावधान गर्नु भएको छ, उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"أيما امرأة استعطرت ثم مرت على القوم ليجدوا ريحها فهـي زانية" رواه الإمام أحمد 418 / انظر صحيح الجامع 105

अर्थ : जुन सुकै महिलाले सुगन्ध प्रयोग गरेर यस उद्देश्यले मान्छेहरूको निकटबाट गुज्नोस् कि उनी त्यसको सुगन्धलाई महसूस गर्नु, त त्यो महिला व्यभिचारिनी हो । (यस हदीसलाई इमाम अहमदले ४/४१८ मा वर्णन गरेका छन्, र हेन्तुस् सहीहुल् जामेअ हदीस नं. १०५)

त केही महिलाहरू यस कुरामा सुस्ती र अल्ढी गर्दिन् वा यसलाई वास्ता गर्दैनन्, वा यसलाई सानोतिनो कुरा ठान्दछिन्, अनि यसको प्रदर्शन ड्राइबर, विक्रेता, पाले ...आदि निकट गरिहाल्दछिन् । तर इस्लामीय विधानले यस कुरालाई गम्भीरताले लिएको छ, वरु यसलाई पालना गराउनुमा कठोरता पनि अपनाएको छ । यसर्थ इस्लामीय विधान अनुसार जुन सुकै महिलाले सुगन्ध प्रयोग गरेको छे र त्यो बाहिर निस्कन चाहन्छे चाहे मस्जिदसम्म किन नजानु होस् तै पनि त्यसको लागि अनिवार्य छ कि यसरी स्नान गरोस् जसरी पवित्रता पाउनको लागि स्नान गर्दै, अनि मात्र बाहिर निस्कने अनुमति छ । रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"أيما امرأة تطيبت ثم خرجت إلى المسجد ليوجد ريحها لم يقبل منها صلاة حتى تغسل أغسالها من الجنابة" رواه الإمام

أحمد 444/2 وانظر صحيح الجامع 2703.

أর्थ : جुन महिलाले पनि सुगन्ध लगाएर मस्जिद जान्छे ताकि त्यसको सुगंध सुंधियोस् त त्यसको नमाज तबसम्म कबूल हुँदैन जबसम्म त्यो ठूलो अपवित्रताबाट स्नान गर्नु भै स्नान नगरोस् । (यसलाई अहमदले २/४४४ मा वर्णन गरेका छन्, र हेनुस् सहीहुल जामेअ् हदीस नं. २७०३)

त हामी अल्लाहसित गुनासो गर्दछौं यस्ता खालका समस्त सुगंधहरूको र जुन हाम्रो समाजमा आज प्रचलित छ कि महिलाहरू शादी विवाहको भोजमा र अरु सभाहरूमा जस्तो सुगन्ध प्रयोग गरेर उपस्थित हुन्छन् र महिला पुरुष बीच मिलाप हुन्छ, ती सबैबाट बचाउन् । र रमजानका रात्रीहरूमा त मस्जिदहरूमा पनि यस्ता खालका गतिविधिहरू गरिन्छ, जबकि इस्लामले यी समस्तबाट रोकेको छ । बरु इस्लामले त यो आदेश गरेको थियो कि महिलाको सर्वोत्तम सुगन्ध त्यो हो जसको रंग जाहेर होस् र सुगन्ध लुकेको होस् अर्थात् कम होस् । त हामी अल्लाहसित याचना गर्दछौं कि अल्लाह सदाचारी महिला पुरुषहरूलाई केही अनभिज्ञ र मूर्ख एवं अज्ञानहरूको कारण यातनामा नपारोस्, र हामी सबैलाई सोझो मार्गमा लगाओस् ।

बिना मुहरिम महिलाको यात्रा गर्नु

रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

" لَا يَحِلُّ لِامْرأةٍ تَؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ تَسافِرُ مَسِيرَةً يَوْمٍ إِلَّا

مع ذي محرم " رواه مسلم ٢/٩٧٧ .

अर्थ : कुनै यस्तो महिलाको लागि यो जायज छैन जुन अल्लाह र प्रलयको दिनमाथि विश्वास राख्दछे कि त्यो बिना मुहरिम एक दिन जतिको यात्रा गरोस् । (मुस्लिम ٢/٩٧٧)

र यदि महिला बिना मुहरिम (निकट्तम आफन्ती जसरी बुवा भाइ, छोरा ... आदि) यात्रा गर्दै भने बदमाश र वासना पूजारीहरू त्यसलाई हानि पुऱ्याउन सक्दछन्, र न्यूनतम् कुरा जुन त्यसलाई पुगदछ त्यो योकि त्यसको इज्जत र सम्मानमाथि टिप्पणी गरिन्छ ।

र यस्तै जब त्यो हवाइजहाजमा सवार भएर कतै यात्रा गर्दै तब पनि त्यसलाई खतरा रहन्छ यद्यपि त्यसलाई जहाजसम्म पुऱ्याउने र जहाजबाट लिने मान्छेहरू होउन्, किनकि जुन मान्छे जहाजमा त्यससंग बस्दछ त्यसबाट हानि पुग्न सक्दछ, यस्तै कहिलेकाहिँ यो पनि सुनिन्छ कि जहाज कुनै आर्को विमानस्थलमा लैण्ड भइहाल्दछ वा जहाजको समयमा विलम्ब भइहाल्दछ, त यस्तो अवस्थामा के हुन्छ ? आफै सोच्नुस् ।

र मुहरिमको लागि पनि चारवटा शर्तहरू अनिवार्य छन् कि मुहरिम मुस्लिम र व्यस्क एवं बुदिमान र पुरुष होस् । र अबू सईद खुदरी रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

" لَا يَحِلُّ لِامْرأةٍ تَؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ تَسافِرْ سَفَرًا يَكُونُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فَصَاعِدًا إِلَّا وَمَعَهَا أُبُوهَا أَوْ ابْنَاهَا أَوْ زَوْجَهَا أَوْ أَخْوَهَا أَوْ

ذُو مَحْرَمٍ مِنْهَا" رواه مسلم ٢/٩٧٧ .

अर्थ : कुनै यस्तो महिलाको लागि यो जायज छैन जुन अल्लाह र प्रलयको दिनमाथि आस्था राख्दछे कि तीन दिन वा त्यसभन्दा अधिकको यात्रा गरोस् र त्यसको साथमा त्यसको बुवा वा त्यसको छोरा वा

त्यसको लोगने वा त्यसको भाइ वा अरु कुनै मुहरिम नहोस् । (मुस्लिम २/ ९७७)

अपरिचित महिलामाथि इच्छायुक्त दृष्टि हालु अल्लाहको फर्मान छः

﴿قُلْ لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغْضُبُوا مِنْ أَبْصَرِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ

أَذْكُرْ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴾٣٠﴾ النور : ٣٠

अर्थ : आस्थावान पुरुषहरूसित भनिदिनुस् कि आफ्नो दृष्टि तल राख्ने गर्नु र गुप्ताङ्गहरूको रक्षा गर्नु, यो उनीहरूको निम्नि बडो पवित्रताको कुरो हो । मानिसहरू जुन काम गर्द्धन, अल्लाहलाई त्यो सबै थाहा छ । (सूरतुन्नूर ३०)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहै वसल्लमको फर्मान छः

"...فَزَوْنَا الْعَيْنَ النَّظَرَ... " (أي إلى ما حرم الله) رواه البخاري

انظر فتح الباري ٢٦/١١

अर्थ : ...आँखाको व्यभिचार हेर्नु हो ...। अर्थात जसलाई अल्लाहले हराम गरेको छ त्यसतर्फ हेर्नु हो । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुसे फतहुल् बारी ٩٩ / २६)

र यस हुकुममा त्यो दृष्टि आउदैन जुन आवश्यकताको कारण होस् जसरी कि विवाह गर्ने उद्देश्यले हेर्नु .... आदि ।

यस्तै पुरुष भैं महिलाको लागि पनि यो हराम छ कि कुनै अपरिचित पुरुषलाई हेरोस् । अल्लाहको फर्मान छः

﴿وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُبْنَ مِنْ أَبْصَرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا

يُبَدِّيْنَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَاهِرٌ مِنْهَا وَلَيَضْرِبَنَّ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جِيُوبِهِنَّ ﴾

النور : ٣١

अर्थ : र आस्थावान स्त्रीहरूसित भनिदिनुस् कि उनीहरूले पनि आफ्ना दृष्टिहरू तल राख्ने गर्नु र आफ्नो पवित्रताको रक्षा गर्नु

आफ्ना श्रृंगार प्रकट नगरुन्, त्यसबाहेक जुन खुल्ला रहन्छ र आफ्ना वक्षस्थललाई दुपट्टाहरूले छोपी राखुन् ...। (सूरतुन्नूर ۳۹)

र यस्तै नबालिग एवं सुन्दर युवकलाई वासनायुक्त दृष्टिले हेर्नु पनि हराम छ। र यस्तै यो पनि जायज छैन कि कुनै मान्छे आको मान्छेको गुप्ताङ्गलाई हेरोस, र जुन गुप्ताङ्गलाई हेर्नु जायज छैन त्यसलाई स्पर्श गर्नु पनि जायज छैन चाहे कुनै आवरण पछाडिबाट किन नहोस्।

र केही मानिसहरूसित शैतान चाल चल्दछ, र उनीहरूलाई आफ्नो षडयन्त्रमा फाँसिहाल्दछ, अनि उनी पत्रिकाहरूमा अश्लील फोटो र चित्रहरूलाई हेर्न थाल्दछन्, र भन्दछन् कि यो त फोटो हो वास्तविक कुरो होइन। तर यो प्रमाणित भइसकेको छ, कि यस्ताखालका चित्रहरू वसनाको आगोलाई दन्काउँछन्।

भार्याट (दैयूसपना)

इब्ने उमर रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्तु भयो:

"ثلاثة قد حرم الله عليهم الجنة: مدمن الخمر والعاق والديivot"

الذي يقر في أهله الخبر" رواه الإمام أحمد ٦٩ وهو في

صحيح الجامع ٣٠٤٧

अर्थ : तीन प्रकारका मान्धेहरूमाथि अल्लाहले स्वर्ग हराम गरिदिएका छन्: निरन्तरताले मदिरा सेवन गर्ने मान्धेमाथि, र माता पतिको अवज्ञा गर्ने मान्धेमाथि, र भार्याट मान्धेमाथि जुन आफ्नो स्वास्नीको व्यभिचारमाथि सहमत र राजी होस् । (यसलाई अहमदले २/६९ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ३०४७ मा पनि वर्णित छ)

र हाम्रो यस वर्तमान युगमा निर्लज्जता र भार्याटको अर्को नवीन थरीहरू प्रचलित भइसकेका छन् जसमध्ये केही निम्न हुन्: कि मान्धे, आफ्नो स्वास्नी र छोरीलाई घरमा कुनै अपरिचित मानिससित कुरागर्दा हेर्छ, र त्यससित हाँसो ठट्टा गर्दा हेर्छ, तर केही भन्दैन । यस्तै कतिपय मानिसहरू आफ्ना स्वास्नीहरूमध्ये कसैलाई अपरिचित मानिससंग जसरी ड्राइबर .... आदिसंग एकान्तमा पठाइदिन्छ । र यस्तै बिना परदा आफ्नो छोरी र महिलालाई बाहिर जाने अनुमति प्रदान गरिदिन्छ, र परदाको वास्ता गर्दैन । यस्तै अश्लील र निर्लज्जतापूर्ण चलचित्र र पत्रिकाहरू घरमा त्याउँछ, ताकि तिनीहरू (घरकी महिलाहरू) त्यसलाई हेरुन् र यसलेगर्दा घरमा अश्लीलता र व्यभिचारको विस्तार पनि भइहाल्छ ।

پُتُر لَارْدِ پِيْتَاهِسِيت سَلَانْغَنْ جَرَرَ سَمْبُوْدِهِتْ جَرْنُومَا كَشْلَ جَرْنُ، رَ مَانْدَهْكَوَ آفَنُوْ پُتُر لَارْدِ اَسْتَهِيْكَهْتَ جَرْنُ

मुसलमान मान्धेको लागि यो जायज छैन कि आफूलाई आफ्नो बुवा बाहेक अरुसित संलग्न गरोस्, (अर्थात आफ्नो बुवाको नामको ठाउँमा कसै अरुको नाम जोडोस्), वा आफूलाई यस्तो समूहरूसित संलग्न गरोस् जसबाट त्यो होइन । र कदाचित मान्धे यस्तो यसकारण गर्दछ किनकि त्यसको बुवाले त्यसलाई बाल्यकालमा नै छाडिदिएको थियो, वा कतिपय यस्तो प्रकारको क्षल संसारिक लाभ र स्वार्थ प्राप्तिको लागि गर्दछन्, र आफ्नो बुवाको ठाउँमा अरुको नाम लेखेर धोका दिन्छन् । त यस्ता खालका समस्त कार्यहरू हराम कार्यहरूमध्येका हुन् किनकि यसलेगर्दा धेरै नकारात्मक प्रभाव र हानिहरू बेहोर्नु पर्दछ मुहरिम हुने श्रेत्रमा र विरासतको श्रेत्रमा र यस बाहेक अरु... श्रेत्रहरूमा ।

र बुखारीको हदीसमा छ हजरत सअ्द र अबू बकरह रजिअल्लाहो अन्हुमा वर्णन गर्दछन् कि नबी सल्लल्लाहो अलैहै वसल्लमले भन्तु भयो:

"من ادعى إلى غير أبيه وهو يعلم فالجنة عليه حرام" رواه

البخاري انظر فتح الباري ٤٥/٨

अर्थ : जसले जानिजानी आफूलाई आफ्नो पिता बाहेकसित संलग्न गयो त त्यसमाथि स्वर्ग हराम छ । (यस हदीसलाई बुखारीले वर्णन गर्नु भएको छ, हेर्नुस् फतहुल् बारी ८/४५)

र इस्लाम धर्ममा ती समस्त गतिविधिहरू हराम छन् जसद्वारा वंशसित खेलवाड गरियोस् वा क्षल गरियोस् । र केही मानिसहरू जब स्वास्नीसित भगडा गर्दछन् अनि गालीगलोज गर्दा त्यसलाई व्यभिचारिनी भन्दछन्, र त्यसले जन्माएको छोरालाई आफू बाहेक कसै अरुको छोरा भन्दछन् बिना कुनै प्रमाण, जबकि वास्तवमा त्यो त्यसैको छोरा हुन्छ । र यस्तै कतिपय स्वास्नीहरू आफ्नो लोगनेसित क्षल गरेर अरुसित शारीरिक सम्बन्ध गाँसिहाल्दछिन्, अनि त्यसैद्वारा त्यसलाई पुत्र हुन्छ, र त्यसको लोगनेको वंशमा प्रवेश गरिहाल्दछ, जबकि त्यो वास्तवमा त्यसको वंशबाट हुँदैन । र यस्तो गर्नुबारे इस्लाममा सख्त

यातनाको चेतावनी आएको छ। हजरत अबू हुरैरहको वर्णन छ कि मैले रसुल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई भन्दै सुनेको छु उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त्यस समय भन्तु भयो जब लेआनको श्लोक अवतरित भयो कि:

"أَيُّمَا امْرَأَةٌ أَدْخَلْتَ عَلَى قَوْمٍ مِّنْ لَيْسَ مِنْهُمْ فَلَيُسْتَ منَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ وَلَنْ يَدْخُلَهَا اللَّهُ جَنَّتَهُ وَأَيُّمَا رَجُلٌ جَدَّ وَلَدَهُ وَهُوَ يَنْظَرُ إِلَيْهِ احْتَجَبَ اللَّهُ مِنْهُ وَفَضَحَهُ عَلَى رَؤُوسِ الْأَوْلَيْنِ وَالآخِرِينَ" رواه

أبو داود 695 / انظر مشكاة المصابيح .3316

अर्थ : जुन सुकै महिलाले कुनै यस्तो व्यक्तिलाई (बालकलाई) त्यस समूहमा शामेल गन्यो जुन त्यसबाट होइन (अर्थात् व्यभिचार गरेर) त त्यसको लागि अल्लाह निकट केही छैन नत अल्लाह त्यसलाई आफ्नो स्वर्गमा प्रवेश गराउछन्, र जुन सुकै पुरुष मान्छेले आफ्नो त्यस पुत्रको इन्कार गन्यो जुन त्यसलाई हेरिरहेको छ, त अल्लाह त्यसबाट आवरण गरिलिन्दैन (अर्थात् त्यसमाथि दया दृष्टि हाल्दैनन्) र त्यसलाई विगतमा गुज्रेका र भविष्यमा आउनेहरूमा अपमानित गरिदिन्दै। (यस हदीसलाई अबू दाऊदले २/६९५ मा वर्णन गरेका छन्, र हेनुस् मिश्कातुल् मसाबीह हदीस नं. ३३१६)

سُودِوَّيْجَ خَان

سُود بَاہےک ارु کُنے دُوپلائیں اُلّاہلے آفُنُو پَیْتَر گُنْٹُمَا تُسَسِّیت یُدُھ گَرْنُ سَرَه بَنَکَو چَن، جَسْتُوکِ اُلّاہلَکَو فَمَارِن چَن:

﴿ يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمَّا تَقْوُا أَتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقَى مِنَ الْإِرْبَوْا إِنْ كُنْتُمْ

مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ إِنَّ لَمْ تَفْعَلُوا فَإِذْنُوا بِحَرَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ﴿٢٧٩﴾ الْبَقْرَةَ: ۲۷۸ - ۲۷۹

۲۷۹

अर्थ : हे मोमिनहरू ! अल्लाहसित डर र जति व्याज बाँकी रहेको छ, त्यसलाई छाडिदेउ यदि तिमी ईमानवाला छौ । र यदि यस्तो गर्दैनौ भने त अल्लाह र उसको रसूलसँग युद्धको लागि तयार भइहाल । (सूरतुल् बकर: २७८, २७९)

त अल्लाहको यो कथन यस अपराधको जघन्यतालाई स्पष्ट गर्नुको लागि प्रयाप्त छ ।

त जुन मान्छे पनि यस्ता देशहरूको अवस्थामा विचार गर्दै जहाँ सूद व्याजको बजार तातिएको छ, कि त्यस देशमा यस सूदले यस्तो तबाही र विनाश मचाएको छ जसको परिणाम स्वरूप नै त्यस देशमा दरिद्रता, भुकमरी, आत्माहत्या, ऋण तिर्नुबाट असमर्थता.... आदि जस्ता आत्मघाती कुराहरू सृजित हुन्छन्, र त्यस देशको अर्थव्यवस्था टुक्रा टुक्रा भइहाल्छ, र व्यापारिक केन्द्रहरू र कम्पनीहरू बन्द भइहाल्छन् । र यसै व्याजको कारण त्यस देशको अर्थतन्त्र र माल मात्र केही मानिसहरूको हातको कठपुत्ली भई उनैको हातमा चक्रित रहन्छ, र मान्छेहरू दिनरात परिश्रम गरेर पैसा व्याजको रूपमा उनैको खल्तीमा हाल्दछन्, र यसै कारणले त्यस देशका मानिसहरू कैयौं श्रेणीमा विभाजित भइहाल्दछन् । त यसै कारण इस्लाममा यसका व्यापारीहरूलाई युद्धको चेतावनी दिइएको छ ।

र यस सूदको कार्यन्वयनमा शामेल हुनेवाला प्रत्येक मानिस चाहे त्यो यसलाई कार्यन्वयनमा ल्याउनुको माध्यम होस् वा सहायक, वा लेखे व्यक्ति होस् वा अरु कुनै रूपमा यससित संलग्न होस्, सबै रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको कथनले धिकृत र तिरस्कृत छन्,

जस्तोकि हजरत जाविर रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले सूद खाने खुवाउने र त्यसलाई लेख्ने सघाउनेहरूलाई तिरस्कृत गरेका छन्:

لعن رسول الله صلى الله عليه وسلم: "أكل الربا وموكله وكاتبه وشاهديه" و قال: "هم سواء" رواه مسلم ١٢١٩/٣

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले सूद खाने मान्छे र खुवाउने मान्छे, त्यसलाई लेख्ने मान्छे र त्यसको गवाही दिने मान्छेहरूमाथि तिरस्कार पठाएका छन् र भनेका छन् कि यी समस्त मानिसहरू यस पापमा वरावरका भागीदार छन्। (मुस्लिम ٣/١٢٩١)

यसर्थ नत सूदलाई लेख्नु जायज छ, नत त्यसलाई व्यवस्थित गर्नु, नत त्यसलाई दिनु नत लिनु, नत त्यसलाई बैंकमा जम्मा गर्नु जायज छ, नत त्यसको सुरक्षा गर्नु। यसर्थ जुन सुकै तरिकाले यसमा संलग्न हुन्सकिन्छ, ती समस्त हराम छ,

र यसको घृणालाई पृष्ठ पार्दै रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाईलाई हजरत अब्दुल्लाह बिन मस्�ऊदले यसरी व्यक्त गरेका छन्:

"الربا ثلاثة وسبعون باباً أيسراها مثل أن ينكح الرجل أمه، وإن أربى الربا عرض الرجل المسلم" رواه الحاكم في المستدرك ٣٧ و هو في صحيح الجامع ٣٥٣٣.

अर्थ : सूदका ७३ दर्जाहरू छन् जसमध्ये सबैभन्दा न्यूनतम दर्जा मान्छेको आफ्नो आमाको साथ व्यभिचार गर्नु सरह छ, र त्यसको उतकृष्टतम दर्जा मुसलमानको इज्जत लूटनु सरह छ। (यसलाई हाकिमले मुस्तदरकमको २/३७ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ३५३३ मा पनि वर्णित छ)

र अब्दुल्लाह बिन हन्जला रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"درهم ربا يأكله الرجل وهو يعلم أشد من ستة وثلاثين زنية" رواه الإمام أحمد ٢٢٥/٥ انظر صحيح الجامع ٣٣٧٥.

अर्थ : मान्धेको लागि तीस व्यभिचार गर्नु जानेर सूदको एक रूपैयाँ खानुभन्दा उत्तम छ । (यसलाई इमाम अहमदले ५/२२५ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ३३७५ मा पनि छ)

र सूद समस्त मानिसहरूको लागि हराम छ चाहे त्यो समृद्ध होस् वा दरिद्र, र कुरो त्यस्तो छैन जसरी मानिसहरू ठान्दछन्, यसर्थ मान्धे चाहे धनवान होस् वा निमुखा समस्तको लागि समस्त अवस्थामा सूद खानु हराम छ ।

र कतिपय यस्ता समृद्धहरू छन् जुन सूदको कारोबारको कारण दरिद्र भए, जस्तोकि हामी आफ्नो वास्तविक जीवनमा यसको अनुभव गर्दै रहन्छौं । र सुदू जति धेरै भए पनि धनको वृद्धि र कल्याणलाई खाइदिन्छ, जस्तोकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"الرَّبُّ وَإِنْ كَثُرَ فَإِنْ عَاقِبَتْهُ تَصِيرُ إِلَىٰ قَلْ " رواه الحاكم

37/2 وهو في صحيح الجامع 3542

अर्थ : सूदको माल यद्यपि धेरै किन नहोस् तर त्यसको थोरै हुनु नै त्यसको अन्तिम परिणाम हो । (अर्थात् सूद माललाई नष्ट गरिदिन्छ) । (यसलाई हाकिमले २/३७ मा वर्णन गरेका छन्, र सहीहुल् जामेअ हदीस नं. ३५४२ मा पनि छ)

र यस्तै सूदको धन चाहे सम्पत्तिमा थोरै मात्रामा मिश्रित होस् वा अधिक, कम प्रतिशतमा होस् वा अधिक समस्त हराम छ, र यसलाई खाने मान्धे प्रलयको दिन त्यस पागल (दिमागी संतुलन विर्गेको मानिस) सरह उभिने छ जसलाई शैतानले छोएको होस् जसलेगर्दा त्यसले आफ्नो दिमागी संतुलन गुमाइसकेको होस् ।

र यस्तो जघन्यताको अपराध भए पनि यसबाट तौबा (प्रयाशिचत) गर्नुको मार्ग अल्लाहले खुल्ला राखेको छ, र यसबाट प्रयाशिचत गर्ने तरिका पनि वर्णन गरेको छ । अल्लाहको फर्मान छः

وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ

البقرة: ٢٧٩

अर्थ : यदि पश्चाताप गँड्हौं भने तिमी आफ्नो वास्तविक रकमको हकदार छौं, न तिमी अत्याचार गर नत तिमीमाथि अत्याचार गरियोस् ।
(सूरतुल् बकर: २७९)

त यो निसाफ अनुकूल पनि छ ।

र आस्थावान मान्धेलाई चाहियो कि यस महापापलाई घृणित दृष्टिले हेरोस्, र यसबाट घृणा गरोस्, र ती मानिसहरू यसको जघन्यतालाई महसूस गरुन् जुन आफ्नो माललाई चोरी डकैतीको भयले बाध्यतावश सूदी बैंकहरूमा राख्दछन् त उनीहरूमाथि यो अनिवार्य छ, कि यसको विकल्प खोजेर त्यसैमा आफ्नो माल राखुन्, किनकि सूद खानेहरू मृतकलाई खानेहरू सरह छन् बरु यसभन्दा पनि घृणित । यसर्थ उनीमाथि अनिवार्य छ, कि अल्लाहसित तौबा र क्षमायाचना गरुन् । र उनीहरूलाई यो कदापि जायज छैन कि बैंकबाट सूदको माँग गरुन्, बरु यदि सूद उनीहरूको बैंक खातामा हालियो भने त्यसबाट कुनै उचित तरिकाले छुट्कारा प्राप्त गरुन् । तर त्यस सूदको माललाई दान नगरुन् किनकि त्यो धन अपवित्र छ, र अल्लाह अपवित्र माल स्वीकारैन, किनकि अल्लाह पवित्र छ, पवित्रतालाई मनपराउँछ । र यस्तै त्यो सूदको मालालाई मान्धेको लागि आफ्नो स्वार्थको लागि खर्च गर्नु पनि जायज छैन चाहे जुन प्रकारले खर्च गरियोस् । अर्थात नत त्यसबाट खानु जायज छ, नत लुगा लगाउनु, नत त्यसबाट किनिएको सवारीमा सवार हुनु जायज छ, नत त्यसबाट आफ्नो घरपरिवारमाथि खर्च गर्नु नै जायज छ, नत त्यसबाट धर्मदाय (जकात) दिनु नै जायज छ, नत त्यसबाट टेक्स दिनु जायज छ, नत आफूबाट अत्याचारलाई हटाउनुमा खर्च गर्नु नै जायज छ । बरु त्यसबाट अल्लाहको भयको कारण कुनै अरु तरिकाले छुट्कारा प्राप्त गर्नु नै उचित छ ।

سماں کو اے بلائیں لुکا ائر تیسلاں ایں وکری گرنے

رسول سلسلہ حبوب اعلیٰ نے واسطہ میں اٹھتا انہاں کو در (بندار) بات گزرنے بھی، انہی تیس میں آپ نے ہات ہالنے بھی تو انہاں کو درمیں پانی کو شیتلتا مہ سوس گرنے بھی تو وکریتہ اسیت بھلنے بھی:

" ما هذا يا صاحب الطعام؟ قال أصابته السماء يا رسول الله
قال أولاً جعلته فوق الطعام كي يراه الناس؟ من غش فليس منا "

رواه مسلم / ٩٩

ار्थ : یو کے ہو خاچ وکریتا ؟ تیس لے بھنیو: ہے اللہاکا رسول یا سماں ایڈی ورخ کو پانی پرے کو بھیو، تیرسول سلسلہ حبوب اعلیٰ نے واسطہ میں بھلنے بھنیو: یہ دی کورے یستو چ بھنے تیمیلے بھیجے کو انہاں لایں ایڈی کین گرے نے تاکی کینہ هر رنگ تیسلاں ایں ہے ؟ انہی بھلنے بھنیو: جس لے کشل گچے یو ہامیم ایڈے کو ہو ہن۔ (مسیلہ ۱/۹۹)

ر ورتہ مان کا لاما ادھیکاں ش تی وکریتہ ایں جون اللہاہیت دار دین نے ہنی آپ نے وکری گرنے سر سماں ہر رنگ کا اے بلائیں ایں وکریتہ تاریکا لے لुکا ائر وکری گرد چن، جس ری تیس مان ایڈی تے پ لگا ائر وا تیسلاں ایں تل را خیر وا تیس مان سا ایڈنٹیفیک تथہ رنگ میسا ائر وکری گری ہا لیڈن، تاکی یو سماں خرید گرنہ رنگ کو لایا رامیو دیکھی یو س جس لے گارڈا تیس کو یو اے بلکو س جس کو کاران تیسلاں ایں کینہ رنگ کیندے نے۔ تی جب تیسلاں ایں گراہک کینے ر لے جا لیڈ، تی یاتا یو سماں ٹوڑے دین ماما خراب بھی ہا لیڈ، وا پریو گ یو گری رہ دین۔

ر کہی وکریتہ ایں تی سامی سی دیکھی اکو (ڈیٹ سپا یار) سماں لایں پنی وکری گری دین لیڈن، ر کتی پی ی سماں خرید گرنے مان لیڈن ایں سماں ہئن دین نے، نت تیس کو انہیں گانے ماؤ کا نے دین لیڈن۔ ر یستو ادھیکاں ش گاڈی ر پاٹ پو چا وکری گرنہ رنگ گرڈن، تار یستو گرنے سر اس رہا م چ۔ رسول سلسلہ حبوب اعلیٰ نے واسطہ میں فرمائی چ:

"المسلم أخو المسلم ولا يحل لمسلم باع من أخيه بيعا فيه عيب إلا بيته له" رواه ابن ماجة ٢٥٤ وهو في صحيح الجامع

.٦٧٠٥

अर्थ : एक मुसलमान आर्को मुसलमानको भाइ हो, र कुनै मुसलमानको लागि यो जायज छैन कि आफ्नो कुनै मुसलमान भाइलाई कुनै यस्तो वस्तु विक्री गरोस् जसमा कुनै ऐव होस्, तर त्यसलाई त्यसमाथि स्पष्ट नगरिदेओस् । (इन्हे माजा २/७५४, र यो हदीस सहीहुल् जामेअ० हदीस नं. ६७०५ मा पनि वर्णित छ)

र केही मानिसहरू यो गुमान गर्छन् कि म त आफ्नो उत्तरदायित्वबाट मुक्त भइहाल्छु यो एलान गरेर कि "म फलामको ढेरलाई विक्री गरिरहेको छु", तर यस्तो तरिकाले खरिद विक्री गर्नुले व्यापारको कल्याणलाई समाप्त गरिदिन्छ, जस्तोकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"البيعان بالخيار ما لم يتقرقا فإن صدقها وبينما بورك لهم في بيعهما وإن كذبا وكتما محققت بركة بيعهما". رواه البخاري أنظر

الفتح ٤/٣٢٨

अर्थ : खरिद विक्री गर्नेहरूलाई तवसम्म खरिद विक्रीलाई रद्द गर्ने अख्लयार छ, जबसम्म एकआर्काबाट अलग नभइहालुन्, त यदि दुवै सत्य बोल्दछन्, र सामानको कमीकम्जोरी र ऐबलाई स्पष्ट पारिदिन्छन्, त दुवैको खरिद विक्रीमा बरकत र वृद्धि गरिन्छ, र यदि भुट बोल्दछन्, र ऐबलाई लुकाउँछन् त दुवैको व्यवसायको कल्याणलाई समाप्त गरिन्छ । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेनुस् फतहुल बारी ٤/३२८)

बैअे नजश (धोकाको व्यापार)

बैअे नजशको अर्थ होः कुनै मान्छे कुनै सामानको दाम (मूल्य) अरुलाई ठगी गर्ने उद्देश्यले बढाएर लगाओस् जबकि त्यो त्यस सामानलाई किननेवाला छैन । त यस्तो गर्नाले आर्को ग्रहाक धोका खाएर त्यस सामानको अधिक दाम तिरेर खरिद गर्नुमा बाध्य भइहाल्छ र यसैलाई अरबीमा बैअे नजश भनिन्छ । यसको बारेमा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"لا تاجشو" رواه البخاري انظر فتح الباري ٤٨٤/١٠

अर्थ : र नजश (दाममा वृद्धि गरेर धोका) नगर्नु होला । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी ١٠/٤٦٤)

र निःसन्देह यो धोका र क्षलको एउटा थरी हो । रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ :

"المكر والخديعة في النار" انظر سلسلة الأحاديث الصحيحة

. 1057

अर्थ : क्षलकपट र धोका नर्कमा लैजान्छ । (हेर्नुस्: सिलसिलतुल् अहादीसुस्सहीहा लिल् अल्बानी हदीस नं. ١٠٥٧)

र गाडी जमिन आदिका अधिकांश दलालहरूको कमाइ (पारिश्रमिक) वास्तवमा हराम हुन्छ, किनकि उनीहरू यसै बैअे नजशलाई आफ्नो हतियार बनाएर खरिद गर्ने मान्छेलाई धोका दिई आफ्नो व्यापार चम्काउँछन् । र यो यसरी कि यदि सामान उनको हुन्छ भने त्यसको दाम बढी बताउँछन्, तर यदि सामान ग्राहकको हुन्छ भने दाम अति थोरै बताउँछन्, अनि बिचरा ग्राहक यिनीहरूको क्षलजालमा परेर धोका खाइहाल्दछ, र हानि बेहोर्नेहरूमध्येको भइहाल्छ ।

जुम्आको देसो अजान पश्चात पनि खरिद विक्री गर्नु

अल्लाहको फर्मान छः

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ثُوِّيَتِ اللِّصَلْوَةُ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْكُونُوا﴾

﴿إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ ١﴾

الجمعية: ٩

अर्थ : हे मोमिनहरू ! जब शुक्रवारको दिन जुम्आको नमाजको निम्नित अजान दिइन्छ, तब तिमी अल्लाहको स्मरणको निम्नित दगुरिहाल र किन्न वा बेच्च छाडिदेउ। यो तिम्रो निम्नित राम्रो छ यदि तिमीले बुभछौ। (सूरतुल् जुमुअः ९)

र केही विक्रेताहरू जुम्आको दोस्रो अजान पश्चात पनि आफ्नो दोकानहरूमा वा मस्जिद अगाडि विक्री गरिहिन्छन्, त उनीहरू पापी छदैछन् तर उनको पापमा ती मानिसहरू पनि सहभागी भइहाल्दछन् जुन उनीहरूबाट खरिद गर्दछन्।

र यस्तो समय खरिद विक्री सही छैन। र केही रेष्टुरेन्ट र भोजनालयका मालिकहरू आफ्नो रेष्टुरेन्ट र भोजनालयमा कार्यरत मजदूरहरूलाई जुम्आको समयमा पनि कार्य गर्नुमा बाध्य गर्दछन्, तर यस्तो गर्नाले कदाचित जाहेरमा तिनीहरूको नाफामा अलि कति वृद्धि भइहालोस्, तर वास्तवमा निःसन्देह तिनको घाटामा बढोत्तरी हुँदै जान्छ। र रह्यो कुरो मजदूरहरूको त त्यसलाई यो अनिवार्य छ, कि त्यो रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यस कथन बमोजिम कार्य गरोस्। रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छः

" لا طاعة لبشر في معصية الله ". رواه الإمام أحمد 129 / 1

وقال أَحْمَدُ شَاكِرٌ إِسْنَادُهُ صَحِيحٌ رَقْمُهُ ١٠٦٥ .

अर्थ : अल्लाहको अवज्ञा गर्ने कार्यमा कुनै पनि मनुष्यको आज्ञापालन गर्नु जायज छैन। (यस हदीसलाई अहमदले १/१२९ मा

वर्णन गरेका छन्, र यस हडीसको सनद सही छ हेन्स् अहमद शाकिरको भनाई हडीस नं. १०६५)

जुवा ताश

अल्लाहको फर्मान छः

(يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَفْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ

آشَيْطَنٍ فَاجْتَبَوْهُ لَعْلَكُمْ تُقْلِدُونَ ﴿٩٠﴾ المائدة: ٩٠

अर्थ : हे आस्थावानहरू ! मदिरा, जुआ बलिस्थान र शगुण पासा यी सबै अपवित्र र शैतानी कुराहरूमध्येका हुन् तसर्थ यिनीबाट टाढा रहनु ताकि मुक्ति प्राप्त गर्न सक । (सूरतुल् माइदः ९०)

त अनभिज्ञकालका मानिसहरू जुवा खेल्दथे जसको प्रख्यात थरी एवं तरिकामध्ये यो हो कि दश मान्छे एउटा ऊँटमा बराबर पैसा दिएर सहभागी हुन्थे, अनि गोटी हालिन्थ्यो, अनि सात मानिसहरू त्यस ऊँटबाट केही नकेही लिन्थे तर तीन मानिसहरू केही पाउदैन्थे, अर्थात तिनको पैसा ढुविहाल्थ्यो ।

तर वर्तमानमा जुवाका अनेकौं थरीहरू छन्, र यसलाई विभिन्न तरिकाले खेलिन्छ जसमध्ये केही निम्न हुन्:

ती मध्ये एउटा यो पनि हो कि अंकहरू विक्री गरिन्छ, सबै त्यसलाई किन्दछन्, अनि समस्त मान्छेहरूले किनेको नम्बरमध्ये केहीको नम्बरलाई एलान गरिन्छ, कि यो यो नम्बर भएको मान्छेहरू जित्तुमा सफल भएका छन्, र यसलाई हामी चिठ्ठा भन्दछौं । त यो हराम छ, यद्यपि यसलाई जुन पनि नाम दिइयोस् ।

र यस्तै कुनै सामान खरिद गरिन्छ जसभित्र कुनै अज्ञात वस्तु हुन्छ, वा सामान किन्दा एउटा नम्बर दिइन्छ अनि ती नम्बरहरूलाई एउटा भाँडा आदिमा राखेर नम्बरहरूको चयन गरिन्छ, अनि जसको नम्बर निस्क्यो त्यसलाई उपहार दिइन्छ .... आदि ।

र वर्तमानकालमा यसको (जुवाको) सर्व प्रसिद्ध तरिका हो गाडिको इन्शोरेन्स गराउनु (बिमा गराउनु) यस्तै घरको बिमा वा मान्छेको बिमा

ગરાઉનુ .... આદિ । ર કેહી અનભિજ્ઞ માન્છેહરૂ ત આફનો આવાજ સમ્મકો પનિ બિમા ગરાઉંછન, તર યી સમસ્ત ગતિવિધિહરૂ હરામ છન્ ।

ર વર્તમાનમા જતિ પનિ યસકા થરીહરૂ પ્રચલિત છન્ સબૈ હરામ છન્ જસરી બેલોડે, ટેનિસ જસ્તો ખેલિને એક પ્રકારકો જુવા, ઘોડદૌડદ્વારા જુવા ખેલ્નુ, ક્રિકેટકો માધ્યમલે જુવા ખેલ્નુ જસલાઈ સટ્ટેબાજી ભનિન્છ .... આદિ ।

چوری

अल्लाहको फर्मान छः

﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيهِمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبُوا نَكَلًا﴾

٣٨ ﴿٢٨﴾ المائدة: مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ حَكِيمٌ

अर्थ : र जसले चोरी गर्दछ, चाहे त्यो पुरुष होस् अथवा स्त्री, तिनीहरूको हात काटिहाल। यो तिनीहरूको कर्मको सजाय र अल्लाहबाट एउटा पाठ हो र अल्लाह अधिपत्यशाली र तत्वदर्शी छ। (सूरतुल् माइदः ३८)

र चोरीमध्ये सबैभन्दा घृणित चोरी हाजीहरूको सामानहरूको चोरी हो, जुन अल्लाहको पुरातन घरको जियारतको लागि आएका छन्। त यस्ता खालका चोरहरू अल्लाहको सीमा र दण्डलाई यस्तो पावन स्थलमा पनि वास्ता गर्दैनन् जबकि यो दण्ड अर्थात हात काट्नुको दण्ड तिनीहरूको यस्तो जघन्य अपराधको तुलनामा केही पनि होइन।

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले सूर्य ग्रहणको अवसरमा भन्नु भयो कि:

لَقَدْ جَئِتُ بِالنَّارِ وَذَلِكَ حِينَ رأَيْتُمُونِي تَأْخِرْتُ مَخَافَةً أَنْ يُصِيبُنِي مِنْ لَفْحَهَا، وَهُنَّى رَأَيْتُ فِيهَا صَاحِبَ الْمَحْجَنِ يَجْرِي قَصْبَهُ [أَمْعَاءً] فِي النَّارِ، كَانَ يُسْرِقُ الْحَاجَ بِمَحْجَنِهِ [عَصَا مَعْقُوفَةً] الْطَّرْفَ] فَإِنْ فَطَنْ لَهُ قَالَ: إِنَّمَا تَعْلُقُ بِمَحْجَنِي، وَإِنْ غَفَلَ عَنِّي ذَهَبَ بِهِ..". رواه مسلم رقم 904

अर्थ : मलाई नर्कको आगोको दर्शन गराइयो त मलाई यस्तो प्रतीत भयो मानो त्यस आगोको ताप मसम्म पुगिहाले छ जसबाट म भयभीत भएँ, र यसै कारण म तिमीहरूसम्म अलि विलम्बले पुगें, र मैले नर्कमा त्यस मान्छेलाई हेरें जुन आफ्नो लट्ठीको सहायताले हाजीहरूको सामान चोर्थ्यो कि त्यसका आँदराहरू नर्कको आगोमा धिसरी रहेका छन्, र त्यो मान्छे छोरी यसरी गच्छ्यो कि जब त्यो आफ्नो लट्ठीको सहायताले हाजीको सामानलाई चोराउँथ्यो त यदि हाजी सजेत

भइहाल्यो त त्यससित भन्यो कि लट्ठीमा संलग्न भएर तिम्रो सामान आएको हो, र यदि हाजी सचेत हुँदैन्यो त त्यसको सामान लट्ठीको सहायताले त्यसमा भुन्ड्याई चोरेर लैजान्यो । (यसलाई मुस्लिमले हदीस नं. ९०४ मा वर्णन गरेका छन्)

र यस्तै सर्वोत्कृष्ट चोरीहरूमध्ये सार्वजनिक मालको चोरी पनि हो, तर केही मानिसहरू भन्छन् कि सबै यस सार्वजनिक मालबाट चोर्दछन् यसर्थ मैले पनि तिनीहरू भैं चोरें । तर त्यसलाई यो थाहा हुँदैन कि त्यो समस्त मुसलमानहरूको माललाई चोरिरहेको छ । र जुन मानिसहरू अल्लाहसित डर मान्दैनन् तिनका कर्महरू प्रमाण होइनन् कि उनीहरूको अनुशारण गरियोस् । र कतिपय मानिसहरू काफिर नास्तिकहरूको माल चोरेर भन्छन् कि यिनी त काफिर हुन्, तर यो पनि सही छैन, किनकि जुन काफिरहरूको माल हनन् गर्नु जायज छ ती मात्र त्यो काफिर हुन् जुन मुसलमानहरूसँग युद्धरत छन् । यसर्थ यस हुकुममा ती काफिरहरूका समस्त कम्पनीहरू र अरु काफिरहरू आउँदैनन् जुन मुसलमानसित युद्धरत छैनन् ।

र यस्तै चोरीका थरीहरूमध्ये गुप्त तरिकाले मान्छेको खल्तीमा हात हाल्नु पनि हो । र कतिपय आर्काको घरमा बिना अनुमति प्रवेश गरेर केही सामानहरू चोरेर लैजान्छन् । त कतिपय अतिथि बनेर जान्छन् अनि त्यस घरका सरसामान चोरेर ल्याउँछन् । त कतिपय आफ्नो अतिथिको व्यागबाट सामान चोरिहाल्दछन् । त कतिपय दोकानमा जान्छन् अनि आफ्नो खल्तीमा पत्रिका सरसामान ... आदि लुकाएर दोकानबाट बाहिर निस्किहाल्दछन् ।

त यस्ता खालका गतिविधिहरू वर्तमानकालमा सुपरमार्केटहरूमा महिलाहरूद्वारा गरिन्छ, अर्थात उनी आफ्नो कपडा लुगा आदिमा सरसामान लुकाएर ल्याउँछन् । र कतिपय मानिसहरू सानोतिनो सरसामानको चेरीलाई चोरी मान्दैनन् र यस्तो गर्नुलाई जायज बुझ्दछन्, जबकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ:

"لَعْنَ اللَّهِ السارقُ يُسْرِقُ الْبَيْضَةَ فَتَقْطَعُ بِهِ وَيُسْرِقُ الْحَلْبَ"

فتقطع به ويسرق الحلب "رواه البخاري انظر فتح الباري 12/81

अर्थ : अल्लाहको धिक्कार छ, यस्तो मान्देमाथि जुन अण्डा वा रस्रीलाई चोर्दछ, अनि यसको कारण त्यसको हात काटिन्छ । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन् हेर्नुस् फतहुल बारी ۱۲/۶۹)

र समस्त ती मानिसहरूमाथि अनिवार्य छ, जस जसले कुनै वस्तु चोरी गरेका छन् कि त्यस चोरिएको सरसामानलाई त्यसको मालिकलाई फिर्ता गर्नु, चाहे खुल्लारूपले फर्काउन् वा गोप्य तरिकाले, वा कुनै अरु तरिकाले । तर यदि त्यसको मालिकलाई नभेटोस् भने त्यसलाई वा त्यस सामान जतिको मूल्यलाई दान गरोस्, र त्यसको पुण्य त्यसको असल मालिकलाई अर्पण गरोस् । र यस्तो मान्देलाई चाहियो कि अल्लाहसित डरोस् र त्यससित तौबा गरि आफ्नो यस कुकर्मको क्षमायाचना गरोस् ।

घूस लिनु दिन

हाकिम अथवा न्यायधीशलाई सत्यलाई दबाउने अथवा असत्यलाई रोकटोक नगर्ने उद्देश्यले घूस दिनु ठूलो अपराध हो, किनकि यसद्वारा अन्याय अत्याचार गरिन्छ, र हक अधिकारको हनन् गरिन्छ, र यसैको कारण उपद्रव उदण्डताको उत्पात हुन्छ। अल्लाहको फर्मान छः

﴿ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بِيَنْكُمْ بِالْبَطِيلِ وَتَدْلُوْا بِهَا إِلَى الْحَكَامِ ﴾

١٢٨
﴿ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ إِلَّا ثُمَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ (البقرة: ١٢٨)

अर्थ : र, एक अर्काको सम्पत्ति अनुचित रूपमा उपभोग नगर, न त हाकिमहरूलाई घूस दिएर कसैको केही सम्पत्ति अन्यायपूर्वक आफ्नो नवनाउनु जबकि तिमीलाई थाहा छैदैछ। (सूरतुल् बकर: १८८)

र अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छः

"لَعْنَ اللَّهِ الرَّاشِيِّ وَالْمَرْتَشِيِّ فِي الْحُكْمِ" رواه الإمام أحمد
. ٣٨٧ وَهُوَ فِي صَحِيحِ الْجَامِعِ ٥٠٦٩ / 2

अर्थ : घूस लिनेवाला र घूस दिनेवाला दुवैमाथि अल्लाहको धिक्कार छ। (अहमद २/ ३८७, र सहीहुल् जामेअ् हदीस नं. ५०६९)

तर यदि हकलाई प्रमाणित गर्नुको लागि र असत्यलाई दबाउनको लागि यदि घूस दिइन्छ अर्थात बिना पैसा दिइकन् सत्य सत्य साबित हुँदैन भने सत्यलाई साबित गर्नुको लागि दिएको पैसा घूसमा शामेल हुँदैन, नत यस्तो गर्नेवाला मान्छे धिक्कृत नै हुन्छ।

र वर्तमान युगमा घूसखोरी यति समान कुरा भइहालेको छ कि प्रत्येक क्षेत्रमा विभिन्न नामले प्रचलित भइसकेको छ, र पदमा बसेका मानिसहरू यसको भरपूर लाभ लिइरहेको छन्, बरु प्रत्येक कम्पनीहरूमा यसको एउटा मिन्न फाँट नै हुन्छ, र कुनै पनि कार्य बिना घूस नत स्वीकृत हुन्छ, नत सम्पन्न हुन्छ।

र यस घूसपातको मारले गरिबहरू निकै कष्ट भोगिरहेका छन्, र यसले अधिकांश गल्त कामलाई बढावा र उन्नति दिएको छ। र यसैको

کارण نے کار्यवाहک مان्छेहरू کا مजدور لالائی خرماں گارینڈ ر یو یوس ری کی جوں گھوں دیدئن تیس لالائی رامڑو سعی دھا میل دین برع تیس لالائی اتی نیون تام دارکو ماجدہ میل ڈھ ..... آدی । ر کت پت پت جانا لای ناما بسے کا ہنڈھن تر تین کو کام ہنڈئن کینکی تیس کو پاس ماما گھوں دینے پیسا ہنڈئن، تر جوں ابھی آئکو ہنڈھ تیس سیت گھوں دینے پیسا ہنڈو کو کارण خورک تیس کو کام بیہا لالدھ । ت گھوں دھارا مانشہہ رکو پیسا کمپنیہ رکو انجنٹھرکو خلتمیہ ما گیہا لالدھ، ر یوس کورا لالائی رسول سلطان لالا ہو اعلیٰ ہے وس لال ملے مہ سو س گررے نے بھنے کا پیٹ، هجرت اب دل لالا ہ بین امر رکو ورنا چھ کی رسول سلطان لالا ہو اعلیٰ ہے وس لال ملے بھنڈو بھیو:

"لعنۃ اللہ علی الراشی والمرتشی" رواہ ابن ماجہ 2313

وهو في صحيح الجامع .5114

अर्थ : अल्लाहको धिक्कार گھोस लिने वाला माथि र گھोस दिने वाला माथि पनि । (यसलाई इब्ने माजाले हदीस नं. २३१३ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल जामेअको हदीस नं. ५११४ मा पनि वर्णित छ)

कसैको जमिन जबरजस्ती कब्जा गर्नु

जब मान्छे अल्लाहसित डर मान्दैन त शक्ति र षडयन्त्र मान्छेको लागि नै घातक भइहाल्दछ, अनि त्यो आफ्नो शक्तिको दुरउपयोग गर्दै त्यसलाई अन्याय गर्नुमा र अरुको हक अधिकार र धनसम्पत्ति खोस्नुमा प्रयोग गर्दै, र यसैमध्ये कसैको जमिनमाथि बलपूर्वक कब्जा गर्नु पनि हो । र यसको दण्ड पनि कठोर छ, जस्तोकि अब्दुल्लाह बिन उमरको वर्णन छ, कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

من أخذ من الأرض شيئاً غير حقه خسف به يوم القيمة

إلى سبع أرضين "رواه البخاري انظر الفتح ١٠٣/٥

अर्थ : जसले अनाहक कसैको जमिनमाथि कब्जा गयो त प्रलयको दिन त्यसलाई जमिनको सातौं तबक (पत्र) जमिनमा धंसाइन्छ । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेनुस् फतहुल बारी ٥/١٠٣)

र यअला बिन मुरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ :

"أيما رجل ظلم شبرا من الأرض كلفه الله أن يحفره (في الطبراني: يحضره) حتى آخر سبع أرضين ثم يطوقه يوم القيمة حتى يقضى بين الناس" رواه الطبراني في الكبير ٢٧٠/٢٢ و هو

في صحيح الجامع ٢٧١٩

अर्थ : जुन व्यक्तिले पनि एक वित्ता जमिन पनि जबरजस्ती कब्जा गयो भने अल्लाह त्यसलाई (मरणोपरान्त) सातौं पत्र धरतीलाई खोदन् आदेश गर्दैन्, अनि प्रलयको दिन त्यसलाई सातौं जमिनलाई हार भै लगाइदिन्छन् यहाँसम्म कि सबै बीच फैसला गरियोस् । (तब्रानीले यसलाई कबीरको २२/२७० मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअङ्को हदीस नं. २७१९ मा पनि वर्णित छ)

र यसै अन्तर्गत यो पनि आउँछ कि मान्छे जमिनलाई हदबन्दी गरिएको संकेत अथवा किल्लालाई यताउता गरोस् ताकि आफ्नो छिमेकीको हक निराधार तरिकाले कब्जा गरोस् । र यस्तै यसैमा खेतको

वरिपरि भएको मेडलाई जोत्नु काट्नु पनि आउँछ । र यसैको बारेमा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेका छन्:

"لَعْنُ اللَّهِ مِنْ غَيْرِ مَنَارِ الْأَرْضِ" رواه مسلم بشرح النووي

.141/13

अर्थ : त्यस मान्देमाथि अल्लाहको धिक्कार होस् जुन जमिनका संकेतको लागि लगाइएका चिन्हहरूलाई यताउता गरोस् । (मुस्लिम नव्वीको व्याख्याको साथ ۱۳/۱۴۹)

सिफारिश गरेकोमा उपहार कबूल गर्नु

मान्छेहरू बीच उच्च दर्जा स्थान र पद भक्तमाथि अल्लाहको अनुकम्पामध्येको एक हो जबकि त्यो यस अनुकम्पामाथि अल्लाहको कृतज्ञता प्रकट गरोस्, र यसको कृतज्ञता यसरी प्रकट गरिन्छ कि मान्छे त्यस पदद्वारा अल्लाहका आस्थावान भक्तहरूलाई लाभ पुऱ्याओस् । र यो रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यस कथन अन्तर्गत आउँछः

" من استطاع منكم أن ينفع أخيه فليفعل " رواه مسلم

.1726/4

अर्थ : **तिमीमध्ये जुन आफ्नो भाइलाई लाभ पुऱ्याउन सक्दछ त्यो अवश्य लाभ पुऱ्याओस् । (मूस्लिम ٤/١٧٢٦)**

र जसले पनि आफ्नो मुसलमान भाइलाई आफ्नो पदद्वारा कुनै लाभ पुऱ्यायो वा त्यसबाट अत्याचार र अन्यायलाई हटायो बिना कुनै हराम कार्य गरी, त त्यसलाई अल्लाह त्यसको यस कार्यको पुण्य दिन्छन् यदि त्यसले यस कार्यद्वारा त्यसको नीयत अल्लाहको प्रसन्नता प्राप्ति थियो । जसरी कि यसको बारेमा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले खबर दिएका छन् कि:

" اشفعوا تؤجروا " رواه أبو داود ٥١٣٢ والحديث في

الصحيحين فتح الباري ٤٥٠/١٠ كتاب الأدب باب تعاون المؤمنين بعضهم بعضاً.

अर्थ : **सिफारिश गर र पुण्य कमाऊ । (यस हदीसलाई अबू दाऊदले हदीस नं. ٤٩٣٢ मा वर्णन गरेका छन्, र सहीह बुखारी, र सहीह मुस्लिममा पनि यो हदीस वर्णित छ, हेर्नुस् फतहुल बारी ٤٥٠/٤٥٠, किताबुल् अदब, बाबो तआउनुल मुमिनीन बअ्जहुम बअ्जा)**

त यस्तो प्रकारको सिफारिश गर्नुमा वा माध्यम बननुमा रूपैयाँ लिनु जायज छैन, जस्तोकि अबू उमामा रजिअल्लाहो अन्हो वर्णन गर्दछन् कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः

" من شفع لأحد شفاعة، فأهدى له هدية (عليها) فقبلها (منه)
فقد أتى بابا عظيما من أبواب الربا ". رواه الإمام أحمد 261/5

وهو في صحيح الجامع 6292.

أর्थ : جسالे کسैको لागि سिफारिश गयो, अनि त्यसलाई यस कार्यलाई गर्नुको कारण उपहार दिइयो, त यदि त्यसले यो उपहार कबूल गयो भने त्यो सूदको विशाल ढोकामा आइपुग्यो । (यसलाई अहमदले ५ / २६१ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ६२९२ मा पनि वर्णित छ)

र केही पद पाएका मानिसहरूलाई काम दिलाउनुको लागि, वा जागिर दिलाउनुको लागि, वा सरुवा गराउनुको लागि, वा विरामीलाई चिकित्सा दिलाउनुको लागि पैसा दिइन्छ, तर यस्तो पैसा कबूल गर्नु हराम छ । र यसको प्रमाण अबू उमामाको त्यो हदीस हो जसलाई उपरोक्तमा वर्णन गरियो । बरु इन्जे बाज रहेमहुल्लाहको कथन अनुसार यस हदीसबाट यो पनि प्रष्ट हुन्छ कि बिना शर्त पनि यदि कुनै कुरा दिइन्छ त त्यसलाई पनि कबूल गर्नु हराम छ ।

र जुन व्यक्ति यस कार्यको प्रतिफल अर्थात् सिफारिश गरेको कार्यको प्रतिफलको अभिलाषी हुन्छ, त अल्लाह त्यसलाई प्रलयको दिन अति उत्तम प्रतिफल प्रदान गर्नेछ । एउटा मान्छे हसन बिन सहल समक्ष आयो र उहाँसित आफ्नो कुनै कुरामा सिफारिशको अनुरोध गयो, अनि उहाँले त्यसको कार्य गरिदिनु भयो, त त्यस मान्छेले हसनको आभार प्रकट गर्न थाल्यो, त उहाँले भन्नु भयो: तिमी मेरो आभार प्रकट गरिरहेका छौ जबकि हाम्रो दृष्टिमा पदको पनि उस्तै जकात छ जसरी मालको जकात छ । (अल्आदाबुश् शरीयह लेखक: इन्जे मुफ्लेह २ / १७६)

र यहाँ यो स्पष्ट गरिदिनु जरुरी छ कि यदि कसैलाई समस्याहरूको समाधानको लागि र त्यसको रेखदेख गर्नुको लागि पैसामा राखिएको छ, त त्यसको हुकुम आर्को छ, त्यस मान्छे भैं छैन जुन मात्र आफ्नो पावर र पदको माध्यमले कुनै कार्यलाई सम्पन्न गर्दछ । त पैसा दिएर राखिएको मान्छे आफ्नो पारिश्रमिक अवश्य लिन्छ, तर पद र पावरमा

ભએકો માન્છે કાર્ય ગરે પશ્ચાત વા ગરાએ પશ્ચાત લિન્છ ભને યો પૈસા
હરામ છુ ।

कार्य गराएर मजदूरलाई त्यसको ज्याला (पारिश्रमिक) नदिनु

रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले मजदूरको ज्याला त्यसलाई छिटोभन्दा छिटो दिनुतर्फ उत्साहित गरेका छन्, जस्तोकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छ :

"أَعْطُوا الْأَجِرَ أَبْلَغَ قَبْلَ أَنْ يَجْفَ عَرْقَهُ" رواه ابن ماجة

. ١٤٩٣ وهو في صحيح الجامع ٢/١٧٤

अर्थ : मजदूरको पारिश्रमिक त्यसको पसीना सुख्तुभन्दा अघि नै दिइहाद । (यसलाई इब्ने माजाले २/८१७ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. १४९३ मा पनि वर्णित छ)

र वर्तमानमा जुन अत्याचार मजदूरहरू र माकदारहरूमाथि हाम्रो समाजमा गरिन्छ, तिनीहरूका जायज र मानवीय अधिकार र पारिश्रमिकलाई नदिएर, वा त्यसलाई दिनुमा टालमटोल गरेर जसमध्ये केहीको विवरण निम्नमा गरिन्छ :

□ मजदूरको हकको (ज्यालाको) पूर्णतया इन्कार गर्नु, अर्थात काम गराएको मान्छे यो भनोस् कि यसको मसित कुनै पैसा बाँकी छैन, र मजदूरसित यसको कुनै प्रमाण पनि हुँदैन । त यस्तो मान्छे यद्यपि यस संसारमा आफ्नो हक पाएन, तर प्रलयको दिन अल्लाहकहाँ त्यसको हक कतै जाँदैन, किनकि प्रलयको दिन अत्याचारीहरू जस जसले मानिसहरूको हक र माल खाएका थिए आउँछन्, अनि तिनीका सत्कर्महरू ती मानिसहरूलाई प्रदान गरिन्छ जस जसको हक र माललाई तिनीले खाएका थिए, अनि जब तिनका समस्त सुकर्महरू समाप्त भइहाल्छन् त जसमाथि अत्याचार गरेका थिए तिनका कुकर्महरूलाई उनीहरूमाथि लादिन्छ, अनि तिनलाई नर्कमा फालिन्छ ।

□ वा कार्य गराउने मान्छे मजदूरको ज्याला पूर्णतया दिदैन बरु कम गरेर दिन्छ, र जुन कटौती त्यसले गरेको छ त्यो निराधार छ जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छ :

﴿وَيَلِلْمُطَّقِفِينَ﴾ المطففين: ١

अर्थ : नाप र तौलमा कमी गर्नेहरूलाई ठूलो खराबी छ । (सूरतुल् मुतफ्फेफीन १)

र यसको उदाहरण यो हो कि जुन वर्तमानमा कामदारहरूका कफीलहरू (मालिकहरू) आफ्नो कामदारहरूसँग गरिरहेका छन् कि जब विदेशबाट कामदारहरूलाई बोलाउँछन् यस्तो अवस्थामा कि एउटा निर्धारित तलबमाथि सम्भौता (एग्रीमेन्ट)भएको हुन्छ, तर जब कामदार कार्य गर्ने आरम्भ गर्छ त त्यसलाई सम्भौता अनुसार तलब दिन्नन्, बरु कम गरेर दिन्छन्, अनि उनीहरू यस कार्यलाई घृणा गर्न थाल्छन्, र अल्लाहसित गुनासो गर्न थाल्छन् । र यदि कफील मुसलमान हो र कामदार कफिर हो भने मालिकको यस करतूतको कारण त्यो इस्लाममा प्रवेश गर्दैन त्यसको हृदयमा घृणा उत्पन्न भएको कारण, अनि मालिक पनि त्यसको पापको भागीदार भइहाल्दछ ।

□ वा यस्तो पनि गरिन्छ, कि जुन कार्यमाथि सम्भौता भएको थियो त्यसभन्दा बढी काम लिन्छ, वा कफील त्यसको कामको समयअवधि बढाइदिन्छ, तर त्यसलाई मात्र वेसिक तलब नै दिन्छ, र बढी कामको पैसा दिदैन ।

□ वा मालिक त्यसको हक दिनुमा टालमटोल गर्छ, यसर्थ त्यसको हक तबसम्म दिदैन जबसम्म त्यो त्यसको लागि दुगुरेर हैरान नभइहालोस्, वा हाकिमसित गुनासो नगरोस् । र मालिकहरू यस्तो यस कारण गर्छन् ताकि कामदार थाकेर र हैरान भएर आफ्नो हकलाई छाडिदेओस्, वा यस कारण दिदैन ताकि त्यसको यस मालबाट लाभ प्राप्त गर्नु, जसरी कि त्यसलाई कुनै ठाउँमा लगाएर वा व्याजमा लगाएर लाभ प्राप्त गरियोस् । र यो माल जसको हो त्यो गरिब नत स्वयमको लागि जीविकाको बन्दोबस्त गर्न सक्दछ, नत आफ्नो परिवारलाई नै केही पठाउन सक्छ कि त्यसका निमुखा छोरा छोरीहरू त्यसबाट लाभान्वित होउन् जिनको जीविकाको कारण नै त्यो आफ्नो देशलाई छाडेर विदेशमा आएको थियो ।

यसर्थ यस्ता अत्याचारीहरूमाथि अल्लाहको धिक्कार होस् र नर्कको दुखद यातना पनि । हजरत अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

" قال الله تعالى: ثلاثة أنا خصمهم يوم القيمة رجل أعطى بي ثم غدر ورجل باع حرا وأكل ثمنه ورجل استأجر أجيرا فاستوفى منه ولم يعطه أجره " رواه البخاري انظر فتح الباري 4/447 .

अर्थ : अल्लाह भन्दूँ प्रलयको दिन तीन प्रकारका मान्छेहरूको म विरोधि हुनेछु एउटा त्यो मान्छे जसलाई मेरो नाममा कुनै कुरा दिइयो अनि त्यसले त्यसमा धोका गन्यो, र आकों त्यो मान्छे जसले स्वतन्त्र मान्छेलाई विकी गरेर त्यसको पैसालाई खायो, र तेस्रो त्यो जसले कसैलाई मजदूरीमा राख्यो, अनि त्यसले काम पूर्ण गन्यो तर काम गराउने मान्छेले त्यसको ज्याला दिएन । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल बारी ٤/٤٤٧)

सन्तानहरूलाई उपहार दिनुमा अन्याय गर्नु

केही मानिसहरू आफ्ना केही संतानहरूलाई केही उपहार दिनुको लागि मनोनीत गरिलिन्छन्, र केहीलाई उपहार दिएर अरुलाई त्यसबाट वंचित नै राख्दछन्, त यस्तो गर्नु हराम छ। बरु यदि कुनै कारण यस्तो गर्दछ भने कुनै आपत्ति छैन, जसरी कोही विरामी भएको छ, वा त्यसमाथि ऋणको भार छ, वा त्यसको परिवार लामो छ, वा त्यो अहिले अध्ययनरत छ ..... आदि, त यस्तो अवस्थामा पिता त्यसलाई विशेषरूपले सहायता गर्न सक्दछ, यस नीयतको साथ कि यस्तै अवस्था अरु संतानहरूमा आएकोमा यस्तै उनीहरूको पनि सहायता गर्नेछ। किनकि अल्लाहको फर्मान छ:

﴿أَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ إِلِيَّ تَقْوَىٰ وَأَنَّقُوا اللَّهَ إِلَيْكُمْ خَيْرٌ بِمَا

الائدة: ۸ ﴿۸﴾ تَعَمَّلُونَ

अर्थ : उनीसित न्याय गर्ने गर, किनभने यही नै संयमको नजीक हुन्छ, र अल्लाह सित डर। विश्वास गर कि अल्लाहलाई तिम्रा सम्पूर्ण क्रियाकलापहरू बारे राम्री थाहा छ। (सूरतुल् माइदः ८)

र यस कुरामाथि विशेषरूपले त्यो हदीस प्रमाण हो जसलाई नुअमान बिन बशीरले वर्णन गरेका छन् कि उनका पिता रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम समक्ष आएर भने:

"إِنِّي نَحْلَتُ ابْنِي هَذَا غَلَامًا (أَيْ وَهَبْتُهُ عَبْدًا كَانَ عَنِي) فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَكُلْ وَلَدُكَ نَحْلَتَهُ مُثْلِهِ؟ فَقَالَ لَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَرْجِعْهُ" رواه البخاري

انظر الفتح 5/211

अर्थ : मैले आफ्नो यस छोरालाई एउटा दास उपहार गरें, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: के तिमीले आफ्नो प्रत्येक सन्तानलाई यस्तै दास प्रदान गरेका छौ? त मेरो पिताले भनेहैन, सबैलाई प्रदान गरे छैन, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु

भयो: यसो भए यसबाट पनि दासलाई फिर्ता लिझाल । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी ५/२११)

र आकों हदीसमा छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले मेरो पितासित भन्नु भयो:

"فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْدُلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ" قال فرجع فرد عطّيته الفتح

. 211/5

अर्थ : अल्लाहसित डर मान्दै गर, र आफ्ना सन्तानहरू बीच नयाय गर, अनि उनले आफूले दिएको उपहार फिर्ता लिनु भयो । (फतहुल् बारी ५/२११)

र आकों हदीसमा छ कि नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"فَلَا تَشَهِّدُنِي إِذَا فَإِنِي لَا أَشْهِدُ عَلَى جُورٍ" صحيح مسلم

. 1243/3

अर्थ : यसर्थ मलाई यसमा गवाह नवनाऊ, किनकि म अन्यायमाथि गवाह बन्दैन । (मुस्लिम ३/१२४३)

र पुलिङ्गलाई स्त्रीलिङ्गको दुई गुना देओस्, जसरी कि पैतृक सम्पत्तिमा दिइन्छ । र यो कथन इमाम अहमदको हो । (हेर्नुस् मसाइलुल् इमाम अहमद लेअबी दाऊद २०४)

र यसलाई यसै किताबको टीकाटिष्ठणीमा इमाम इब्नुल् कैयिमले अनुसंधान पनि गरेका छन् ।

र विचारयुक्त दृष्टि राख्ने मान्छे केही यस्ता परिवारलाई पनि पाउँछ जसमा माता पिता आफ्नो सन्तानहरूमा भेदभाव गर्दछन्, र केहीलाई छाडी केहीलाई उपहार दिन्छन्, जसले गर्दा त्यसको आफ्नै सन्तान बीच ईर्ष्या र शत्रुता सृजित गर्दछ । र माता पिता आफ्नो कुनै छोरालाई यस कारण अधिक दिन्छन् किनकि त्यो आफ्नो काकाहरू अनुरूप छ, वा यस कारण कसैलाई उपहारबाट वंचित राखिन्छ किनकि त्यो आफ्नो मामा अनुरूप छ । र यस्तै पिता एउटी स्वास्नीबाट जन्मेका छोराहरूलाई जति दिन्छ त्यति आकोबाट जन्मेकाहरूलाई दिदैन, वा

केहीलाई राम्रो स्कूलमा पढाउँछ, र अरुलाई त्यस बाहेकका स्कूलहरूमा पढाउँछ ।

त यस्तो गर्नुको दुखद परिणाम पितालाई आफै भोग्नु पर्छ, किनकि जसमाथि आज त्यो अन्याय गरिहेको छ, त्यसको वृद्ध अवस्थामा त्यो छोरा त्यससित सुव्यवहार कसरी गर्नसक्छ, र त्यसमाथि उपकार कसरी गर्दछ ? र यसै कारण रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त्यस मान्छेको बारेमा भनेका छन् जुन आफ्नो सन्तान बीच समान व्यवहार गर्दैन, र यनी बीच न्याय गर्दैन कि:

"...اللَّيْسَ يُسْرِكُ أَنْ يَكُونُوا إِلَيْكُ فِي الْبَرِ سَوَاءً...". رواه

الإمام أحمد 269/4 وهو في صحيح مسلم رقم 1623

अर्थ : .... के तिमीलाई यो प्रिय छैन कि तिमीसित सुव्यवहार गर्नुमा तिम्रो समस्त सन्तान एकनास होस ? .... । (यसलाई अहमदले ४/२६९ मा वर्णन गरेका छन्, र मुस्लिमले हदीस नं. १६२३ मा वर्णन गरेका छन्)

अनावश्यक भिक्षा माँगनु

हजरत सहल बिन हन्जलीयह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"من سأْل وعنه ما يغْنِيه فإنما يَسْتَكْثِرُ مِنْ جَمْرِ جَهَنَّمْ قَالُوا
وَمَا الْغَنِيُّ الَّذِي لَا تَنْبَغِي مَعَهُ الْمَسْأَلَةُ قَالَ قَدْرٌ مَا يَغْدِيهِ وَيَعْشِيهِ"

رواه أبو داود 281/2 و هو في صحيح الجامع 6280

अर्थ : जससित त्यसको आवश्यकतालाई पूर्ण गर्ने माल छ तै पनि त्यो भिक्षा माँगदछ भने त्यो नर्कको आगोको डल्लो जम्मा गरिरहेको छ, त उहाँसित सहाबाहरूले सोधे कि आवश्यकता पूर्ण गर्ने मालको मात्रा कति हो जुन भएमा मान्छेलाई भिक्षा माँगनु उचित छैन ? त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: त्यससित यति माल होस् कि त्यो विहान र साँझ भोजन गर्न सकोस् । (अबू दाऊद २/२८१, सहीहुल् जामेअ् हदीस नं. ६२८०)

र हजरत इब्ने मस्जूदको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"من سأْل وله ما يغْنِيه جاءت يوم القيمة خدوشاً أو كدواشًا
في وجهه" رواه الإمام أحمد 1/388 انظر صحيح الجامع

.6255

अर्थ : जससित त्यसको आवश्यकतालाई पूर्ण गर्ने माल भए पनि त्यो भिक्षा माँगदछ भने त्यो प्रलयको दिन यस्तो अवस्थामा आउनेछ कि त्यसको अनुहारमा घाउ हुन्छ । (यसलाई अहमदले १/३८८ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअ् को हदीस नं. ६२५५ मा पनि वर्णित छ)

र केही भिक्षा माँगनेहरू मान्छेहरू बीच मस्जिदहरूमा नै उभेर आफ्नो अवस्था र दुःख वर्णन गर्न थाल्दछन्, र नमाजीहरूको तसवीह र गनुणगान गर्ने कार्यमा अवरोध हाल्दछन्, र यस्तो गर्नुमा केही त भूठको सहारा लिन्छन् र असत्यतामा आधारित पत्र देखाउँछन्, र असत्य कथाहरू घटनाहरू सुनाउँछन्, र कतिपय मानिसहरू त आफ्नो

घरका समस्त मानिसहरूलाई मस्जिदहरूमा भिक्षा माँगनुको लागि खटाइदिन्छन्, अनि एकपछि आर्को मस्जिदमा जाई गर्दैन् । तर वास्तवमा तिनीहरूलाई भिक्षा माँगनुको कुनै आवश्यकता हुँदैन, र तिनको वास्तविक हालबारे अल्लाह नै ज्ञानी हुन्छ, अनि यस्ता खालका मानिसहरूको जब मृत्यु हुन्छ, त उनीले आफूपछि छाडेर गएका अचल समपत्ति जाहेर हुन्छ ।

र यिनीहरूको कारण ती मानिसहरू दानबाट वंचित रहन्छन् जिनलाई वास्तवमा यसको आवश्यकता हुन्छ, किनकि उनीहरू यी पापीहरू भैं हात पसारेर भिक्षा माँगदैनन् कि उनीलाई पनि दान दिइयोस् ।

भक्तान नगर्ने उद्देश्यले ऋण (कर्ज, उधार) लिनु

भक्तहरूको अधिकारको महत्व अल्लाह निकट विशिष्ट छ, अल्लाहको अधिकार त तौबाले माफ भइहाल्छ तर भक्तहरूको हकमा सीमा उल्लंघन गरेमा त्यसलाई त्यस दिनभन्दा अधि नै चुक्ता गरिदिनुमा नै भलाई छ जस दिन धन सम्पत्ति कसैको काम लाग्ने छैन, बरु त्यस दिन मान्छेको सुकर्म र कुकर्म नै त्यसको साथी हुनेछ । अल्लाहको फर्मान छ :

﴿ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تُؤْدُوا الْأَمْوَالَ إِلَى أَهْلِهَا ﴾ النساء: ٥٨ ﴿ النساء: ٥٨ ﴾

अर्थ : अल्लाह तिमीलाई आदेश गर्दछ कि नासोवालाहरूलाई तिनको नासो पुऱ्याएदेऊ । (सूरतुन्निसा ५८)

त वर्तमान युगमा ऋण लिनुमा मान्छेहरू हतार गर्छन्, र कतिपय त अनावश्यक ऋण लिएर व्यापार गर्छन्, वा अरु मानिसहरूसित प्रतिस्पर्धा गर्दै ऋण लिएर राम्रा राम्रा र भव्य एवं विशाल गाडि ... आदि किन्दछन्, र यस ऋणलाई चुक्ता गर्नुमा उनीहरू किस्ताको सहारा लिन्छन् वा यसै जस्ता कुराहरूको सहारा लिन्छन् जुन हरामबाट रिक्त छैन ।

र अनावाश्यक ऋण लिएको कारण त्यसलाई चुक्ता गर्नुमा ढिलोसुस्ती गर्छन् वा आर्काको सम्पत्तिलाई नष्ट गरिदिन्छन् । त यिनै कारणहरूलेगर्दा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यसको दुखद परिणामबारे सचेत गरेका छन्, उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छः

" من أخذ أموال الناس بغير إذنها أدى الله عنه ومن أخذ بغير إتفاقها أتلفه الله " رواه البخاري انظر فتح الباري ٥/٥٤

अर्थ : जसले मान्छेहरूबाट ऋण यस नीयतले लिएको छ कि त्यो त्यसलाई चुक्ता गर्नेछ त अल्लाहले त्यसको ऋणलाई चुक्ता गरिदिन्छ, र जसले ऋण यस मनसायले लिएको छ कि त्यसलाई नष्ट पारिदिन्छ त अल्लाह त्यसलाई नष्ट पारिदिन्छ । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी ५/५४)

र मान्छेहरू ऋणको बारेमा धेरै सुस्ती गर्द्धन् र त्यसलाई सानोतिनो कुरा ठान्दछन्, तर वास्तवमा त्यो अल्लाह निकट अति महत्वपूर्ण छ, बरु शहीद जसको दर्जा अति श्रेष्ठ छ, र त्यसको प्रतिफल विशाल छ, तै पनि यदि त्यसमाथि ऋणको भुक्तानी बाँकी छ, भने यसबाट त्यो बाँचन सक्दैन, र यसको प्रमाण रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यो कथन हो:

**"سبحان الله ماذا أنزل الله من التشديد في الدين والذي نفسي
ببيده لو أن رجلا قتل في سبيل الله ثم أحيا ثم قتل
و عليه دين ما دخل الجنة حتى يقضى عنه دينه" رواه النسائي**

انظر المختبى ٣١٤ / ٣٥٩ و هو في صحيح الجامع .

अर्थ : अल्लाह पवित्र र महान छ जसले ऋणको बारेमा यति कठोरता अवतरित गरेको छ, र त्यसको शपथ जसको हातमा मेरो ज्यान छ, यदि कुनै मान्छे अल्लाहको मार्गमा शहीद भइहालोस्, अनि त्यसलाई पुनः जीवित गरियोस् अनि फेरि शहीद होस्, अनि पुनः जीवित गरियोस्, अनि त्यो पुनः शहीद भइहालोस् यस्तो अवस्थामा कि त्यसमाथि ऋण होस् भने त्यो तबसम्म स्वर्गमा प्रवेश गर्दैन जबसम्म त्यस ऋणलाई चुक्ता नगरोस्। (यसलाई नेसाईले वर्णन गरेका छन्, र हेन्स् अल् मुजतबा ٧/٣٩٤, र सहीहुल् जामेअ् हदीस नं. ٣٥٩٤)

त के यस कुरालाई जाने पश्चात पनि ऋण लिनेहरू यसमा ढीलासुस्ती देखाउँछन् र यसलाई तिर्नुलाई बेवास्ता गर्द्धन्।

हराम खानु

जुन मान्छे अल्लाहसित डर मान्दैन त्यो यो वास्ता गर्दैन कि त्यसले माल कताबाट कमायो र कता खर्च गयो, बरु त्यसको अभीष्ट मात्र यति हुन्छ कि त्यो आफ्नो सम्पत्तिमा अभिवृद्धि गरोस्, चाहे त्यो वृद्धि हराम मालद्वारा किन नहोस्, अर्थात चोरी, डकैती ठगी, हक हनन, घोकाधडी, दुहरोको माल खोस्नुबाट किन नहोस् । वा हराम कार्यद्वारा कमाइएको माल किन नहोस् जसरी अन्तरयामी र ज्योतिषी हुने दावी गरेर कमाइएको माल, निर्लज्जतापूर्ण कार्य गरेर कमाइएको माल, गाना गाएर कमाइएको माल, सार्वजनिक र मुसलमानहरूको माललाई चोरेर एकत्रित गरिएको माल, कसैको हक हनन् गरेर प्राप्त गरिएको माल, अनावश्यक भिक्षा माँगेर कमाइएको माल ... आदि ।

अनि त्यो मान्छे त्यसै हराम मालबाट खान्छ, र लुगा लगाउँछ, गाडी किन्दछ, र व्यापार एवं व्यवसाय गर्दछ, अर्थात हरेक प्रकारले यस हराम माललाई आफ्नो पेटमा हाल्दछ । तर रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"كُل لحم نبت من سحت فالنار أولى به..." رواه الطبراني

في الكبير 19/136 وهو في صحيح الجامع .4495

अर्थ : त्यो मासु जुन हराम माल खाएर सृजित भएको छ, त्यसको लागि नर्कको आगो नै उत्तम छ । (यसलाई तब्रानीले कबीरको १९/१३६ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ४४९५ मा पनि वर्णित छ)

र मान्छेसित प्रलयको दिन त्यसको मालको बारेमा सोधिन्छ कि त्यसले त्यसलाई कताबाट र कसरी कमायो र कता खर्च गयो, त त्यहाँ कतिपय मान्छेहरू घाटामा पर्नेहरूमध्येका हुन्छन् । यसर्थ जससित अहिले पनि हराम माल बाँकी होस् त्यो त्यसबाट आफ्नो पीछा छोडाओस्, र यदि त्यो कुनै मान्छेको हक हो भने त्यसलाई तुरुन्तै त्यस मान्छेलाई फर्काइहालोस्, र त्यो माल फर्काउनुको साथै त्यसबाट माफीको अनुरोध पनि गरोस्, र त्यो दिन आउनुभन्दा अघि नै यो कर्म गरिहालोस् कि जस दिन रूपैयाँ, माल, र धन सम्पत्ति कुनै लाभ

दिनेवाला छैन, बरु त्यस दिन त मान्छेको सुकर्म र कुकर्म नै सबै हुनेछ
।

मदिरा सेवन चाहे एक थोपा किन नहोस्

अल्लाहको फर्मान छः

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا إِنَّمَا الْخَنْثُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَصَابُ وَالْأَذْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلٍ﴾

﴿الشَّيْطَانُ فَاجْتَنَبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُقْنِعُونَ﴾ ۹۰

अर्थ : हे आस्थावानहरू ! मदिरा, जुआ बलिस्थान र शगुण पासा यी सबै अपवित्र र शैतानी कुराहरूमध्येका हुन् तसर्थ यिनीबाट टाढा रहनु ताकि मुक्ति प्राप्त गर्न सक । (सूरतुल् माइदः १०)

र अल्लाहको मदिराबाट बाँचनुको आदेश गर्नु नै त्यसको अवैध हुने सर्वोत्कृष्ट प्रमाण हो । र अल्लाहले यस श्लोकमा मदिरालाई काफिर नास्तिकहरूका मिथ्या पूजयहरूसित दाँजेको छ, यसर्थ ती मानिसहरूको लागि कुनै प्रमाण बाँकी रहदैन जुन यो भन्न खोजदछन् कि अल्लाहले यसलाई हराम भनेको छैन, बरु अल्लाहले यो भनेको छ कि यसबाट बाँच्दै रहनु ।

र नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमद्वारा वर्णित हडीसहरूमा मदिरा सेवनको सख्त घृणा वर्णित छ, र त्यस मान्छेलाई धिक्कृत गरिएको छ जुन मदिरा सेवन गर्दै । हजरत जाविर बिन अब्दुल्लाह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

”... إِنَّ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عَهْدًا مِّنْ يَشْرِبُ الْمَسْكَرَ أَنْ يَسْقِيهِ مِنْ طِينَةِ الْخَبَالِ“ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا طِينَةُ الْخَبَالِ؟ قَالَ: عَرْقُ أَهْلِ النَّارِ أَوْ عَصَارَةُ أَهْلِ النَّارِ“ رواه مسلم 1587/3

अर्थ : अल्लाहको यो प्रतिज्ञा छ कि जसले पनि मदिरा सेवन गर्दै त्यसलाई अल्लाह तीनतुल् खबालबाट अवश्य पिलाउँछन्, त सहाबाहरूले सोधे हे अल्लाहका रसूल यो तीनतुल् खबाल के हो ? त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: नक्बासीहरूको पसीना, वा नक्बासीहरूको पीप । (यसलाई मुस्लिमले ३/१५८७ मा वर्णन गरेका छन्)

र इब्ने अब्बासद्वारा मरफूअन् वर्णन छ कि:

" من مات مدمن خمر لقي الله وهو كعابد وثن " رواه
الطبراني ١٢/٤٥ وهو في صحيح الجامع ٦٥٢٥

अर्थ : निरन्तरताले मदिरा सेवन गर्नेवाला मान्छे यदि यस्तै अवस्थामा मच्यो भने त्यो अल्लाहसित यस्तो अवस्थामा भेट्ने छ मानो त्यो मूर्तिपूजक थियो । (तब्रानीले यसलाई कबीरको १२/४५ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको ६५२५ हदीस नं. मा पनि वर्णित छ)

र वर्तमानकालमा मदिरा र नशीलो पदार्थहरूका नामहरू नानाथरीका भइसकेका छन् र त्यसलाई विभिन्न नामहरूद्वारा नामाकरण गरिएको छ, चाहे त्यो अरबी भाषामा होस् वा अरु कुनै भाषामा यसर्थ त्यसलाई बीरा (बियर) अल् जुआ, अल् कुहल, अल् अरक, फोदका, अश्शमबानीया (शम्पियन) .... आदि नामले नामांकित गरिएको छ, र यस उम्मतमा त्यो थरी पनि जाहेर भयो जसको बारेमा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यसरी खबर दिनु भएको थियो:

" ليشربن ناس من أمتى الخمر يسمونها بغير اسمها " رواه
الإمام أحمد ٥/٣٤٢ وهو في صحيح الجامع ٥٤٥٣

अर्थ : मेरो अनुयायीहरूमध्ये केही मानिसहरू यस्ता पनि आउनेछन्, जुन मदिरालाई आर्को नाम दिएर त्यसको सेवन गर्नेछन् । (यस हदीसलाई अहमदले ३/३४२ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ५४५३ मा पनि वर्णित छ)

यसर्थ यसलाई सेवन गर्नेहरू यसलाई मदिरा भन्नुको सद्वामा आत्मिक पेय पदार्थ भन्छन् ताकि धोका दिन सक्नु जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿ يَخْدِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ إِمَّا مَنْتَوْا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسُهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴾

٩   ﴿ البقرة: ٩ ﴾

अर्थ : तिनीहरू अल्लाह र आस्थावानहरूलाई धोका दिइरहेका छन्, तर यथार्थमा आफूलाई नै धोका दिइरहेका छन्, तर तिनीहरूले बुभदैनन् । (सूरतुल् बकर: ९)

तर इस्लामीय विधान एउटा यस्तो विधान ल्याएको छ, जुन सत्यतालाई स्पष्ट गरिदिन्छ, र क्षलीहरूको क्षललाई समाप्त गरिदिन्छ, र जुन खेलवाड मानिसहरू यस धर्मका निर्देशनहरूसित गरिरहेका छन् त्यसको पोल पूर्णतया खोलिदिन्छ । र त्यो मापदण्ड एवं कसौटी एवं विधि हो रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यो कथनः

"**كُل مسکر خمر و كل مسکر حرام**" رواه مسلم 1587/3

अर्थ : प्रत्येक नशीलो पदार्थ मदिरा हो, र प्रत्येक प्रकारको मदिरा हराम छ । (यसलाई मुस्लिमले ३/१५८७ मा वर्णन गरेका छन्)

यसर्थे जुन पदार्थ पनि मानिसलाई उन्मादी बनाओस् र त्यसको मनीषलाई असन्तुलित बनाओस् त्यसको धेरै मात्राको साथै थोरै मात्रा पनि हराम छ, जस्तोकि अबू दाऊदको हडीसमा छः

"**ما أَسْكَرَ كَثِيرٍ فَقْلِيلٍ حِرَامٌ**" قد رواه أبو داود رقم 3681

وهو في صحيح أبي داود رقم 3128

अर्थ : जसको धेरै मात्रा उन्मादी बनाओस् त्यसको थोरै मात्रा पनि हराम छ । (अबू दाऊद हडीस नं. ३६८१, र सहीह अबू दाऊद हडीस नं. ३९२८)

यसर्थे यस्ता खालका पदार्थहरूका जति नाम राखिए पनि त्यसको हुकुम एउटै नै रहन्छ ।

र यस कुराको अन्त्यमा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यो उपदेश प्रस्तुत गर्दछु जुन रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले मदिरा सेवन गर्नेहरूलाई गरेका छन्ः

"**مَنْ شَرَبَ الْخَمْرَ وَسَكَرَ لَمْ تَقْبِلْ لَهُ صَلَاةً أَرْبَعِينَ صَبَاحًا**
وَإِنْ ماتَ دَخَلَ النَّارَ فَإِنْ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَإِنْ عَادَ فَشَرَبَ سَكَرَ
لَمْ تَقْبِلْ لَهُ صَلَاةً أَرْبَعِينَ صَبَاحًا فَإِنْ ماتَ دَخَلَ النَّارَ فَإِنْ تَابَ تَابَ
اللَّهُ عَلَيْهِ وَإِنْ عَادَ فَشَرَبَ سَكَرَ لَمْ تَقْبِلْ لَهُ صَلَاةً أَرْبَعِينَ صَبَاحًا

فَإِنْ ماتَ دُخُلَ النَّارَ فَإِنْ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَإِنْ عَادَ كَانَ حَقًا عَلَى
اللَّهِ أَنْ يُسْقِيَهُ مِنْ رَدْغَةِ الْخَبَالِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا
رَدْغَةُ الْخَبَالِ قَالَ: عَصَارَةُ أَهْلِ النَّارِ" رَوَاهُ ابْنُ ماجَةَ رَقْمُ ٣٣٧٧

وَهُوَ فِي صَحِيحِ الْجَامِعِ ٦٣١٣

अर्थ : जसले मदिरा सेवन गन्यो अनि त्यसबाट त्यसलाई नशा भयो त त्यसको चालिस दिनको नमाज कबूल हुँदैन, र यदि यसै अवस्थामा त्यसको मृत्यु भयो भने त्यो नर्कमा जानेवाला छ, त यदि त्यसले तौबा (प्रयाशित) गन्यो भने अल्लाह त्यसको तौबा स्वीकार गरिहाल्दछ। तर यदि त्यसले पुनः मदिरा सेवन गरेर उन्मादी भयो भने फेरि त्यसको ४० दिनको नमाज कबूल हुँदैन, र यदि यसै बीच त्यसको मृत्यु भयो भने त्यो नर्कमा अवश्य जानेछ, अनि यदि त्यसले तौबा गन्यो त अल्लाह त्यसको तौबा स्वीकार गरिहाल्दछ। अनि यदि त्यसले फेरि मदिरा सेवन गरेर उन्मादी भयो भने पुनः त्यसको चालिस दिनको नमाज स्वीकार हुँदैन, र यदि यसै बीच त्यसको मृत्यु भयो भने त्यो नर्कबासी हुनेछ, तर यदि त्यसले पुनः तौबा गन्यो भने अल्लाह त्यसको तौबालाई स्वीकार गरिहाल्दछन्। तर यदि त्यसले फेरि मदिरा सेवन गर्द्द भने अल्लाहको लागि यो उचित भइहाल्दछ कि त्यो त्यसलाई रिदगतुल् खबालबाट पिलाओस, त सहाबाहरूले भनेः हे अल्लाहका रसूल यो रिदगतुल् खबाल के हो ? त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्तु भयोः नर्कबासीहरूको पीप। (यसलाई इब्ने माजाले हदीस नं. ३३७७ मा वर्णन गरेका छन्, र सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ६३१३ मा पनि यस हदीसलाई वर्णन गरिएको छ)

سُنْ چَانِدِيَّةَ كَوْ بَرْتَنْ بَهْأْدَا پَرْيَوْغَ جَرْنُوْ رَ تَيْسَمَاءَ خَانَپَانَ جَرْنَوْ

वर्तमानमा कुनै पनि यस्तो वर्तन विक्री गर्ने दोकान (पसल) छैन जुन सुन चाँदीको भाँडाबाट रिक्त होस्, वा सुन चाँदीको लेप चढाइएका कुराहरू त्यससित नहोस् । र यस्तै समृद्धहरूको कथा पनि छ, र भोजनालय र होटल एवं रेष्टुरेन्टहरूको पनि अवस्था यसबाट भिन्न छैन । बरु वर्तमानकालमा त यो एउटा फैशन भइसकेको छ कि मान्छेहरू सुन चाँदीको भाँडाहरूको उपहार चाँडपर्वहरूमा दिन्छन् । र कतिपय मानिसहरू त आफ्नो घरमा सुन चाँदीका बर्तनहरू राख्दैनन् तर आर्काको घरमा शादी विवाहको अवसरमा त्यसै सुन चाँदीको बर्तनमा निःसंकोच खान्छन् र त्यसलाई प्रयोग गर्दैन् ।

र यी समस्त कार्यहरू हराम कार्यहरूमध्येका हुन् जसको इस्लामीय शरीअत (विधान) मा सख्त निन्दा गरिएको छ, र यसलाई प्रयोग गर्ने मान्छेलाई धिक्कृत गरिएको छ । जस्तोकि हजरत सलमा रजिअल्लाहो अन्हाको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"إِنَّ الَّذِي يَأْكُلُ أَوْ يَشْرَبُ فِي آنِيَةِ الْفَضْلَةِ وَالْذَّهَبِ إِنَّمَا يَجْرِيْ

فِي بَطْنِهِ نَارٌ جَهَنَّمُ" رواه مسلم / 1634

अर्थ : जुन मान्छे सुन चाँदीको भाँडामा खानपान गर्दै त्यसको पेटमा नर्कको आगो दन्काइन्छ । (यसलाई मुस्लिमले ३/१६३४ मा वर्णन गरेका छन्)

र यो हुकुम ती समस्त भाँडाहरूलाई शम्मिलित छ जसलाई खानपानमा प्रयोग गरिन्छ जसरी प्लेट, चम्मच, काँटा, र ती समस्त बर्तनहरू जुन भोजहरूमा प्रयोग गरिन्छ ।

र केही मानिसहरू भन्छन् कि हामी यी भाँडाहरूलाई प्रयोग गर्दैनौं बरु यसलाई अल्मारीमा श्रृङ्गारको लागि राख्दछौं, तर यो पनि जायज छैन किनकि यो त्यसलाई प्रयोग गर्ने माध्यम बनिहाल्छ । (अब्दुल अजीज बिन बाज रहेमहल्लाह)

भुठो गवाही दिनु

अल्लाहको फर्मान छः

فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوَثَنِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَكَ الْرُّؤْبَرَ

الحج: ۳۰

अर्थ : तसर्थ तिमीहरू मूर्तिहरूको अपवित्रतावाट बच्नु र भुठो कुराहरूवाट पनि बच्नु । (सूरतुल् हज्ज ३०)

र अब्दुर्रहमान बिन बक्रह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ, उहाँ भन्छन् कि उहाँको बुवाले भन्नु भयो कि:

"كَنَا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: أَلَا أَنْبَئُكُمْ بِأَكْبَرِ الْكَبَائِرِ " ثَلَاثًا " إِلْشَرَاكُ بِاللَّهِ وَعَقُوقُ الْوَالِدِينَ - وَجِلْسُ وَكَانَ مَتَكِئًا - قَالَ: أَلَا وَقُولُ الزُّورِ قَالَ فَمَا زَالَ يَكْرِرُهَا حَتَّى قَلَّا: لِيْتَهُ سَكَتَ " رواه البخاري انظر الفتح ٢٦١ / ٥ .

अर्थ : हामी रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको पासमा थिएँ, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: के म तिमीहरूलाई महापापको बारेमा नबताऊँ ? र यस वाक्यलाई तीन पटक दोहोच्चाउनु भयो, अनि भन्नु भयो: अल्लाहको साथमा साखीदार ठहराउनु, र माता पिताको अवज्ञा गर्नु, (अनि टेक लगाएर बसिराख्नु भयो) अनि भन्नु भयो: सावधान ! भुठो गवाही दिनु पनि । र यस वाक्यलाई यति पटक दोहोच्चाउनु भयो कि हामीले यो भन्न थाले अति राम्रो हुन्थयो यदि उहाँ चुप लाग्नुहुन्थ्यो । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुसे फतहुल बारी ५ / २६१)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भुठो गवाही दिने कुरालाई यति पटक यस कारण दोहोच्चाउनु भयो किनकि यसबारे मान्छेहरू सुस्ती गर्द्धन् जस कारण शत्रुता सृजित हुन्छ, र उपद्रवको उत्पात हुन्छ । त यसै भुठो गवाहीको कारण कतिपय निर्दोषहरूको हक हनन् गरिन्छ, र उनीमाथि अत्याचार गरिन्छ, र कतिपय मानिसहरू भुठ र असत्य गवाहीको कारण ती समस्त कुराहरू प्राप्त गरिहाल्छन् जुन वास्तवमा

तिनको हुँदैन । र कतिपय मानिसहरू जब अदालतसम्म जान्छन् अनि कुनै पनि मानिससित भन्दून् : तिमी मेरो गवाही दिइहाल र म तिम्रो गवाही दिइहाल्छु, अनि त्यो यस्ता समस्त कुराहरूको गवाही दिन्छ, जसरी घर, जमिन ... आदि जसको बारेमा त्यसलाई कुनै ज्ञान नै हुँदैन, बरु त्यसको भेट त यस मान्छेसित यतै अदालतमा नै भएको थियो । यसर्थ गवाही त्यस्तै तरिकाले दिनुपर्छ जसरी अल्लाहले आदेश दिएको छ, अल्लाहको भनाई छः

﴿وَمَا شَهَدْنَا إِلَّا بِمَا عِلْمَنَا﴾ بِيُوسُفَ: ۸۱

अर्थ : र हामीले त्यही गवाही दिएका थियौ जुन हामीलाई थाहा थियो । (सूरतु यूसुफ ८१)

गीत (गाना) संगीत (धुन) बाजा (स्यूजिक) सुन्नु

इब्ने मसूद रजिअल्लाहो अन्हो अल्लाहको शपथ लिएर भन्ये कि

अल्लाहको यस कथन (وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشَرِّي لَهُوَ الْحَدِيثُ) को अर्थ हो: गीत संगीत । (तफसीर इब्ने कसीर ٦ / ٣٣٣)

अबू आमिर र अबू मालिक अश्अरी रजिअल्लाहो अन्हुमाको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो कि:

"لِيَكُونَ مِنْ أَمْتَى أَقْوَامٍ يَسْتَحْلُونَ الْحَرَّ وَالْحَرِيرَ وَالْخَمْرَ

وَالْمَعَارِفَ... " رواه البخاري انظر الفتح ٥١ / ١٠

अर्थ : मेरो उम्मतमा (अनुयायीहरूमा) यस्ता मान्छेहरू आउने छन् जुन रेख्मी कपडालाई र गीत संगीत एवं बाजालाई ग्राह्य गरिलिन्छन् ... । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेनुस् फतहुल् बारी ٩٠ / ٥٩)

र हजरत अनस रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"لِيَكُونَ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ خَسْفٌ وَقَذْفٌ وَمَسْخٌ وَذَلِكَ إِذَا شَرَبُوا

الْخَمْرَ وَاتَّخَذُوا الْقَيْنَاتَ وَضَرَبُوا بِالْمَعَارِفَ " انظر السلسلة

الصحيحة ٢٢٠٣ وعزاه إلى ابن أبي الدنيا في ذم الملاهي

والحديث رواه الترمذى رقم ٢٢١٢.

अर्थ : यस उम्मतमाथि जमिन धंसे, ढुंगाको वर्ष हुने, र अनुहारलाई बिगारिने प्रकोप अवतरित हुनेछ, र यो तब घटित हुन्छ, जब मान्छेहरू मंदिरा सेवन गर्न थाल्छन्, र व्यश्याहरूको नाचगाना हेर्न थाल्छन्, र गीत संगीत सुन्न थाल्दछन् । (हेनुस् सिलसिलतुस्सहीहा हदीस नं. ٢٢٠٣, र यसलाई इब्ने अबिहुनियाले पनि खेल तमाशा र त्यससित संलग्न गीत संगीत र नाच आदि अन्तर्गत वर्णन गरेका छन्, र यस हदीसलाई इमाम तिर्मिजीले हदीस नं. ٢٢٩٢ मा वर्णन गरेका छन् ।)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले तब्ला (डफला) बजाउनुबाट पनि मनाही गरेका छन्, र सीटि र बंसी (बाँसुरी) को आवाजलाई पनि पापयुक्त आवाज भनेका छन्। र विगतका विद्हरूले भनेका छन् जसरी इमाम अहमद ... आदिले म्यूजिकका समस्त यन्त्रहरूबारे जसरी तब्ला, ढोल, ताशा, रबाब, गिटार.... आदिलाई हराम भनेका छन्।

र यसमा कुनै सन्देह छैन कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले मनाही गरेका हदीस अन्तर्गत यी समस्त आधुनिक म्यूजिकका यन्त्रहरू पनि आउँछन्, जसरी पियानो, गिटार, सारंगी, ताशा डिजे ... आदि। बरु यी आधुनिक यन्त्रहरू भूतका बाजाका यन्त्रहरूभन्दा अत्याधिक प्रभावशाली छन्, जसको मनाही हदीसबाट प्रमाणित छ। बरु केही विद्हरूको भनाई छ जसरी जजरी, इब्नुल् कैथिम अदि, कि म्यूजिकको उन्माद मदिराभन्दा अधिक हुन्छ। र यस कुरामा पनि कुनै सन्देह छैन कि यी आधुनिक यन्त्रहरूको अवैधानिकता अरु अधिक भइहाल्छ, र यसको पाप अरु बढी भइहाल्छ, जब यसको साथै गीत पनि होस् जसरी गाउने तवाइफहरू संगीतको साथ गाँउद्धिन्। र कुरो अरु गम्भीर भइहाल्छ जब गीतको विषय र मूल मर्म प्रेम माया आदि होस्, वा महिलाहरूको सुन्दरताको चित्रण होस्। त यसै कारण विद्हरूले भनेका छन् कि गीत संगीत व्यभिचारको एउटा माध्यम हो, र यो हृदयमा कपटलाई सृजित पनि गर्दै।

र संक्षेपमा यो भन्म् कि गाना बाजा वर्तमान युगमा धेरै हानिकारक र उपद्रवी कुराहरूमध्येको भइसकेको छ, र हाम्रो यस वर्तमान युगमा यसको हानिकारकता अरु चर्मसीमामा पुगिसकेको छ, किनकि अब यो म्यूजिक घडी, घन्टी, बच्चाहरूको खेल्ने वस्तुहरूमा, कम्प्यूटर, मोबाइल.....आदिहरूमा राखिएको छ। यसर्थ यसबाट बाँच्नुको लागि वास्तवमा अल्लाहको सहायता नै चाहिन्छ, र त्यसैको सहायताद्वारा नै यसबाट बाँच्न सकिन्छ, तर यसको लागि स्वयम् आफूमा पनि विशाल हिम्मत र शक्ति चाहियो।

गीवत (पिशुनता)

वर्तमानकालमा आर्कोको बुराई वर्णन गर्नु (पिशुनता) र आर्कोको उपहास गर्नु हाँसो गर्नुको माध्यम बनिसकेको छ, र आफ्नै मुसलमान भाइको इज्जत सम्मानसित खेलवाड गर्नुको माध्यम भइहालेको छ। र यो यस्तो कुरो हो जसबाट अल्लाहले आफ्ना भक्तहरूलाई रोकेका छन्, र भक्तहरूलाई यसबाट टाढा रहने आदेश गरेका छन्, र यसको चित्रण यस्तो घृणित तरिकाले गरेका छन् कि यसबाट स्वच्छ आत्मा राखेहरू टाढा भइहालुन्। अल्लाहको फर्मान छ:

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمْنَاهُ اجْتَبَيْنَا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّكُمْ بَعْضَ الظَّنِّ إِنَّمَا لَا
بَحَسَسُوا وَلَا يَغْتَبُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا إِنَّمَا أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ

مَيْتًا فَكَرِهُتُمُوهُ وَلَقَوْا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ تَوَابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ الحجرات: ١٢

अर्थ : हे ईमानवालाहरू ! धेरै शंका उपशंका गर्नबाट बच । किन भने केही शंका पाप हुन्छन् र एक अर्काको जासूसी नगर, र न त कसैको अनुपस्थितिमा निन्दा (पिशुनता) नै गर्नु । के तिमीहरूमध्ये कसैले आफ्नो मृतक भाइको मासु खान चाहन्छ ? यसलाई तिमीले अवश्य नै घृणा गर्ने छौ । (तसर्थ) अल्लाहसित डर मान्ने गर । निश्चय नै अल्लाह प्रायश्चित स्वीकार गर्नेवाला, अत्यन्त दयावान छ । (सूरतुल हुजुरात १२)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यसको अर्थलाई यसरी दर्शाएका छन् एक दिन एउटा सभामा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम ले सहाबाहरूसित सोधे:

"أَتَدْرُونَ مَا الْغَيْبَةُ؟ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: ذَكْرُ
أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُ قَيْلٌ: أَفَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ فِي أَخِي مَا أَقْوَلُ؟ قَالَ: إِنْ
كَانَ فِيهِ مَا تَقُولُ فَقَدْ اغْتَبْتَهُ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ مَا قَدْ بَهْتَهُ" رواه مسلم

• 2001 / 4

अर्थ : के तिमीहरूलाई थाहा छ कि गीवत (पिशुनता) के हो ? त उहाँका साथीहरूले भने: अल्लाह र अल्लाहका रसूल यसबारे अधिक

ज्ञानी छन्, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्तु भयोः यसको अर्थ हो कि: तिमी आफ्नो भाइको बारेमा त्यो कुरो भन जुन त्यसलाई आफूबारे भनिनु अप्रिय लागोस्, त सहाबाहरूले भने: यदि त्यो कुरो त्यसमा पाइयोस् तै पनि ? त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्तु भयोः यदि त्यो कुरो त्यसमा पाइन्छ भने तिमीले त्यसको गीबत गयो, र यदि त्यो कुरो त्यसमा पाइएन भने तिमीले त्यसमाथि आक्षेप लगायौ । (यसलाई मुस्लिमले ४/२००१ म वर्णन गरेका छन्)

तसर्थ गीबतको अर्थ यो भयो कि तिमी आफ्नो भाइको त्यो कुरालाई वर्णन गर जुन त्यसमा पाइन्छ तर त्यसलाई सुदर्शित हुनुलाई त्यो मनपराउदैन, अब चाहे त्यो कुरो त्यसको शरीरसित सम्बन्धित होस् वा धर्म र संसारिक कुराहरूसित, त्यसको जीउ आत्मासित संलग्न होस् वा त्यसको आचरण र आकारसित ।

र यसका विभिन्न थरीहरू छन् जसरी त्यसको ऐबलाई वर्णन गर्नु, वा त्यसको आचरण व्यवहार र स्वभावमाथि टिप्पणी गर्नु सभामा वर्णन गर्नु .... आदि ।

र मान्छेहरू पिशुनतामा व्यस्त भएर यसको जघन्यताबाट लापरवाह र अचेत भइहाल्छन्, जबकि यस पापको जघन्यता र घृणता अति विशाल छ, जस्तोकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ:

"الرَّبَا اثْنَانٌ وَسَبْعُونَ بَابًا أَدْنَاهَا مِثْلٌ إِتْيَانُ الرَّجُلِ أُمَّهٖ وَإِنَّ أَرْبَى الرَّبَا إِسْتَطَالَةَ الرَّجُلِ فِي عَرْضِ أَخِيهِ" السلسلة الصحيحة

.1871

अर्थ : सूदका ७२ श्रेणीहरू छन् जसमध्ये सबैभन्दा न्यूनतम दर्जाको पाप उस्तै छ, जसरी केही आफ्नो आमासित व्यभिचार गरोस्, र त्यसको उत्कृष्ट दर्जा आफ्नो मुसलमान भाइको इज्जत सम्मानमाथि अतिक्रमण गर्नु सरह छ । (सिलसिलतुस्सहीहा हदीस नं. १८७१)

र जुन यस्ता खालका बैठक र सभाहरूमा उपस्थित होस् त त्यसमाथि यो अनिवार्य छ, कि त्यो यस्ता खालका गतिविधिहरूबाट अरुलाई रोकोस्, र आफ्नो मुसलमान भाइको इज्जत सम्मानको रक्षा

गरोस्, किनकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यस्तो गर्नुतर्फ प्रेरित गरेका छन्, उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"من رد عن عرض أخيه رد الله عن وجهه النار يوم القيمة"

"رواه أَحْمَدُ 450/6 وَهُوَ فِي صَحِيحِ الْجَامِعِ . 6238"

अर्थ : जसले आफ्नो भाइको इज्जतको रक्षा गयो अल्लाह त्यसलाई प्रलयको दिन नर्कको आगोबाट सुरक्षित गरिदिन्छन् । (यसलाई अहमदले ६/४५० मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ६२३८ मा पनि वर्णित छ)

चकुली

चकुली वर्तमानकालमा यस्तो माध्यम भइहालेको छ जसद्वारा मानिसहरू बीच शत्रुता, ईर्ष्यालाई विस्तार गरिन्छ, र मानिसहरूको एकआर्कासित भएको रिश्ता नातालाई विच्छेद गरिन्छ, रिश्तेदार र आफन्तीहरू बीच खाल्टो खनिन्छ, र यसै कारण अल्लाहले यसको सख्त निन्दा गरेका छन्। अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ هَمَّازَ مَشَاءَ إِنَّمِّا ﴾ ١١ ﴿ الْقَلْمَنْ ﴾

अर्थ : बदनाम अर्काको दुर्गुण वर्णन गर्नेवाला र चकुली गर्दै हिँडदछ । (सूरतुल् कलम ११)

र हजरत हुजैफा रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहै वसल्लमले भन्नु भयो कि:

" لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَتَاتٌ " رواه البخاري انظر الفتح ٤٧٢ / ١٠

وفي النهاية لابن الأثير ١١ / ٤

अर्थ : चकुली गर्दै हिँडनेवाला मान्छे स्वर्गमा प्रवेश पाउँदैन । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हुर्नुस् फतहुल् बारी १०/४७२, र नेहाया लेइब्नुल् असीर ४/११)

र कत्तात (चकुलखोरी) शब्दको अर्थमा भनिएको छ कि यसको अर्थ हो: कुनै समूहको कुरालाई लुकेर सुन्नु अनि त्यसलाई अरुसित वर्णन गर्नु ।

र इन्ने अब्बास रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहै वसल्लम मदीनाका बगैचाहरूमध्ये एउटा बगैचावाट गुज्रनु भयो, अनि दुईटा मानिसहरूको दुखित कराह सुन्नु भयो जुन आआफ्ना चिहानहरूमा यातना भोगिरहेका थिए, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहै वसल्लमले भन्नु भयो:

" يَعْذِبُهُنَّ وَمَا يَعْذِبُنَّ فِي كَبِيرٍ - ثُمَّ قَالَ - بَلِّي أَوْفِي رَوَايَةً : وَإِنَّهُ لَكَبِيرٌ] كَانَ أَحَدُهُمَا لَا يَسْتَرُ مِنْ بُولِهِ وَكَانَ الْآخَرُ يَمْشِي

بالنميمة... " رواه البخاري انظر فتح الباري ٣١٧ / ١

अर्थ : यी दुवै चिह्नानमा भएका मानिसहरूलाई यातना दिइराखिएको छ, र दुवैलाई कुनै ठुलो कुराको लागि यातना दिइराखिएको छैन, (र आर्का हदीसमा छ कि त्यो ठुलो कुरो हो) एउटा आफ्नो पिशाबको छिंटाहरूवाट बाँच्दैनथ्यो, र आर्को चकुली गर्दै हिंडथ्यो ... । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेन्स फतहुल बारी १/३१७)

र चकुलीका घृणित तरिकाहरूमध्ये यो पनि हो कि मान्छे यसद्वारा लोग्ने स्वास्नी बीच विगार गराइदिन्छ, र दुवैको यस पावन रिश्तालाई भंग गरिदिन्छ । र यस्तै कतिपय क्रमचारीहरू एकआर्काका कुराहरूलाई त्यस क्षेत्रको अधिकारी सम्म पुऱ्याएर एकआर्कालाई हानि पुऱ्याउन खोज्दछन् । तसर्थ यस्ता खालका समस्त गतिविधिहरू हराम छन् ।

मान्छेहरूको घरमा बिना अनुमति ताकभाँक गर्नु अल्लाहको फर्मान छः

﴿ يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمَّا مُؤْمِنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ ﴾
تَسْتَأْنِسُوا وَتُسْلِمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

النور: ۲۷

अर्थ : हे मोमिनहरू (आस्थावानहरू) ! आफ्ना घरहरू बाहेक अरुको घरमा प्रवेश नगर जबसम्म कि अनुमति प्राप्त गर्दैनौ, र त्यसमा बस्नेहरूलाई सलाम गर्ने गर . यही नै तिम्रो निमित्त उत्तम छ, यसकारण कि तिमीले ध्यानराख । (सूरतुन्नूर ۲۷)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले अनुमति लिनुको कारण नै यो स्पष्ट वार्नु भयो कि बिना अनुमति ताकभाँक गरेर मान्छे अरुको गोप्य कुराहरूबाट अवगत नहोस्, जस्तैकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"إِنَّمَا جَعَلَ الْإِسْتِئْذَانَ مِنْ أَجْلِ الْبَصَرِ" رواه البخاري انظر

فتح الباري ۱۱/۲۴.

अर्थ : अनुमति लिनुलाई (कसैको गोप्यकुरालाई) हेर्ने खतराको कारण नै अनिवार्य गरिएको हो । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहल् बारी ۹۹/۲۸)

र वर्तमानकालमा मिलेर एकसाथ बनेको घरहरू र स्मार्कहरूको कारण यो कुरो अरु निर्भीक भाएर गरिन्छ, र समस्त मान्छेहरू आफ्नो छिमेकीको गुप्त कुराहरूलाई हेर्नथाल्छ, जसरी माथिल्लो कोठामा बस्ने मान्छे वा सामुन्ने भएको घरको भ्र्यालबाट आर्काको भ्र्यालमा हेर्नु सामान्य कुरो भइसकेको छ । बरु आज त यस्तो इच्छा गरेर हेरिन्छ, तर यस्तो गर्नु छिमेकीहरूको हक हनन् गर्नु र तिनको इज्जत रसम्मानको अतिक्रमण गर्ने आन्तर्गत आउँदछ । र यस कारण ठुलठूला उपद्रव भइसकेका छन्, र समाजमा भीषण विद्रोह र विगार सृजित भइसकेको छ । र यसै कारण यसको रोकथामको लागि यस्तो गर्ने

मान्धेको आँखा फुटाल्ने अनुमति पनि प्रदान गरिएको छ, जस्तोकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

" من اطلع في بيت قوم بغير إذنهم فقد حل لهم أن يفتقوا عينه "

" رواه مسلم ١٦٩٩ / ٣ "

अर्थ : जुन व्यक्ति पनि बिना अनुमति कसैको घरमा ताभाँक गरोस् त त्यसलाई यो अधिकार प्राप्त छ कि त्यो त्यस भाँक्ने मान्धेको आँखा फुटालोस् । (मुस्लिम ٣/١٦٩٩)

र आर्को हदीसमा छः

" ففَقُوْا عِيْنَهْ فَلَا دِيْرَةْ لَهْ وَلَا قَصَاصْ " [رواہ الإمام أَحْمَد]

. ٦٠٢٢ وَهُوَ فِي صَحِيحِ الْجَامِعِ ٣٨٥ / ٢

अर्थ : यदि यस्तो गर्ने मान्धेको आँखा फुटालिदिन्छौ भने यस्तो गरेमा नत क्षतिपूर्ति छ नत किसास । (यसलाई अहमदले २/३८५ मा वर्णन गरेका छन्, र सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ६०२२ मा पनि वर्णित छः)

तीनजनाको समूहमा दुईजनाले कानेखुसी गर्नु

कुनै पनि बैठक अथवा सभामा कानेखुसी गर्नु ठूलो विपदाहरूमध्ये एक हो, जसद्वारा शैतान मुसलमानहरू बीच विभाजन र विद्रोहलाई सृजित गर्छ, र एकलाई आर्कोको दृष्टिमा घृणित बनाइदिन्छ। र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यसको हरामहने कारणलाई वर्णन गर्दै भन्नु भयो:

"إذا كنتم ثلاثة فلا يتاجى رجلان دون الآخر حتى تختلطا
بالناس أجل (أي من أجل كما ورد في بعض الروايات) أن ذلك

يحزنه" رواه البخاري انظر فتح الباري 83/11

अर्थ : दुईजना तेस्रोको उपस्थितिमा कानेखुसी नगरुन् ताकि त्यसलाई दुखी गरुन् । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेनुस् फतहल् बारी ११/८३)

र यस हुकुममा यो पनि शम्मिलित छ कि चारजनाको समूहमा तीन व्यक्ति कानेखुसी गरुन् अनि चौथो तिनीहरूबाट भयभीत भइहालोस् । र यस्तै यसैको हुकुममा यो पनि छ कि दुईजना यस्तो भाषामा कुरा गरुन् जसलाई त्यहाँ उपस्थित तेस्रो व्यक्ति बुझ्दैन । र यस कुरामा कुनै सन्देह छैन कि जब दुईजना कानेखुसी गर्न थाल्छन् त उनीहरूको दृष्टिमा तेस्रो घृणित हुन्छ, वा त्यो यो सोच्नुमा वाध्य भइहाल्छ कि यी दुवै मसित विश्वासघात गर्न चाहन्छन्, वा मलाई कुनै हानि पुऱ्याउन चाहन्छन् ।

لُغَالَالْأَرْدِيْ غُولِيْ گاُنْثِبَنْدَا تَلَغَارَرِ لَغَاعَنْ

لُغَالَالْأَرْدِيْ غُولِيْ گاُنْثِبَنْدَا تَلَغَارَرِ لَغَاعَنْ مَانِسَهَرَرِ كُنْتَيْ مَهَاتَوْ دِيْدَنَنْ، بَرُو يَسَلَالَارْدِيْ بَيَوَاسَتَا گَارْدَقَنْ، تَرَ يَوَوْ أَلَلَاهَكَوْ دَعْسِتِمَا أَتِيْ مَهَاتَوْپُورْنَ رَ ثُلُوْ كُرُوْ هَوْ । رَ كَهْيَ مَانِسَهَرَرِ تَ اَتِيْ لَامَوْ لُغَالَ لَغَاعَنْ چَنْ كَيْ تَيَوَوْ لُغَالَ بَرِيْمَا دِيْسَرِنْدَهْ । أَبُو جَرَ رَجِيْأَلَلَاهَهَوْ أَنْهَوْكَوْ وَرَنْنَهْ چَنْ كَيْ رَسُولَ سَلَلَلَاهَهَوْ أَلَلَاهَهَوْ وَسَلَلَمَلَهَهَوْ بَنْتَيْ بَهَيْ:

"ثَلَاثَةٌ لَا يَكُلُّهُمُ اللَّهُ يَوْمُ الْقِيَامَةِ وَلَا يَنْظَرُ إِلَيْهِمْ وَلَا يَرْكِيْمُهُمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ: الْمُسْبِلُ (وَفِي رِوَايَةِ إِزارِهِ) وَالْمَنَانُ (وَفِي
رِوَايَةِ الَّذِي لَا يَعْطِي شَيْئًا إِلَّا مِنْهُ) وَالْمَنْفَقُ سَلَعْتَهُ بِالْحَلْفِ الْكَاذِبِ"

"رواه مسلم 102/1"

अर्थ : तीन प्रकारका मानिसहरूबाट प्रलयको दिन अल्लाह कुरा गर्दैनन् नत तिनीहरूमाथि दया दृष्टि नै हाल्दछन्, नत तिनीलाई पापमुक्त नै गर्दैन्, र तिनीहरूको लागि निकृष्टतम यातना हुन्छ, र ती हुन्: गोली गाँठभन्दा तल गरेर लुगा लगाउने व्यक्ति, (र एउटा हदीसमा چः आफ्नो लुंगीलाई गोली गाँठभन्दा तल गरेर लगाउनेवाला व्यक्ति) र चकुली गर्दै हिंडने मान्छे, (र एउटा हदीसमा छ जुन कुनै दान गरेर उपकार जताउँछ) र त्यो व्यक्ति जुन भुठो शपथ खाएर आफ्नो सामान विक्री गर्दै । (मुस्लिम ۹/۱۰۲)

र जुन मान्छे यो भन्छ कि म अहंकारलेगर्दा आफ्नो लुगालाई धिसारिराखेको छैन, त यो कुरो अमान्य چ, र यातनाको आदेश सबैमाथि लागू हुन्छ चाहे त्यो अहंकारलेगर्दा यस्तो गरिरहेको होस्, वा त्यस्तै गरिरहेको होस् । र यस कुरामाथि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यो हदीस प्रमाणीकरण गरिरहेको छः

"مَا تَحْتَ الْكَعْبَيْنِ مِنْ إِلَازَرِ فِي النَّارِ" رواه الإمام أحمد

. 6/254 وهو في صحيح الجامع

अर्थ : जसको लुंगी गोली गाँठभन्दा तल भयो त त्यो नर्कको आगोमा अवश्य जानेछ । (यसलाई अहमदले ۶/۲۵۴ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ۵۵۷ मा पनि छ)

र जब मान्छे आफ्नो लुगालाई घमण्डलेगर्दा गोली गाँठेभन्दा तल लगाउँछ, त त्यसको यस कार्यको जघन्यता अरु अधिक भइहाल्छ, यसर्थ त्यसको यातनामा अरु अभिवृद्धि भइहाल्छ । जस्तोकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"من جر ثوبه خيلاء لم ينظر الله إليه يوم القيمة" رواه

البخاري رقم 3465 ط. البغا

अर्थ : जसले अहंकारलेगर्दा आफ्नो लुगालाई घिसारेर हिँडछ त प्रलयको दिन अल्लाह त्यसमाथि दयादृष्टि हाल्दैनन् । (बुखारी हदीस नं. ३४६५)

किनकि यस मान्छेले दुई हराम कार्य गच्यो अर्थात लुगा घिसार्नुको साथै अहंकार पनि गच्यो । र लुगालाई घिसार्नु समस्त लुगालाई शामेल छ, जस्तोकि यस कुरामाथि हजरत इब्ने उमरको यो कथन प्रमाणीकरण गरिरहेको छ, उहाँले भन्नु भयो:

"الإسْبَالُ فِي الإِزَارِ وَالْقَمِيصِ وَالْعَمَامَةِ مِنْ جَرِّ مَا شَيْئا"

خيلاء لم ينظر الله إليه يوم القيمة" رواه أبو داود 353 و هو

في صحيح الجامع . 2770

अर्थ : लुगालाई घिसार्नुमा लुंगी, कमीच, र पगडी शम्मिलित छन् यसर्थ जसले पनि यी मध्ये कसैलाई अहंकारले घिसारेर हिँडछ प्रलयको दिन अल्लाह त्यसमाथि दयादृष्टि हाल्दैनन् । (अबू दाऊद ४ / ३५३, र सहीहुल् जामेअ २७७०)

तर महिलालाई यो अनुमति छ कि त्यो आफ्नो लुगालाई घिसारेर हिँडोस् ताकि त्यसको पाइलाहरू लुकेका होउन् र वायु त्यसको पाइलालाई निवस्त्र नगरोस्, तर एक मीटर जिति ठूलो भूईमा घिसार्नु महिलाहरूको लागि पनि जायज छैन जस्तो कि विवाहरूको अवसरमा दुल्हीहरू गर्दिन् ।

मान्छेको लागि कुनै तरिकाले पनि सुन प्रयोग गर्नु

हजरत अबू मूसा अश्अरी रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"أَهْلُ إِنَاثٍ أَمْتَيُ الْحَرِيرَ وَالْذَّهَبَ وَحَرَمَ عَلَى ذِكْرِهَا" رواه

الإمام أحمد ٣٩٣ / ٤ انظر صحيح الجامع ٢٠٧

अर्थ : मेरो अनुयायीहरूमध्ये महिलाहरूको लागि रेशमी लुगा र सुनको प्रयोग हलाल गरिएको छ र पुरुषहरूमाथि हराम गरिएको छ । (यसलाई अहमदले ٤/٣٩٣ मा वर्णन गरेका छन्, र हेन्सु सहीहुल् जामेअः हदीस नं. २०७)

तर वर्तमानकालमा बजारहरूमा मान्छेहरूको लागि सुनलाई मिश्रित गरेर घडी, चश्मा, बटन, कलम ... आदि तयार गरिन्छ, वा चयन आदि तयार गरिन्छ जसलाई पुरुषहरू लगाउँछन् । वा सुनको लेप लगाएर सामानहरू तयार पारिन्छ जसको प्रयोग पुरुषहरू गर्दछन् जबकि यसको प्रयोग पुरुषहरूको लागि अवैध छ । बरु वर्तमानमा त कुनै पनि मुकाबिला र प्रतिस्पर्धा यस्तो छैन जसमा सुनको प्रयोग उपहारको लागि नगरियोस् चाहे घडीको रूपमा वा अरु कुनै रूपमा, जस्तोकि प्रतिस्पर्धाहरूमा यसको खुल्लमखुल्ला एलान गरिन्छ ।

र इन्हे अब्बास रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले एउटा मान्छेको हातमा सुनको औंठी हैर्नु भयो, अनि त्यसलाई निकालेर भालिदिनु भयो र भन्नु भयो:

"يَعْدُ أَحَدُكُمْ إِلَى جَمْرَةٍ مِّنْ نَارٍ فَيَجْعَلُهَا فِي يَدِهِ !؟" فَقِيلَ

للرجل بعدما ذهب رسول الله صلى الله عليه وسلم خذ خاتمك انتفع به قال: لا والله لا أخذه أبدا وقد طرحة رسول الله صلى الله عليه وسلم. رواه مسلم ١٦٥٥ / ٣

अर्थ : तिमीहरू मध्ये केही मानिसहरू नर्कको आगोको गोल्टोलाई आफ्नो हातमा लगाउँछ ? । अनि जब रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम त्यहाँबाट गए, त त्यस मान्छेसित भनियो कि: तिमी आफ्नो औंठीलाई लिएर त्यसबाट अरु कुनै कार्यमा लाभ उठाऊ, त त्यसले

भन्यो: अल्लाहको शपथ म यसलाई लिन्न किनकि यसलाई रसूल
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले फाल्नु भएको छ । (यसलाई मुस्लिमले
३/१६५५ मा वर्णन गरेका छन्)

महिलाहरूको अति पात्लो र सानो एवं अति संकुचित लुगा लगाउनु

इस्लाम विरोधी गुटहरूले जुन कुराहरूको माध्यमले हामी मुसलमानहरूसित वर्तमानमा युद्ध गरिरहेका छन् ती कुराहरूमध्ये अति पात्लो र सानो एवं शरीरबाट चिम्टिएको लुगा पनि हो, जसलाई लगाए पश्चात महिला नंगन अवस्था सरह हुन्छे, किनकि लुगाको पात्लो र टाइट हुनुको कारण महिलाको प्रत्येक अङ्ग दर्शित भइहाल्छ । र यस्ता खालका लुगाहरू महिला बीच र मुहरिमहरू बीच पनि लगाउनु जायज छैन । र यस्ता खालका लुगाहरूको बारेमा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भविष्यावाँणी गरेका थिए कि यस्ता खालका लुगाहरू अन्तिम युगमा अर्थात प्रलय निकट लगाइन्छ, जस्तोकि अबू हुरैरहको वर्णित हडीसमा छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"صنفان من أهل النار لم أرهما: قوم معهم سباط كاذناب
البقر يضربون بها الناس ونساء كاسيات عاريات مميلات مائلات
رؤوسهن كأسنمة البخت المائلة، لا يدخلن الجنة ولا يجدن ريحها
وإن ريحها ليوجد من مسيرة كذا وكذا" رواه مسلم / 3 / 1680

अर्थ : मैले नर्कवासीहरूको दुई थरीलाई अहिलेसम्म हेरेको छैन: ऐउटा यस्तो समूह जिनको साथ गाईको पुच्छर भैं कोरा हुनेछ, जसबाट उनी मानिसहरूलाई हान्नेछन्, र आरो यस्ती महिलाहरू जुन यति पात्लो लुगा लगाएका हुन्निन् मानो नंगन अवस्थामा छिन् र जुन अरुलाई आफूतर्फ आकर्षित गर्नेवाली र स्वयम् अरुतर्फ आकर्षित हुनेवाली हुन्निन्, र उनीहरूको टाउको (कपालको चोटी) उस्तै हुन्छ, जसरी ऊँटको भुकेको कोहान, त यिनीहरू स्वर्गमा प्रवेश पाउनेछनन् नत त्यसको सुगन्ध नै पाउने छन् जबकि त्यसको सुगन्ध यति.. यति.. दूरीबाटै पाइन्छ । (मुस्लिम ३/१६८०)

त यस्ता खालका लुगाहरूमा त्यो लुगा पनि शामेल छ, जसको तलदेखि माथिसम्म च्यातिएको हुन्छ वा खुलेको हुन्छ, अनि जब त्यसलाई लगाएर महिला बस्त्रे त त्यसको गुप्ताङ्गसम्म दर्शित भइहाल्छ । र यसलाई मात्र काफिर नास्तिकहरूसित प्रतिस्पर्धा गर्ने उद्देश्यले

ગરિંછ, અલ્લાહ હામી સવૈલાઈ યસ્તા ખાલકા ગતિવિધિહરૂબાટ સુરક્ષિત રાખુન્ન ।

ર યસ્તૈ તી લુગાહરૂ પનિ અતિ હાનિકારક છેન્ જસમા ઘૃણિત ચિત્રહરૂ, વા અશ્લીલ ચિત્રહરૂ, વા મદિરાકા ચિત્રહરૂ, વા કુનૈ જીવધારીકા ચિત્રહરૂ, વા કુનૈ પણ્ચમી .... કમ્પનીહરૂકા ચિત્રહરૂ બનાઇએકા હુન્, વા ઇંગ્લિશમા કેહી લેખિએકો હોસ્ જસદ્વારા ઇજ્જત સમ્માન ર સચરિત્રતાલાઈ હાનિ પુગોસ્, યસર્થ યસ્તા ખાલકા સમસ્ત લુગાહરૂલાઈ લગાઉનુ હરામ છે ।

महिला अथवा पुरुषले कुनै मानव वा अरु कसैको केशलाई आफ्नो केशसित जोड्नु

असमा बिन्ते अबि बक्रको वर्णन छ कि हे अल्लाहका रसूल मेरो एउटी छोरी छे जसको विवाह हुनेवाला छ, तर त्यसलाई एउटा रोग लागेको छ जसलेगर्दा त्यसका केशहरू खसिसकेका छन्, त के मत्यसलाई आर्को केश लगाइदिउँ ? त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"لَعْنَ اللَّهِ الْوَاصِلَةُ وَالْمَسْتَوْصِلَةُ" رواه مسلم 1676/3

अर्थ : अल्लाहले केश लगाउनेवाली र जसलाई लगाइन्छ दुवैलाई धिक्कृत गरेका छन् । (यसलाई मुस्लिमले ३/१६७६ मा वर्णन गरेका छन्)

र हजरत जाविर बिन अब्दुल्लाह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"زَجَرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ تَصْلِيَ الْمَرْأَةُ بِرَأْسِهَا شَيْئًا"

رواه مسلم 1679/3

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त्यस महिलालाई ढाँटेका छन् जुन आफ्नो केशको साथ कुनै कुरा गाँसोस् । (मुस्लिम ३/१६७९)

र वर्तमानकालमा वीग र केशले बनेको पछाडितिर भुन्डियाइने चोटि ... आदि वा अरु कुनै कुरा जुन केशले निर्माण गरिएको होस् र जुन आज बजारहरूमा उपलब्ध छन् जसलाई महिलाहरू प्रयोग गर्दछन् सबै हराम छन्, र यसको कारणले नमाज पनि प्रभावित हुन्छ ।

र यसको उदाहरणमध्ये ती केशका विगहरू पनि हुन् जसलाई रंगमंचमा अभिन्य गर्ने स्त्रीहरू र अभिनेत्रीहरू प्रयोग गर्दछन् । र कतिपय महिलाहरू त अरुका केशहरूलाई उधार लिएर प्रयोग गर्दछन् । तर यस्ता खालका समस्त गतिविधिहरू अवैध र हराम छन् चाहे यसलाई पुरुष गरोस् वा महिला ।

खनपान, लुगाकपडा, र दर्पणमा पुरुष र महिलाले एकआकाको अनुरूपता अखित्यार गर्नु

पुरुषलाई यो आवश्यक छ कि त्यो आफ्नो पुरुषत्वमाथि कायम रहोस् जसमाथि अल्लाहले त्यसलाई जन्माएको छ, र महिलालाई पनि यो आवश्यक छ कि आफ्नो त्यस स्त्रीत्वमाथि कायम रहोस् जसमाथि अल्लाहले त्यसलाई सृष्टि गरेको छ । र यो यस्तो कुरो हो जसमाथि समस्त मानव निर्भर छन्, र यसैको माध्यमले यो संसार र संसारिक जीवन प्रचलित छ । यसर्थ महिलाले पुरुषको अनुरूपता अखित्यार गर्नु, र पुरुषले महिलाको अनुरूपता अखित्यार गर्नु त्यस प्रकृतिको उललंघन हो, जसमाथि सबैको जन्म भएको छ, र यसको कारण समाजमा उपद्रव र विद्रोहको उत्पात हुन्छ । र यस कुर्कम्बको हुकुम पनि इस्लामीय विधान अनुकूल हराम नै छ, बरु यस्तो गर्ने मान्देहरूलाई धिक्कृत गरिएको छ, र धिक्कृत गर्नु त्यसलाई हराम गर्नु नै हो । जस्तोकि इब्ने अब्बासको वर्णन छ कि:

"لَعْنُ رَسُولِ اللَّهِ الْمُتَشَبِّهِينَ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ وَالْمُتَشَبِّهَاتِ

من النساء بالرجال" رواه البخاري انظر الفتح 332/10

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले धिक्कृत गरेका छन् त्यस पुरुषलाई जुन महिलाको अनुरूपता अखित्यार गरोस्, र त्यस महिलालाई जुन पुरुषको अनुरूपता अखित्यार गरोस् । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी १०/३३२)

र हजरत इब्ने अब्बास रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"لَعْنُ رَسُولِ اللَّهِ الْمُخْنَثِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالْمُتَرْجَلَاتِ مِنَ النِّسَاءِ

"رواه البخاري الفتح 10/333 .

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले धिक्कृत गर्नु भयो पुरुषहरूमध्ये नपुंसक बन्नेहरूलाई र महिलाहरूमध्ये पुरुष बन्नेहरूमाथि । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी १०/३३३)

र अनुरूपता अस्तियार गर्नु कहिलेकाहिँ व्यवहारमा हुन्छ त कहिले लुगा लगाउनु र दर्पणमा हुन्छ, वा कहिले कुरा गर्नु र उठनु बस्नुमा हुन्छ ।

यसर्थ दुवै वर्ग (पुलिंग र स्त्रीलिंग) लाई यो जायज छैन कि उनी एकआर्काको अनुरूपता अपनाउन् चाहे त्यो अनुरूपता लुगा कपडामा होस् वा ती कुराहरूमा जुन एकआर्कासित विशिष्ट छन् ।

त पुरुषको लागि यो जायज छैन कि त्यो हार र कंगन लगाओस्, वा बाला भाला र गहना एवं ब्रेस्लेट प्रयोग गरोस्, जस्तो कि यस्ता खालका गतिविधिहरू अधिकांश प्रेमीहरूमा देखिन्छ, र उनी जस्तै लोफरहरू पनि गर्द्दन् ।

र यस्तै महिलाहरूको लागि पनि यो जायज छैन कि त्यो त्यस लुगालाई लगाओस् जुन पुरुषहरूको लागि विशिष्ट छ, जसरी शर्ट कमीच .... आदि, बरु आवश्यक यो छ कि दुवैको कपडाको रंग र बनावट भिन्न होस्, जस्तो कि हजरत अबू हुरैरहले वर्णन गरेको यो हदीस यसलाई प्रमाणीकरण गर्दै । हजरत अबू हुरैरहको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"لَعْنَ اللَّهِ الرَّجُلُ يُلْبِسُ لِبْسَ الْمَرْأَةِ، وَالْمَرْأَةُ تُلْبِسُ لِبْسَ الرَّجُلِ"

"رواه أبو داود 355 و هو في صحيح الجامع 5071"

अर्थ : अल्लाहले अभिशप्त (तिरस्कृत) गरेका छन् त्यस मानिसलाई जुन महिलाको लुगा लगाओस्, र त्यस महिलालाई जुन पुरुषको लुगा लगाओस् । (यसलाई अबू दाऊदले ४/३५५ मा वर्णन गरेका छन्, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ५०७७ मा पनि वर्णित छ)

کپاللائے کالو گراڈن

یہ س بارے ما سہی ر سतھ کرو یو نے ہو کی کپاللائے کالو گراڈن ہرام چ । جس توکی رسوی سلسلہ ہاہو اعلیٰ ہے وسیلہ مکو فرمائی چ ।

"یکون قوم يخضبون في آخر الزمان بالسود كحوالـ" **الحمام لا يريحون رائحة الجنة** "رواه أبو داود 4194 و هو في

صحيح الجامع . 8153

अर्थ : अन्तिम युगमा यस्ता मान्धेहरू अउनेछन् जुन आफ्नो केशलाई कालो खेजाव (मेहंदी) लगाएर कालो गर्नेछन् ढुकुरको पंख भै, र यिनीहरू स्वर्गको सुगन्ध पनि पाउनेवाला छैनन् । (यसलाई अबू दाऊदले ४/४१९ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हडीस नं. ८१५३ मा पनि वर्णित छ)

र यस्तो गर्नु धेरै ती मानिसहरूमा प्रचलित भइसकेको چ जुन वृद्ध भइसकेका हुन्छन्, अनि उनीहरू आफ्नो सेतो केशलाई कालो गराउँछन्, अनि त्यसद्वारा अरुलाई धोका दिन्छन्, र आफ्नो मूल र वास्तविक उमेरलाई लुकाएर क्षल गर्नेछन्, त यसद्वारा धेरै विगारहरू उत्पन्न हुन्छ ।

र यो कुरो प्रमाणित छ कि रसूل سلسلہ ہاہو اعلیٰ ہے وسیلہ آफ्नो केशलाई मेहंदी प्रयोग गरेर पहेलो वा गाढो (डार्क) पहेलो कथई जस्तो रंग भै रंगेका थिए । र जब रसूل سلسلہ ہاہو اعلیٰ ہے وسیلہ मफत ह मक्काको समय अबू कहाफाको पास गएका थिए यस्तो अवस्थामा कि अबू कहाफाको केश टल्किदो सेतो थियो, त रसूل سلسلہ ہاہो اعلیٰ ہے وسیلہ मले भन्नु भएको थियो:

. 1663 / "غیروا هذا بشيء واجتبوا السواد" رواه مسلم 3

अर्थ : **تِمَيْهَرُّ** यसलाई (सेतो केशलाई) कुनै कुराले परिवर्तित गर, तर कालो गर्नुबाट बाँच्नु । (मुस्लिम ३/१६६३)

त यसमा अर्थात् कपाललाई कालो गर्ने कुरामा महिला पनि पुरुष भै چे, त्यसको लागि पनि केशलाई कालो गर्नु ہرام چ ।

लुगा कपडा पर्खाल र कागजमाथि कुनै जीवधारीको चित्रण गर्नु

अब्दुल्लाह बिन मसऊद रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ, कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"إِنَّ أَشَدَ النَّاسَ عَذَابًا عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمُصْوَرُونَ" رواه

البخاري انظر الفتح ٣٨٢/١٠

अर्थ : प्रलयको दिन चित्रकारहरू अल्लाह निकट सबैभन्दा निकृष्टतम यातना भोग्नेहरू हुनेछन्। (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी ٩٠/३८२)

र अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ, कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

قالَ اللَّهُ تَعَالَى: (وَمِنْ أَظْلَمُ مَنْ ذَهَبَ يَخْلُقُ كَخْلُقَ فَلِيَخْلُقُوا
حَبَّةً وَ لِيَخْلُقُوا ذَرَّةً...) رواه البخاري انظر فتح الباري

.٣٨٥/١٠

अर्थ : अल्लाहको फर्मान छ, कि त्यस मान्देभन्दा अत्याचारी को हुन्सक्छ ! जुन मैले बनाएको सृष्टि सरह बनाउन खोज्दछ, यदि त्यसमा सृष्टि गर्ने क्षमता छ, भने कुनै गेडा वा एउटा कण नै सृष्टि गरिदेओस्। (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी ٩٠/३८५)

र इन्हे अब्बास रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ, कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ:

كُلُّ مَصْوُرٍ فِي النَّارِ، يُجْعَلُ لَهُ بَكْلٌ صُورَةً صُورَهَا نَفْسًا
فَتَعْذِبُ فِي جَهَنَّمَ" قال ابن عباس: إن كنت لا بد فاعلاً فاصنع

الشجر وما لا روح فيه" رواه مسلم .١٦٧١/٣

अर्थ : प्रत्येक चित्रकार नर्कमा जान्छ, त्यसले बनाएका प्रत्येक चित्रहरूमा त्यसको प्राण हालेर त्यसलाई यातना दिइन्छ। अनि इन्हे अब्बास भन्छन् कि: यदि तिमीलाई चित्रण गर्नु नै छ, भने रुख आदिको

चित्र बनाऊ जसमा प्राण नहोस् । (यसलाई मुस्लिमले ३/१६७१ मा वर्णन गरेका छन्)

त यी समस्त हदीसहरू यस कुरालाई प्रमाणित गर्दछन् कि प्राण भएको कुराहरूको चित्र बनाउनु खिँच्नु हराम छ, चाहे त्यस चित्रको छायाँ होस् वा नहोस्, चाहे त्यो प्रिन्ट गरिएको होस् वा चित्रण गरिएको होस्, वा त्यसलाई गढेर बनाइएको होस्, वा अरु कुनै तरिकाले बनाइएको होस् । त समस्त तरिकाहरूले चित्र बनाउनु हराम छ, किनकि हदीस समस्त प्रकार र तरिकालाई आफूभित्र समावेश गरेको छ ।

र वास्तविक मुसलमान इस्लामीय निर्देशनहरूलाई सम्मानको साथ स्वीकर गर्दछ नकि त्यस विरुद्ध बहाना गरेर त्यसमाथि टिप्पणी गर्न खोज्दछ । र मुसलमान यो भन्दैन कि मत केवल चित्र बनाउँछु त्यसको पूजा गर्दैन, नत त्यसलाई ढोग नै गर्दछु ।

र यदि कुनै बुद्धिमान र विवेकी यी चित्रहरूबाट उत्पन्न भएका विगारहरूमध्ये मात्र एकमा विचार गरोस्, त त्यसलाई त्यस तत्त्वदर्शिताबारे थाहा भझाल्छ जसको कारण इस्लामले यसलाई अवैध भनेको छ । उदाहरणस्वरूप वर्तमानमा हामीहरू हेरिरहेका छौं कि यो चित्र वर्तमानमा व्यभिचार बलात्कार र दुराचार जस्ता महापापको प्रमुख माध्यमहरूमध्ये एउटा माध्यम भझालेको छ ।

यसर्थ मुसलमानलाई चाहियो कि प्राण भएका कुराहरू चित्रलाई आफ्नो घरमा नराखोस् ताकि फरिश्ताहरू त्यसको घरमा प्रवेश गर्नसक्न, किनकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"لا تدخل الملائكة بيتا فيه كلب ولا تصاوير" رواه البخاري

انظر الفتح ١٠/٣٨٠.

अर्थ : फरिश्ताहरू (स्वर्ग दूतहरू) त्यस घरमा प्रवेश गर्दैनन् जस घरमा कुकुर होस् वा चित्रहरू होउन् । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहल् बारी १०/३८०)

र कठिपय त आफ्नो घरहरूमा काफिरहरूको पूज्यहरूका प्रतिमा पनि राख्दछन् घरको श्रृंगारको उद्देश्यले, र यस्तो गर्नु अरु जघन्य अपराध हो । र यस्तै जुन चित्र लटकाइएको हुन्छ त्यो नलटकाइएको

चित्रभन्दा अधिक दोषको कारण हुन्छ । र कतिपय भन्दून् कि हामीले यो चित्र मात्र यादगार र सम्झनाको लागि भुण्डियाएका छौं, तर वास्तवमा सम्झना त हृदयमा हुन्छ, र यदि त्यो वास्तवमा त्यसको निकटतम आफन्ती र प्रियतम हो भने त्यसको लागि दुआ गर्नु र क्षमायाचना गर्नु नै सत्य प्रेमको र सत्य सम्झनाको कसौटी हो ।

यसर्थ समस्त चित्रहरूलाई अआफनो घरबाट फाल्नु अति जरुरी छ, र यदि चित्र अश्लील वा निर्लज्जतापूर्ण होस् भने त्यसलाई नष्ट गर्नु अति आवश्यक छ । तर जुन चित्रद्वारा कुनै स्वार्थ वा आवश्यकता संलग्न होस् जसरी नागरिकता र पास्पोर्ट बनाउनुको लागि, र मतदाता पत्र ..... आदि को लागि, त यस्तो चित्र खिँचाउनु जायज छ, जस्तोकि विद्हरूले यस्तो गर्नुको अनुमति दिएका छन्, र अल्लाहको फर्मान छः

﴿فَأَنْقُوا اللَّهُ مَا أَسْتَطَعْتُمْ﴾ التغابن: ١٦

अर्थ : तसर्थ जहाँसम्म तिमीबाट हुनसक्छ, अल्लाहसित डर मान्ने गर । (सूरतुत्तगाबुन १६)

سپنابارے میथا رोپن گرن

کہتی مانیسہ رُن سپنابا کو بارے ما بھُٹ بولدھن، ر بندھن کی ملے یستو یستو سپنابا ہرے کو چو، جبکہ تو آفِ نو یس کوراما میثا وادی ہونچ، ر تیس کو عدوشی ماتھ خیاتی پراپت گرن ہونچ، وا دن سامپتی کماں نے تیس کو ابھی اسٹ ہونچ، وا آفِ نو ویراڈی اथوار شاڑی ہر رُن لای بھیت گرن ہبھی ابھی پرایا ہونچ ।

ر کتیپی سرور سادھاران مانیسہ رُن سپنابا رُن کو بارے ما اتی سانے دن شیل ہونچن، ر ٹنی سپنابارے شدھ را خدھن جس لے گاردا ٹنی لالا ہی یس دھارا دھوکا دیا ہونچ । تار یستو گرنے والے سخت چتھا وانی پرمانت چو، ر سو ل سال لالا ہوں املائے وساللہ مکو فرمائی چو:

**"إِنْ مِنْ أَعْظَمِ الْفَرَىٰ أَنْ يَدْعُوا الرَّجُلَ إِلَىٰ غَيْرِ أَبِيهِ أَوْ يَرِي
عَيْنَهُ مَا لَمْ تَرَ وَيَقُولَ عَلَىٰ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا لَمْ
يَقُلْ"** رواه البخاري انظر الفتح 540/6

ار्थ : نی: ساندھ مہا بھُٹ یو ہو کی مانڈھ آفِ لالا ہی آفِ نو پیتا بآہے کتار سانگن گارو سے وہ تیو ہرے کو بھنوسے جون تیس کو این خالے ہرے کے چئن، ر ر سو ل سال لالا ہوں املائے وساللہ ملے بھنکا چئن ن । (یس لالا ہی بخواری لے ورناں گارے کا چن، ہرنے سے فتھل باری ۶/۵۴۰)

ر ر سو ل سال لالا ہوں املائے وساللہ مکو فرمائی چو:

"مَنْ تَحْلِمُ بِحَلْمٍ لَمْ يَرِهِ كَلْفٌ أَنْ يَعْقُدْ بَيْنَ شَعِيرَتَيْنِ وَلَنْ

يَفْعُلُ...الْحَدِيثُ" رواه البخاري انظر الفتح 427/12

ار्थ : جس لے کوئی یستو سپنابا ورناں گردھ جس لالا ہی تیس لے ہرے کو چئن ت تیس لالا ہی دیٹا گاہنکو گوڈالا ہی اک آکار سیت بانڈنے آدھش گارنچ جون تیو کدا پی گارن سکدے ن .... پورن ہدیس । (یس لالا ہی بخواری لے ورناں گارے کا چن، ہرنے سے فتھل باری ۹۲/۴۲۷)

ر دیٹا گاہنکو گوڈالا ہی آپسما بانڈنے اس سبھ وہ چو، یس رث تیس بھوٹا مانڈھ لالا ہی عسٹے دنڈ دیا ہونچ جس ساری تیس کو کرم ثیا ہو ।

चिहानमाथि बस्नु हिंडनु र कब्रस्तानमा दिशा पशाब गर्नु

अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

" لأن يجلس أحدكم على جمرة فتفرق ثيابه فتخلص إلى جده

خير له من أن يجلس على قبر " رواه مسلم 667 .

अर्थ : कुनै चिहानमाथि बस्नुबाट तिम्रो लागि यो राम्रो हुन्छ कि त्यो कुनै आगोको अगुल्टोमाथि बसोस् अनि त्यसको लुगा खरानी हुनुको कारण त्यसको चर्म पनि पोलियोस् । (मुस्लिम 2/667)

र रह्यो कुरो चिहानमाथि हिंडनुको त केही मानिसहरू आफ्नो मृतकलाई दफनाउन जाँदा अरुको चिहानमाथि चढेर जान्छन्, बरु केही त चुता लगाएर त्यसमाथि चढिहाल्दछन्, र चिहानको मर्यादाको उल्लंघन गर्दछन् । तर यसको बारेमा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

" لأن أمشي على جمرة أو سيف أو أخصف نعلي برجلي أحـبـ إـلـيـ منـ أـمـشـيـ عـلـىـ قـبـرـ مـسـلـمـ... " رـوـاهـ اـبـنـ مـاجـةـ 499ـ وـهـوـ

في صحيح الجامع 5038 .

अर्थ : कुनै मुसलमानको चिहानमाथि हिंडनुबाट मेरो लागि उत्तम यो छ कि म कुनै आगोको अगुल्टो वा कुनै तीव्र तरवारमाथि हिंडू वा आफ्नो जुत्ताद्वारा आफ्नो पाइलालई घाइते गरिहालूँ । (यसलाई इब्ने माजाले ١/٤٩٩ मा वर्णन गरेका छन्, र सहीहुल् जामेअ् हदीस नं. ५०३८मा पनि वर्णित छ)

त त्यस मान्छेको अवस्था के हुनेछ जुन कब्रस्तानको जमीनलाई कब्जा गर्दछ अनि त्यसमाथि कुनै घर वा व्यवसायिक कम्पनी ... आदि निर्माण गर्दछ ।

र रह्यो कुरा कब्रस्तानमा दिशा पिशाब गर्नुको त यस्तो कार्य मात्र असभ्य मानिसहरू गर्दछन् जसको पासमा कुनै नैतिकता हुँदैन बरु त्यो

दुष्ट र पापी हुन्छ, किनकि त्यो आफ्नो दिशा पिशाबबाट मृतकहरूलाई कष्ट पुऱ्याउँछ । रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"ما أبالي أوسط القبر قضيت حاجتي أو وسط السوق"
[التخريج السابق].

अर्थ : कब्रस्तानमा दिशा पिशाब गर्नु र बीच बजारमा दिशा पिशाब गर्नु एकनास छ । (पछिल्लो सन्दर्भ सामग्री)

अर्थात जसरी बीच बजारमा दिशा पिशाब गर्नु असभ्य र घृणित कुरा मानिन्छ, उस्तै कब्रस्तानमा पनि असभ्य र घृणित कुरा मानिन्छ । र यसै हुकुममा ती मानिसहरू पनि छन् जुन जानेर कब्रस्तानमा दुर्धन्य र गन्दा र गन्दगी एवं कूडाकरकट फाल्दछन् ।

र कब्रस्तानको जियारत गर्ने तरिका यो हो कि त्यहाँ प्रवेशगार्दा जुत्ता चप्पल निष्कासित गरियोस्, अनि मात्र कब्रहरूबीच हिँडियोस् ।

پیشाबکو چिंटاہरूबाट नबाँच्नु

यस इस्लामीय विधानको विशेषतामध्ये यो पनि हो कि यसले मानवको लागि त्यस समक्ष ती समस्त कुरारुलाई प्रस्तुत गरेको छ जुन त्यसको लागि उपयुक्त र लाभदायक छन्, र त्यसैमध्ये हो अपवित्रता र फोहोरलाई हटाउनु र त्यसबाट स्वच्छ हुनु । र यसै कारण इस्लाममा इस्तन्जा गर्नुको आदेश छ, अर्थात पानी वा माटो अथवा ढुंगाद्वारा पशाब फेरे पश्चात अपवित्रतालाई स्वच्छ पार्नुलाई नै इस्तन्जा भनिन्छ ।

त कतिपय यस्ता मानिसहरू हुन्छन् जुन इस्तन्जा गर्नुमा ढिलो सुस्ती गर्दछन् अनि परिणामस्वरूप तिनका लुगा कपडाहरू पनि अपवित्र भइहाल्दछन्, र यस कारण उनीहरूको नमाज पनि हुँदैन । र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यो खबर दिएका छन् कि यस्तो गर्नु चिहानमा यातना भोगनुको कारण पनि बनिहाल्दछ । इब्ने अब्बास रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मदिनाका बगैचाहरूमध्ये एउटा बगैचाको पर्खाल निकटबाट गुज्रे, अनि दुईटा मानिसको चिचाउने आवाज सुने जिनलाई चिहानमा यातना दिइराखिएको थियो, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"يَعْذِبُنَّ مَا يَعْذِبُ فِي كَبِيرٍ - ثُمَّ قَالَ - بَلِي [أوْفِي رَوَايَةً] وَإِنَّهُ لِكَبِيرٍ] كَانَ أَحَدُهُمَا لَا يَسْتَرُّ مِنْ بُولِهِ وَكَانَ الْآخَرُ يَمْشِي بِالنَّمِيمَةِ..."

رواه البخاري انظر فتح الباري 1/317

अर्थ : यी दुवै चिहानमा भएका मानिसहरूलाई यातना दिइराखिएको छ, र दुवैलाई कुनै ठुलो कुराको लागि यातना दिइराखिएको छैन, (र आर्का हर्दीसमा छ कि त्यो ठुलो कुरो नै हो) एउटा आफ्नो पिशाबको छिंटाहरूबाट बाँच्नेथ्यो, र आर्को चक्कली गर्दै हिंडथ्यो ... । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल बारी ۱ / ۳۹۷)

बरु रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले खबर दिएका छन् कि:

"أَكْثَرُ عَذَابِ الْقَبْرِ فِي الْبَوْلِ"

رواه الإمام أحمد 2/326 وهو

في صحيح الجامع . 1213

अर्थ : चिह्नानका अधिकांश यातनाहरू पिशाबबाट नबाँच्नुको कारण नै दिइन्छ । (यसलाई इमाम अहमदले २/३२६ मा वर्णन गरेका छन् । र यो हदीस सहीहुल् जामेअङ्को हदीस नं. १२१३ मा पनि वर्णित छ ।)

र विशाबबाट नबाँच्नुमा यो पनि शम्मिलित छ कि मान्छे अति तीव्रताले आफ्नो लुगा लगाइहालोस् । र यस्तो गर्नाले पिशाब त्यसको लुगामा पनि लागोस्, वा यस्तो ठाउँमा पिशाब गरोस् कि त्यसको छिंटा त्यसमाथि परोस्, वा त्यो इस्तिन्जा नगरोस्, वा इस्तिन्जा गर्नुमा सुस्ती गरोस् ।

र वर्तमानकालमा त शौचालय र मुत्रालय पश्चिमी देशहरूबाट प्रभावित भइ उनै भैं बनाइन्छ, अनि यस्ता यस्ता शौचालय र मुत्रालय बनाइन्छ कि मान्छे सबैको सामुन्ने उभेर पिशाब गर्नुमा बाध्य हुन्छ, अनि बिना इस्तिन्जा गरी लुगा लगाइहाल्छ । त यस्तो गर्नाले मान्छे दुई हराम कार्य गरिहाल्छ र दुवै अति घृणित छन्, पहिलोः त्यो आफ्नो गुप्ताङ्को सुरक्षा गर्दैन अर्थात अरुबाट लुकाउदैन । र दोस्रोः त्यो नत पिशाबका छिंटाहरूबाट बाँच्छ नत इस्तिन्जा नै गर्दै ।

कुनै समूहले नचाहेमा पनि तिनीहरूको कुरालाई सुन्नु

अल्लाहको फर्मान छः

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَبِرُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّكُمْ لَا
بَحْسَسُوْا وَلَا يَغْتَبُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيْحُبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ
مَيْتًا فَكَرِهُتُمُوهُ وَلَقُوا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ تَوَابٌ رَّحِيمٌ ﴾ ۱۲﴾ الحجرات:

अर्थ : हे आस्थावानहरू ! धेरै शंका उपशंका गर्नुवाट बच । किन भने केही शंका पाप हुन्छन् र एक अर्काको जासूसी नगर, र नत कसैको अनुपस्थितिमा निन्दा गर्नु । के तिमीहरूमध्ये कसैले आफ्नो मृतक भाइको मासु खान चाहन्छ ? यसलाई तिमीले अवश्य नै घृणा गर्ने छौ । (तसर्थ) अल्लाहसित डर मान्ने गर । निश्चय नै अल्लाह प्रायश्चित स्वीकार गर्नेवाला, अत्यन्त दयावान छ । (सूतरल् हुजुरात १२)

र इन्हे अब्बास रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

" من استمع إلى حديث قوم وهم له كارهون صب في أذنيه
الآنك يوم القيمة... " رواه الطبراني في الكبير 11/248-249

وهو في صحيح الجامع 6004

अर्थ : जसले कुनै समूहको कुरालाई यस्तो अवस्थामा सुन्दछ कि तिनीहरू यसलाई मनपराउदैनन् त त्यसको कानमा प्रलयको दिन परलाइएको सिसा हालिन्छ .. । (यसलाई तब्रानीले ۹۹/۲۴۷, ۲۴۹, मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको ६००४ हदीस नं. मा पनि वर्णित छ)

र यदि मान्छे कुनै समूहको कुरा सुनेर आकोसित वर्णन गर्दछ यस उद्देश्यले कि उनीलाई हानि पुगाओस, त यो पनि जासूसी गर्नुको हुकुममा आउँछ, र यसको साथै एउटा आको पाप पनि लाग्नेछ, र त्यो

हो: चकुली र पिशुनता गर्नुको पाप पनि । र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"لا يدخل الجنة قات رواه البخاري فتح 472/10"

अर्थ : **पिशुनता गर्दै हिंडनेवाला स्वर्गमा प्रवेश गर्दैन । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेन्सुस् फतहुल् बारी १०/४७२)**

र पिशुनताको अर्थ हो कि कुनै मानिसको कुरो सुनेर आर्केसित त्यसलाई वर्णन गर्नु दुवैबीच विगार उत्पात गर्ने मनसायले ।

छिमेकीसित कुव्यवहार गर्नु

अल्लाहले आफ्नो पवित्र ग्रन्थ कुरआनमा छिमेकीसंग सुव्यवहार गर्ने आदेश गरेको छ। अल्लाहको फर्मान छ:

﴿ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنَا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴾ ﴿٣٦﴾ النساء: ۳۶

अर्थ : र अल्लाहकै पूजा गर र उसको साथमा अरु कसैको साभेदारी नगर र आमा-बाबुसँग सम्मानपूर्ण व्यवहार गर र नजिकका नातेदार, अनाथहरू र गरीब असहायहरू र नातेदार छिमेकीहरू र गैर नातेदार छिमेकीहरू र संगै उठ्वस् गर्ने साथीहरू र बटुवाहरू र जो तिम्रो स्वामित्वमा छन्, सबैसित उपकार गर। निःसन्देह अल्लाहले घमण्डी तथा मिथ्या अभिमान गर्नेहरूलाई रुचाउदैनन्। (सूरतुन्निसा ۳۶)

त मान्छेमाथि छिमेकीको ठूलो हक हुनुको कारण त्यसलाई कष्ट पुऱ्याउनु हराम छ, जस्तोकि अबू शुरैह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्तु भयो:

"وَاللَّهُ لَا يُؤْمِنُ وَاللَّهُ لَا يُؤْمِنُ، قَبِيلٌ وَمَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: الَّذِي لَا يَأْمُنُ جَارٌ بِوَاقِفٍ" رواه البخاري انظر

فتح الباري 443/10

अर्थ : अल्लाहको शपथ, त्यो आस्थावान हुनैसक्दैन, अल्लाहको शपथ त्यो आस्थावान हुन्सक्दै, अल्लाहको शपथ त्यो मान्छे आस्थावान हुन्सक्दैन, त भनियो: त्यो कुन मान्छे हो ? हे अल्लाहका रसूल ! त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्तु भयो: त्यो ऊ मान्छे हो जसको कष्टबाट त्यसको छिमेकी असुरक्षित होस्। (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी ۹۰ / ۴۴۳)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले छिमेकीले प्रशंसा गरेको वा निन्दा गरेको कुरोलाई राम्रो नराम्रोको कसौटी बताउनु भएको छ, जस्तोकि इन्हे मसज्दको वर्णन छ, कि:

قال رجل للنبي صلی الله علیہ وسلم: يا رسول الله كیف لی
أن أعلم إذا أحسنت أو إذا أساءت فقال النبي صلی الله علیہ وسلم
إذا سمعت جيرانك يقولون: قد أحسنت فقد أحسنت، وإذا سمعتهم
يقولون: قد أساءت فقد أساءت " رواه الإمام أحمد 402 / 1 وهو في

صحيح الجامع . 623

अर्थ : एउटा मान्छेले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित सोध्यो कि हे अल्लाहका रसूल ! मलाई कसरी थाहा होस् कि मैले राम्रो कार्य (उपकार) गरें वा नराम्रो कार्य (कुकर्म) गरें ? त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: जब तिम्रो छिमेकीहरू भनुन् कि तिमीले राम्रो कार्य गच्छौ, त बुझिहाल कि वास्तवमा तिमीले राम्रो कार्य गच्छौ, र जब तिमी आफ्नो छिमेकीहरूलाई यो भन्दै सुन कि तिमीले नराम्रो कर्म गच्छौ भने बुझिहाल कि तिमीले वास्तवमा नराम्रो कार्य गच्छौ । (यसलाई इमाम अहमदले १ / ४०२ अन्तर्गत वर्णन गर्नु भएको छ, र यो हदीस सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ६२३ मा पनि वर्णित छ)

र छिमेकीलाई कष्ट पुऱ्याउने अनेकौं तरिकाहरू छन् जसमध्ये केही वर्णन गर्दछु जुन निम्न हुन्:

दुवैको सहभागीय भित्ता वा पर्खालिमा त्यसको अनुमति बिना कील काँटी गाड्नु, वा त्यसमा मिलाएर आर्को पर्खालिको निर्माण गर्नु, वा त्यसको घरमा पस्ने वायुलाई रोक्नु, वा त्यसको अनुमति बिना त्यसको भ्र्याललाई खोल्नु, वा त्यसको घरमा ताकभाँक गर्नु ताकि त्यसका गोप्य कुराहरूबाट अवगत होस् । अथवा होहल्ला गरेर त्यसलाई कष्ट पुऱ्याउनु, र विशेषरूपले विश्रामगर्ने समय, वा त्यसका बालबालिकाहरूलाई हप्काउनु हान्नु, वा त्यसको ढोका निकट कूडाकरकट हाल्नु फाल्नु । त यस्ताखालका कुकर्महरूको पाप दोब्वर भइहाल्छ जब यो छिमेकीको साथ गरियोस्, जस्तोकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

" لأن يزني الرجل بعشر نسوة أيسر عليه من أن يزني بامرأة جاره.. لأن يسرق الرجل من عشرة أبيات أيسر عليه من أن يسرق من بيت جاره " رواه البخاري في الأدب المفرد رقم 103

وهو في السلسلة الصحيحة 65

अर्थ : दश महिलाहरूसित गरिएको व्यभिचारको पाप मात्र एक छिमेकी महिलासित गरिएको व्यभिचारको पापभन्दा कम छ, ... र दश घरमा चोरी गर्नुको पापभन्दा एक छिमेकीको घरमा चोरी गर्नुको पाप अधिक छ । (यसलाई बुखारीले अदबुल् मुफरदको हदीस नं. १०३ मा वर्णन गरका छन्, र यो हदीस सिलसिलतुस्सहीहाको हदीस नं. ६५ मा पनि वर्णित छ)

र कतिपय यस्ता मान्छेहरू पनि पाइन्छन् कि उनी आफ्नो छिमेकीको बाहिर जाने प्रतिक्षामा हुन्छन् कि उनीलाई त्यसको घरमा विगार आदि गर्ने अवसर प्राप्त होस्, त यस्ताखालका मानिसहरूको लागि कष्टमय यातना तयार छ ।

वसीयत (इच्छापत्र) गर्नुमा कसैलाई हानि पुन्याउनु

इस्लामीय विधानको कानून र विधानमध्ये यो पनि हो कि नत कसैले मान्छेलाई हानि पुन्याओस् नत त्यो नै कसैलाई हानि पुन्याओस् । र यसको उदाहरणहरूमध्ये यो पनि हो कि जसको अधिकार इस्लामले तोकेको छ, त्यसलाई बेवास्ता गरेर त्यसलाई हानि पुन्याइयोस्, र जुन व्यक्ति पनि यस्तो गर्नेछ त्यो रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यस कथन अन्तर्गत आउँछ, उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छः

"من ضار أضر الله به ومن شاق شق الله عليه" رواه الإمام

أحمد 453 / 3 انظر صحيح الجامع 6348

अर्थ : जसले कसैलाई हानि पुन्यायो त्यसलाई अल्लाह हानि पुन्याउँछ, र जुन कसैलाई हैरान गर्दछ अल्लाह त्यसलाई हैरान गर्दछ । (यसलाई अहमदले ३/४५३ मा वर्णन गरेका छन्, र हेन्रुस् सहीहुल् जामेअ् हदीस नं. ६३४८)

र वसीयत गर्नुमा कसैलाई हानि पुगाउनुको तरिकाहरूमध्ये यो पनि हो कि कुनै वारिसलाई पूर्णरूपे त्यस अंशबाट वंचित गरिदिनु जुन त्यसको लागि इस्लामले तोकेको छ, अर्थात सम्पत्तिमा जुन त्यसको वैधानिक हक छ त्यति पनि नदिनु । वा कुनै वारिसको लागि त्यति सम्पत्तिको वसीयत गर्नु जति वैधानिकतौरले त्यसको हक नै छैन, वा विधानले तोकेको अंशभन्दा अधिकको वसीयत गर्नु, वा कुल सम्पत्तिको तेस्रो भागभन्दा अधिक मालको वसीयत गर्नु ।

र जुन देश अथवा राज्यहरूमा इस्लामीय विधान लागू हुँदैन बरु मानवले बनाएका विधानहरू लगू छन्, त यस्ता ठाउँहरूमा वारिस आफ्नो वास्तविक हकबाट पनि वंचित भइहाल्छ, किनकि अत्याचारयुक्त वसीयत पनि उनीहरूका अदालत र कोर्टहरूमा मान्य हुन्छ, र त्यहाँका अधिवक्ता न्यायधीश र लिखनदासहरूद्वारा पारित हुन्छ । त यस्तो गर्नेहरू र यसलाई लेखेहरूको लागि विनाश छ, र यिनी समस्तको (अधिवक्ता, लिखनदास, र न्यायधीशको) कमाई पनि अवैध र हराम छ ।

نارदद्वारा खेलू

नरद वा नरदशेरः त्यस खेललाई भनिन्छ जसद्वारा आज जुआ खेलिन्छ । र यसको तरिका यस्तो हुन्छ कि एउटा अण्डा जस्तो बाल (गेंद) हुन्छ जसमा नम्बरहरू हुन्छन् वा त्यसलाई जता उचालिन्छ त्यता नम्बरहरू हुन्छन्, अनि सबै एक एक नम्बर रोजदछन्, अनि जसको नम्बर आउँछ त्यसलाई विजयी घोषित गरिन्छ ।

र वर्तमानमा यसका अरु थरी र तरिकाहरू सृजित भइसकेका छन्, तर यसलाई खेल्नु अवैधानिक छ, र यसलाई खेल्नुबाट रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले सावधान रहने आदेश गरेका छन्, किनकि यसद्वारा जुआ पनि खेलिन्छ । रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"من لعب بالزندشير فكأنما صبغ يده في لحم خنزير ودمه"

رواه مسلم ١٧٧٠/٤

अर्थ : जसले नरदशेर खेल्यो त्यो यस्तो भयो मानो त्यसले आफ्नो औलालाई सुँगुरको मासु र रागतसित लिप्त गच्यो । (यसलाई मुस्लिमले ४/१७७० मा वर्णन गरेका छन्)

र अबू मूसा अल् अशअरीको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भननु भयो:

"من لعب بالزند فقد عصى الله ورسوله" رواه الإمام أحمد

. ٣٩٤/٤ وهو في صحيح الجامع . ٦٥٠٥

अर्थ : जसले नरद खेल्यो त्यसले अल्लाह र अल्लाहको रसूलको अवज्ञा गच्यो । (यसलाई इमाम अहमदले ४/३९४ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ६५०५ मा पनि वर्णित छ)

आस्थावानहरूलाई तिरस्कृत गर्नु वा त्यसलाई तिरस्कृत गर्नु जुन तिरस्कार योग्य छैन

कतिपय यस्ता मानिसहरू छन् जुन क्रोधित भएको अवस्थामा आफ्नो क्रोधमाथि नियन्त्रण राख्न सक्दैनन् अनि मानिसहरूलाई धिक्कृत र तिरस्कृत गर्न थाल्दछन्, यहाँसम्म कि चौपाया र निर्जीवलाई पनि धिक्कृत गर्न थाल्दछन्, र समय एवं दिनलाई पनि धिक्कार्न थाल्दछन् । र कहिलेकाहिँ स्वयम् आफूलाई आफ्ना सन्तानहरूलाई धिक्कार्न थाल्दछन् । र कतिपयलाई हेरिएको छ कि लोगने स्वास्नीलाई र श्रीमतिले आफ्नो श्रीमानलाई धिक्कृत गर्दछन्, तर यस्तो गर्नु अति घातक कुरो हो, किनकि अबू जैद साबित बिन जहाक अल् अन्‌सारी रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भननु भयो:

"....، ومن لعن مؤمنا فهو كقتله" رواه البخاري انظر فتح

الباري 465 / 10

अर्थ : .... जसले कुनै आस्थावानलाई तिरस्कृत गन्यो मानो त्यसले त्यसको हत्या गन्यो । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी ۹۰ / ۴۶۵)

र धिक्कार पठाउनु अधिकांश महिलाहरूको बानी हुन्छ, यसै कारण रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यो स्पष्ट गरेका छन् कि महिलाहरू यसै बानीको कारण नर्कमा प्रवेश गर्दिन् । र अनाहक तिरस्कृत गर्नेहरू प्रलयको दिन सिफारिश गर्ने सौभाग्यबाट वंचित नै रहन्छन्, र यसभन्दा घातक कुरो यो हो कि यदि कसैले कसैलाई अनाहक धिक्कृत गन्यो त त्यो तिरस्कार त्यसैमाथि फर्केर आइहाल्छ । यसर्थ त्यो मान्छे यस तिरस्कारद्वारा आफैलाई तिरस्कृत र अभिप्त गरे सरह छ र आफू नै आफूलाई अल्लाहको दया कृपाबाट टाढा गर्ने मान्छे सरह छ ।

नौहा गर्नु

नौहा: कुनै मान्छे वा आफन्तीको मृत्यु भएमा आफ्नो छाती पिट्नु वा लुगा च्यात्नु वा ठूलो स्वरले पिलाप गर्नु ... आदि ।

ती ठूला अवैधानिक कार्यहरू जसलाई महिलाहरू विशेषरूपले गर्दिन् एउटा नौहा पनि हो, किनकि महिलाहरू मृतक निकट ठूलो स्वरमा विलाप गर्दिन्, र मृतकका राम्रा राम्रा विशेषताहरूलाई गणना गराउदै आफ्नो छाती पिट्निए र कराएर विलाप गर्दिन्, वा आफ्नो लुगालाई च्याति आफ्नो कपाललाई उखेलिन्, बरु कतिपय आफ्नो केशलाई नै खौराइहालिन् । र यो समस्त यस कारण गरिन्छ किनकि यस्तो गर्नेहरू भाग्यबाट राजी हुँदैनन्, वा यस घटित भएको घटना र विपदामाथि धर्य धारण गर्न सक्दैनन् । त यस्ता खालका गतिविधिहरूलाई गर्नेहरूमाथि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले तिरस्कार पठाएका छन् । अबू उमामा रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

**أَن رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَعِنَ الْخَامِسَةِ وَجَهَهَا
وَالشَّاقِةِ جَيْبَهَا وَالدَّاعِيَةِ بِالْوَلَيْلِ وَالثَّبُورِ** "رواه ابن ماجة 505 / 1

وهو في صحيح الجامع 5068

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले आफ्नो अनुहारमाथि हान्ने, र आफ्नो लुगालाई च्यात्ने, र आफू विनष्ट र धिक्कृत हुने याचना गर्ने महिलाहरूलाई तिरस्कृत गरेका छन् । (यसलाई इन्ने माजाले ١/٥٠٥ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हडीस नं. ٥٠٦८ मा पनि वर्णित छ)

र अब्दुल्लाह बिन मसूद रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छ कि:

**"لَيْسَ مَنْ لَطَمَ الْخُدُودَ وَشَقَ الْجِيُوبَ وَدَعَا بِدُعَوَى
الْجَاهِلِيَّةِ"** "رواه البخاري انظر الفتح 163/3

अर्थ : त्यो हामीमध्येबाट होइन जुन आफ्नो गालमाथि प्रहार गरेस्, र आफ्नो (छाती निकटको) लुगालाई च्यातोस्, र

अनभिज्ञकालको कुराहरूको दावी गरोस् । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेर्नुस् फतहुल् बारी ३/१६३)

र नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

" النَّاِحَةُ إِذَا لَمْ تَتَبَّعْ قَبْلَ مَوْتِهَا تَقَامْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَعَلَيْهَا سَرْبَالٌ

مِنْ قَطْرَانٍ وَدَرَعٍ مِنْ جَرْبٍ " رواه مسلم رقم ٩٣٤

अर्थ : नौहा गर्नेवाली यदि आफ्नो मृत्युभन्दा अघि नै तौबा गरेन भने त्यसलाई प्रलयको दिन यस्तो अवस्थामा उठाइन्छ कि त्यसमाथि डामरले लिप्त कपडा हुनेछ र जरब नामक रोगको च्यादर । (यसलाई मुस्लिमले हदीस नं. ९३४ मा वर्णन गरेका छन्)

अनुहारमाथि हान्तु र त्यसमाथि चिन्ह लगाउनु दाग्नु ।

हजरत जाबिर रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"نَهِيَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الْصَّرْبِ فِي الْوِجْهِ
وَعَنِ الْوَسْمِ فِي الْوِجْهِ". رواه مسلم 1673/3

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले अनुहारमा हान्तुबाट र अनुहारमा चिन्ह लगाउनुबाट रोकेका छन् । (यसलाई मुस्लिमले ३/१६७३ मा वर्णन गरेका छन्)

त रहयो अनुहारमा हान्तुको कुरो त कतिपय अध्यापक र माता पिताहरू आफ्नो शिष्यहरू वा आफ्नो बच्चाहरूलाई दण्डित गर्ने उद्देश्यले उनीहरूको अनुहारमा हान्दछन् । र कतिपय मानिसहरू आफ्नो दास वा नौकर (सेवक) र कामदारहरूसंग यस्तै व्यवहार गर्दछन् । तर यसमा अनुहारलाई अल्लाहद्वारा प्रदान गरिएको सम्मानको अवहेलना गर्नुको साथै त्यसमा हान्ने कारणले कहिलेकाहिँ त्यसमा भएका सेन्सहरूलाई पनि हानि पुगिहाल्छ अनि पछुतो गरेमा केही लाभ हुँदैन, र यस्तो गर्ने मान्छेबाट कसास पनि लिनसकिन्छ ।

र रहयो कुरो जनावरको अनुहारमा दागेर चिन्ह लगाउनुको ताकि त्यसको स्वामी पहिचान गर्न सकोस, वा बिराएको अवस्थामा त्यसलाई त्यसको मालिकसम्म पुऱ्याउन सकियोस, त यस्तो गर्नु पनि हराम कार्य हो, र यसद्वारा अनाहक कष्ट दिनु पनि बोध हुन्छ । र जुन मानिसहरू भन्दछन् कि यसद्वारा पहिचान गरिन्छ त अनुहार बाहेक कुनै अरु ठाउँमा पनि चिन्ह लगाउन सकिन्छ ।

कुनै मुसलमानले आफ्नो मुसलमान भाइसित बिना कुनै वैधानिक कारण तीन दिनभन्दा अधिक कुरा गर्नुलाई त्याग्नु

शैतानको घडयन्त्रमध्ये यो पनि हो कि त्यो एकलाई आर्कोबाट टाढा गरिदिन्छ अनि तिनीहरूको रिश्ता नातामा दरार आइहाल्छ । त यिनी नै ती मानिसहरू हुन् जुन शैतानको पदचिन्हमा हिँडनेहरू हुन् जुन आफ्नो भाइबाट बिना वैधानिक कारण रिश्तालाई टुंग्याइहाल्छन् । र यिनीहरूको यस दूरीको कारण याता धन सम्पत्ति र भौतिकवाद हुन्छ वा कुनै घटना हुन्छ, जसलेगर्दा दुवैको रिश्तामा यस्तो दरार आएको हुन्छ, र यो दूरी पनि यस्तो हुन्छ कि वर्षै वर्ष त्यो आर्कोसित कुराकानी गर्दैन । बरु केही मानिसहरू त यो शपथ लिइहाल्छन् कि त्यो त्यससित कहिले पनि कुरा गर्दैन, नत त्यसको घरमा प्रवेश गर्दै । र यदि यस्तो गर्ने मान्छे यदि आफ्नो भाइलाई कतै भेट्दछ त त्यसलाई अन्देखा र बेवास्ता गरेर अगाडि बढिहाल्छ । र यदि कुनै बैठकमा जान्छ त त्यस रिसाएको मान्छेको अघि र पछि भएका मानिसहरूसित हात मिलाई त्यसलाई छाडेर अघि बढिहाल्दछ ।

तर यो यस्तो कुरो हो जसबाट समाजमा विगार र कम्जोरीको उत्पात हुन्छ । यसै कारण इस्लामीय विधानले यसबाट सशक्त तरिकाले रोकेको छ, र यस्तो गर्ने मान्छेलाई दुखद यातनाको चेतावनी दिएको छ । हजरत अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

" لا يحل لمسلم أن يهجر أخاه فوق ثلاثة فمن هجر فوق
ثلاث فمات دخل النار " رواه أبو داود 215 و هو في صحيح

الجامع .7635

अर्थ : कुनै मुसलमान मान्छेको लागि यो जायज छैन कि त्यो आफ्नो मुसलमान भाइलाई तीन दिनभन्दा अधिक त्यागोस, अर्थात कुराकानीलाई त्यागोस, त जसले तीन दिनभन्दा अधिक त्यसलाई त्याग्यो अनि यस्तै अवस्थामा त्यसको मृत्यु भयो भने त्यो नर्कमा

जानेछ । (यसलाई अबू दाऊदले ५/२१५ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ७६३५ मा पनि वर्णित छ)

र अबू खराश मस्लमी रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"**مَنْ هَجَرَ أَخَاهُ سَنَةً فَهُوَ بِسْفَكِ دَمِهِ**" رواه البخاري في

الأدب المفرد حديث رقم 406 وهو في صحيح الجامع ٦٥٥٧

अर्थ : जसले आफ्नो भाइलाई एक वर्ष त्याग्यो मानो त्यसले त्यसको हत्या गन्यो । (यसलाई बुखारीले अल् अदबुल मुफ्रदको हदीस नं. ४०६ मा वर्णन गरेका छन्, र यो सहीहुल् जामेअको हदीस नं. ६५५७ मा पनि वर्णित छ)

र मुसलमानहरूको एकआर्कालाई त्यागनुको दुष्परिणामको लागि यो नै प्रयाप्त छ कि यस्तो गर्नेहरू अल्लाहको दया र कृपाबाट विचित भइहाल्छन् । हजरत अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"تَرْضَى أَعْمَالُ النَّاسِ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ مِّرْتَيْنِ، يَوْمَ الْإِثْنَيْنِ وَيَوْمَ

الْخَمِيسِ فَيَغْفِرُ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّؤْمِنٍ إِلَّا عَبْدًا بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَخِيهِ شَحْنَاءِ

فِيقَالْ: اتَرْكُوا أَوْ أَرْكُوا (يُعْنِي أَخْرُوا) هَذِينَ حَتَّى يَفْتَأِلَا" رواه

مسلم ١٩٨٨/٤

अर्थ : समस्त मानवका कर्महरूलाई प्रत्येक जुमआसम्म दुईपटक अल्लाहको दरबारमा पेश गरिन्छ एउटा सोमबारको दिन र आर्को विहिवारको दिन, अनि समस्त आस्थावान मानिसहरूलाई क्षमा प्रदान गरिन्छ, त्यो मानिस बाहेक जस व्यक्ति र त्यसको भाइ बीच शत्रुता र ईर्ष्या हुन्छ, त भनिन्छ कि यी दुवैलाई छाडिदेउ यहाँसम्म कि दुवै बीच सुलह भइहालोस् । (मुस्लिम ४/१९८)

त दुवैमध्ये जसले पनि यस कुर्मबाट तौबा गरोस् त त्यसलाई चाहियो कि आफ्नो भाइलाई सलाम गरोस्, तर यदि त्यसले सलाम गन्यो अनि दोस्रोले इन्कार गन्यो भने सलाम गर्ने मान्छेले आफ्नो दायित्वलाई पूर्ण गन्यो, र इन्कार गर्ने मान्छेमाथि अभै त्यसको

दायित्वलाई पूर्ण गर्ने कुरा बाँकी नै छ । र हजरत अबू अय्यूबबाट मुरफूअन् वर्णन छ कि:

" لا يحل لرجل أن يهجر أخاه فوق ثلات ليالٍ يلتقيان فيعرض هذا ويعرض هذا وخيرهما الذي يبدأ بالسلام " رواه البخاري فتح الباري ۴۹۲/۱۰

अर्थ : कुनै मानिसलाई यो जायज छैन कि त्यो आफ्नो भाइलाई तीन रात्रीभन्दा अधिक त्यागोस्, र यो अवस्था आइपुगोस् कि जब उनी एकआर्कासित भेटुन् त एउटा यता मुख फर्काओस् र आको उता मुख फर्काओस्, र ती दुवैमध्ये सर्वोत्तम त्यो हो जुन सलाम गर्नुमा आरम्भ (पहल) गरोस् । (यसलाई बुखारीले वर्णन गरेका छन्, हेन्तुस् फतहुल् बारी ۹۰/۴۹۲)

र यदि कुनै वैधानिक कारणले त्यसलाई त्यागेको छ, जसरी नमाजलाई छाड्ने कारण वा निरन्तरताले निर्लज्जता गर्नुको कारण । त यदि त्यससित कुराकानीलाई त्यागनुद्वारा त्यसमा सुधारको उत्पात हुन्छ, वा त्यो यस कारण आफ्नो त्रुटिलाई महसूस गर्दै, भने यस्तो अवस्थामा त्यससित कुराकानी त्यागनु अति आवश्यक छ । तर यदि त्यसलाई त्यागनुले त्यसको अटेरीपनामा अभिवृद्धि गरिदिन्छ, र त्यसको कुकर्ममा अरु वृद्धि भइहाल्छ, भने यस्तो अवस्थामा त्यसलाई त्यागनु राम्रो कुरो हुँदैन, किनकि यसद्वारा उद्देश्य पूर्ण भइरहेको छैन, बरु यसबाट अरु विगार उत्पन्न भइरहेको छ । यसर्थ यस्तो अवस्थामा चाहियो कि त्यससित रिश्ता बनाएर त्यसमाथि उपकार गर्नुको साथै सदउपदेश पनि गर्दै रहनु अति आवश्यक छ ।

र अन्त्यमा म यो बन्दछु कि यी ती हराम कार्यहरू हुन् जसलाई संग्रह गर्नु मलाई अहिले उपलब्ध भयो (तर यो विषय अति लामो छ, र म यदि अल्लाहले चाह्यो भने यसबारे एउटा किताब तयार गर्नेछु जुन कुरआन र हदीसमा वर्णित हराम कार्यहरूलाई आफूभित्र समाविष्ट गर्ने छ) । र हामी अल्लाहसित त्यसको राम्रा राम्रा नामहरूको माध्यले यो याचना गर्दछौं कि अल्लाह हामीलाई आफ्नो भयको यति मात्रा प्रदान गरोस् जुन हाम्रा हृदय र पापहरू बीच परिधान बनिहालोस्, र हामीलाई

आफ्नो आज्ञाकारिता प्रदान गरोस् जसलेगर्दा हामीलाई आफ्नो स्वर्गसम्म पुऱ्याओस् । र याचना छ कि हाम्रा पापहरूलाई क्षमा गरोस्, र हाम्रो उदण्डतालाई माफ गरोस्, र हामीलाई हलालको सौभाग्य प्रदान गरी हरामबाट बचाओस्, र आफ्नो अनुग्रहद्वारा अरुको मुखापेक्षी हुनुबाट निस्पृह गरिदेओस् । र हाम्रो क्षमायाचनालाई स्वीकार गरोस्, र हाम्रा पापहरूलाई स्वच्छ पारि पापमुक्त गरिबक्सोस् त्यो अति सुन्नेवाला याचना स्वीकार गर्नेवाला छ ।

र अल्लाहको शान्ति अवतरित होस त्यसको प्रियतम र अनपढ सन्देष्टा मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि र उहाँका समस्त साथीहरू र घरपरिवारमाथि । र समस्त प्रकारका प्रशंसाहरू अल्लाहकै लागि छन् जुन समस्त संसारको प्रतिपालक हो ।

समाप्त

۴۱۵۷

अनुवादक

अतीकुरहमान मुहम्मद इदरीस खान मक्की
कपिलवस्तु नगरपालिका वार्ड नं. ९ महवा
तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)

email- atiqkhannp1982@yahoo.com

सम्पर्क नं. ००९७७९८९९४३७७५८

सउदी मो. न. 00966-0501372254

عٰقِ الرَّحْمَنِ مُحَمَّد إِدْرِيس خَان مَكِي

الجوال
ણ્ણપજઘઠદ્વદ્ધદ્વ

विषय सूची

م	العنوان	الصفحة
1	प्रस्तावना	3
2	भूमिका	5
3	अल्लाहको साथमा सहभागी ठहराउनु	17
4	कपटी र कुकर्मीहरूसित परिचय प्राप्त गर्नु....	35
5	नमाजमा शान्ति श्रद्धालाई त्याग्नु	37
6	नमाजमा अनावश्यक हिलडुल गर्नु	40
7	जानिबुझिकन् नमाजमा मुक्तदीले इमामभन्दा हतार गर्नु....	41
8	मस्जिदमा व्याज लहसुन .... आदि खाएर आउनु	44
9	व्यभिचार	46
10	गुदामैथुन	49
11	बिना कुनै वैधानिक कारण स्वास्नीले आफ्नो	51
12	अकारण महिलाको आफ्नो श्रीमानसित पारपाचुके माँग्नु	53
13	जेहार	55
14	रजस्वलाको अवस्थामा महिलासित सहवास गर्नु	57
15	महिलाको गुदामा सम्भोग गर्नु	59
16	स्वास्नीहरू बीच निसाफ र समानताको व्यवहार नगर्नु	61
17	अपरिचित महिलासँग एकान्तमा जानु	63
18	अपरिचित महिलासँग मुसाफहा गर्नु	65
19	महिलाले घरबाट निस्कदा सुगन्धको प्रयोग गर्नु.....	67
20	बिना मुहरिम महिलाको यात्रा गर्नु	69
21	अपरिचित महिलामाथि इच्छायुक्त दृष्टि हाल्नु	70
22	भार्याट	72
23	पुत्रलाई पितासित संलग्न गरेर सम्बोधन गर्नुमा क्षल गर्नु....	73
24	सूदव्याज खानु	75
25	सामानको ऐबलाई लुकाएर त्यसलाई विक्री गर्नु	79

26	बैओ नजश	81
27	जुमआको दोस्रो अजान पश्चात पनि खरिद विक्री गर्नु	82
28	जुवा ताश	83
29	चोरी	85
30	घूस लिनु दिनु	88
31	कसैको जमिन जबरजस्ती कब्जा गर्नु	90
32	सिफारिश गरेकोमा उपहार कबूल गर्नु	92
33	कार्य गराएर मजदूरलाई त्यसको पारिश्रमिक नदिनु	95
34	सन्तानहरूलाई उपहार दिनुमा अन्याय गर्नु	98
35	अनावश्यक भिक्षा माँग्नु	101
36	भुक्तान नगर्ने उद्देश्यले ऋण लिनु	103
37	हराम खानु	105
38	मदिरा सेवन चाहे एक थोपा किन नहोस्	107
39	सुन चाँदीको बर्तन भाँडा प्रयोग गर्नु.....	111
40	झुठो गवाही दिनु	112
41	गीत संगीत र बाजा सुन्नु	114
42	पिशुनता	116
43	चकुली	119
44	मान्छेहरूको घरमा बिना अनुमति ताकभाँक गर्नु	121
45	तीनजनाको समूहमा दुईजनाले कानेखुसी गर्नु	123
46	लुगालाई गोली गाँठभन्दा तल गरेर लगाउनु	124
47	मान्छेको लागि कुनै तरिकाले पनि सुन प्रयोग गर्नु	126
48	महिलाहरूको लागि अति पात्लो सानो र अति संकुचित....	128
49	महिला अथवा पुरुषले कुनै मानव वा अरु कसैको.....	130
50	खनपान, लुगा कपडा र दर्पणमा पुरुष र महिलाले.....	131
51	कपाललाई कालो गराउनु	133
52	लुगा कपडा पर्खाल र कागजमाथि कुनै जीवधारीको	134
53	सपनाबारे मिथ्यारोपण गर्नु	137
54	चिहानमाथि बस्नु, हिंडनु र कब्रस्तानमा दिशा पिशाब गर्नु	138

55	पिशाबको छिंटाहरूबाट नबाँचनु	140
56	कुनै समूहले नचाहेमा पनि तिनीहरूको कुरालाई सुन्नु	142
57	छिमेकीसित कुव्यवहार गर्नु	144
58	वसीयत गर्नुमा कसैलाई हानि पुऱ्याउनु	147
59	नरद्वारा खेल्नु	148
60	आस्थावानहरूलाई तिरस्कृत गर्नु वा	149
61	नौहा गर्नु	150
62	अनुहारमाथि हान्नु र त्यसमाथि चिन्ह लगाउनु	152
63	कुनै मुसलमानले आफ्नो मुसलमान भाइसित बिना.....	153

